REFERENCE
Not for Issue!
Remaining Inside Library

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FOURTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. I

NO. 24

The 28th March, 1968

Mudransree, S. C. Goswami Road,
Panbazar : Guwahati—781 001

	Pages
DEMAND NO. 42	205
" 39 Miscellaneous, Social and Developmental Organisations (X - Preservation and Translation of Ancient Manuscripts")	
DEMAND NO 85	205-206
" Q—Loans and Advances, etc. (VIII-Educational Loans)"	
DEMAND NO 59	206
"71-Miscellaneous (VI-Advanced Technical Training and Scholarships, etc)"	
8. Calling Attention Notice	207
9. Announcement by the Chair-Sitting on Friday, the 29th March 1968	207
10. Adjournment	207

Proceedings of the fourth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fourth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A.M. on Thursday, the 28th March, 1968

PRESENT :

Shri Hareswar Goswami, B.A. (Cal.), M.A. (Cantab), Barister-at-Law, Speaker, in the Chair, Eleven Ministers , Six Ministers of State , three Deputy Ministers and Eightyeight Members.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 28th March, 1968

(To which oral answers were given)

Re : GOVERNMENT EMPLOYEES OF SHILLONG GETTING RICE AT CHEAPER RATE

* 210. Will the Minister-in-charge of supply be pleased to state—

a) Whether it is a fact that Government employees of Shillong are getting rice at a cheaper rate ?

b) If so, why the same has not been made to the general public ?

c) On what basis licence is issued to the selling party ?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) replied :

210.(a) No. But occasionally, the Convention of the Central and State Government Employees and the Employees of the Public Undertakings, Shillong, is being given ad-hoc supply of rice directly from the stock of procurement agents which the Convention itself takes delivery and distributes amongst its members for which selling rates to members may at times be slightly lower than the prices charged by Fair Price shops, as the Convention operates on no profit no loss basis.

(b) & (c)— Do not arise in view of the reply on item (a) above.

Shri Rathindra Nath Sen—Sir, ma I know from the Minister whether in view of the rice crisis in the State Capital and people are finding difficulty to get rice at cheaper rate, will the Govt. arrange to supply them rice at cheaper rate through Fair Price Shops ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—Sir, that has been done and in addition to that, this Convention of the Central and State Government Employees and Employees of the Public Undertakings, Shillong, bring rice from F. C. I. Gauhati and sell them on no-profit no-loss basis and the price is lower than the price charged by the Fair Price Shops.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, in this State Head-quarter, the Capital I have seen that most of the officers living here had to stand in queue from morning 10 A. M. to 7-30 P.M. to get few K.G. of Rice and so, by considering the gravity of the situation, will the Govt. think to open more such shops so that the employees can get fare distribution ?

Shir Ramesh Chandra Barooah—Sir, this Organisation of the employees are distributing rice to their employees at cheaper rate in addition to the Fair Price Shops.

Re: RESTRICTION IN MILLING RICE

Shri Narendra Nath Sarma asked :

* 211. Will the Minister of Supply be pleased to state—

a) Whether the Government maintained the restriction in milling of rice in the years 1967 and 1968 ?

b) Whether at the time of rice crisis, the Government relaxed the restriction in some areas like Borhola of Jorhat, Sarupathar, Borpathar and Farkating in Golaghat ?

c) Whether Government is aware that the mills were releasing the whole quantity to the whole-saler ?

d) Whether Government is aware that at that time, the millers, used to release greater quantity to the whole-saler and some officers by black market ?

e) Whether it is a fact that procurement of these areas are not encouraging due to these facts ?

f) Whether the Government will be pleased to look into the matter and take necessary steps in this regard ?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) replied :

211.(a) Yes.

(b) There had been no relaxation of restricition, but milling hours were increased during August to October 1967.

(c) Government have no information.

(d) Government have no information.

(e) No.

(f) If definite cases come to the notice of Government, these will be looked into.

Shri Narendra Nath Sarma – যোৱা crisis ৰ সময়ত গোলাঘাট আৰু যোৰহাটৰ সৰুপথাৰ, বৰপথাৰ আদি ঠাইৰ whole seller বা trader ক mill ৰ পৰা চাউল অনাৰ Permit দিয়া হৈছিল নেকি?

Shri Ramesh Chandra Barooah – হয় কিছুমানক দিয়া হৈছিল।

Shri Narendra Nath Sarma – যিবিলাকক চাউল আনিবলৈ পাৰমিট দিয়া হৈছিল তেওঁলোকে যৰ যৰ পৰা চাউল অনাৰ Permit পাইছিল তাত ১০ বস্তামান চাউল বিলাই বাকী খিনি blackmarket কৰিছিল এইটো সঁচানে?

Shri Ramesh Chandra Barooah – সেই কথা মই নাজানো।

Shri Mahidhar Pegu – যিমান পৰিমাণৰ ধান milling কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল তাতকৈ বেছি ধান miller এ বেছি ধান milling কৰিছিল নেকি?

Shri Ramesh Chandra Barooah – সেই খবৰ মই নাজানো।

Jonab Rohimuddin Ahmed—Milling ৰ কাৰণে যি p.c. দিছে সেই মতে কিমান চাউল পাব লাগে?

Shri Ramesh Chandra Berooah৬৫ – 65%

Shri Narendra Nath Sarma—গোলাঘাটত যিবিলাক whole seller ক permit দিয়া হৈছিল তেওঁলোকে কিমান চাউল procure কৰিছিল সেইটো enquiry কৰিবনে।

Shri Ramesh Chandra Barooah—Enquiry ৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰা নাই কাৰণ এনে Permit দিয়াৰ পৰা বাইজৰ উপকাৰহে হৈছিল।

Shri Moneswer Boro—লাইচেঞ্চ পোৱা মিলবিলাকক Milling ৰ কোনো সময় অৰ্থাৎ খাটা বান্ধি দিয়া হৈছিল নেকি ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—S. D. O. ই সময় ঠিক কৰি দিয়ে।

Shri Moneswer Boro—কুমাৰীকাটাৰ এটা মিল কেনেকৈ দিনে ৰাতিয়ে চলিব পাৰিছিল।

Shri Ramesh Chandra Barooah—সদস্যই সেইটো লিখিত অভিযোগ দিলে চৰকাৰে অনুসন্ধান কৰিব।

Shri Narendra Nath Sarma—যিবিলাক whole seller আৰু মিলক চাউল দিবলৈ কোৱা হৈছিল সেই বিলাকে black market কৰিছে নে বুলি সোধা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল যে information নাই কিন্তু এই বিষয়ে চৰকাৰে অনুসন্ধান কৰিব নে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—Black market কৰাৰ খবৰ আমি পোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰকৃততে সেইটো নহয়। যি সময়ত অনাটন হৈছিল। তেতিয়া D.C. এ বহুত ধান ফলক ধান বানিবলৈ দিছিল। বৰহোলাত যিমান ধান হয় তাৰে গোটেই

শিৱসাগৰ জিলাৰ কাৰণে যথেষ্ট হয়। কিন্তু তাৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ নগালেণ্ডলৈ যোৱাৰ বাবেই অভাব হৈছে। এই কথা সঁচানে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah - নগালেণ্ডলৈ চাউল যোৱা কাৰণে check gate দিয়া হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua - বিভাগীয় বিষয়া আৰু মিলিটেৰী এক হৈ চাউল পঠিয়াছে। কিয় ব্যৱস্থা লোৱা নাই ?

Shri Ramesh Chandra Barooah - কোনো concrete আপত্তি পোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Borua—Concrete case দিলে তদন্ত কৰিবনে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—মনত ৰাখিম বাৰু।

Re : POSSESSION OF LAND FOR THE LOHARGHAT VETERINARY DISPENSARY

Shri Abala Kanta Goswami asked :

* 212. Will the Minister-in-charge of Veterinary be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a plot of land was taken possession of by the Government some 3 or 4 years back for the construction of a Veterinary Dispensary at Loharghat in Palasbari Constituency ?

(b) Whether it is a fact that plans and estimates for buildings for this dispensary were already made ?

(c) If so, why the construction the of dispensary building has not yet been started ?

(d) Will the Government be pleased to take early steps for cnostruction of the same ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Veterinary) replied :

212.(a) Yes.

(b) Yes, but the plans and estimates were returned to the Executive Engineer, Public Works Department (Roads and Buildings), Gauhati Division as the same were not prepared in accordance with the revised approved type plan.

(c) Does not arise in view of the reply to (b) above

(d) Yes.

Re : NUMBER OF POWER PUMPS POSSESSED BY GOVERNMENT

M. Shamsul Huda asked :

* 213. Will the Minister-in-charge of Panchayat and Community Development be pleased to state—

(a) What is the total number of power pumps possessed by the Government ?

(b) Whether all of them are received in working condition ?

(c) Whether all of them have been distributed for use this year ?

(d) Whether the Government is aware of any misuse of power pumps in the State ?

(e) Whether the Government received any complaint of misuse of power pumps under the Batadrava A.P. in Nowgong ?

(f) If so, for what purpose it was misused ?

(g) What measures the Government has taken in this regard ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Agriculture, Panchayat and Community Development) replied :

213.(a) 250 Nos.

(b) Yes.

(c) Barring the ones which have become unserviceable all others have been issued on hire for cultivation.

(d) No.

(e) No.

(f) Does not arise.

(g) Does not arise.

M. Shamsul Huda—How long the pumping machines have been lying unserviceable ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami, Not all. About 20 pumping sets are lying unused. They were purchased as back as 1954-55 and they are now out of repair.

Shri Mohi Kanta Das--May I know if the Government have taken any step for auctioning all unserviceable power-pumps ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami,—Yes, Sir.

Shri Du'al Chandra Barua—Sir, as the Minister has said that they cannot be repaired, may I know from the Minister where they will get customer to sell those pumps ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—They will not be purchased by anybody for pumping purpose, they will be purchased as scraps.

Shri Sailen Medhi—What is the procedure of purchasing

power-pumps ? Whether Government call for tenders for purchase of power-p umps ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—There is a Purchase Board. They call for tenders and select the firms on the basis of tenders.

M. Shamsul Huda—From which company the power-pumps are purchased ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—I do not have the detailed information regarding each of these pumps.

Shri Dulal Chandra Barua—Who are the members of the Purchase Board ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—The Chairman is Commissioner for Agriculture Production, the Secretary, Agriculture, the Secretary Finance and two or three others as members.

Shri Mohi Kanta Das—Is there any list of approved dealers ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—There is a list of approved dealers.

Shri Dulal Chandra Barua—Will the Minister furnish the list ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—Yes, Sir, the list will be furnished.

M. Shamsul Huda - Sir, is it a fact that some power pumps were in unserviceable condition at the time of delivery ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—I have no information.

Re : BRIDGE OVER GELABIL RIVER

Shri Lakheswar Das asked :

*214 মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ মহৰাঘাটত গেলাবিল নৈৰ ওপৰত এখন স্থায়ী দলং কৰাৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছে নেকি ?

(খ) যদি ভাবিছে, সেই দলঙৰ কাম এই বছৰতে কৰাৰ দিহা কৰিব নে ?

(গ) উক্ত জনজাতীয় অঞ্চলটোত দলংখন কৰি চৰকাৰে জনজাতীয় ৰাইজৰ উন্নতি চিন্তা কৰিব নে ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied :

214.(a) There is no such proposal.

(b) Does not arise

(c) The proposal for a permanent bridge will be placed before the Assam Road Communication Board. If it approves the proposal and fund made available to Public Works Department this

Department will take actions to implement it early.

Shri Narendra Nath Sarma –যোৱা Road Boardত ইয়াৰ ওপৰত এখন দলং দিয়াৰ প্ৰস্তাব আছিল। যদি কথাটো সঁচা, তেনেহলে টকা কলৈ গ'ল ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar – Yes, there was an earlier proposal for construction of a major timber bridge over the river Gelabil at Mahur Mukh in Golaghat subdivision. The project was administratively approved at a cost of Rs 2,59,100/- during the 3rd Plan period. Subsequently it was observed that the stream carries heavy spills from the Brahmaputra due to erosion of high bank. The increased discharge is very likely to give rise to serious scours in the bed and eventually endanger the bridge if constructed in semi-permanent specification with timber piles. The proposal was therefore dropped from the approved list of schemes under Golaghat subdivision under 3rd Plan and administrative approval accorded was cancelled in July 1965. A reinforced cement concrete bridge on well foundations will cost nearly Rs. 22 lakhs. As funds to that extent cannot be made available now, the proposal for such a bridge will have to be considered when schemes for major bridges are taken up for

consideration under the next Plan.

Shri Lakheswar Das—এই পিচ পৰা অঞ্চলটোত জনজাতীয় লোকে বসবাস কৰে আৰু তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালীৰ স্কুললৈ অহা যোৱাত বৰ অসুবিধা হৈছে। গতিকে সোনকালে এটা ব্যৱস্থা কৰিব নে?

Shri Altaf Hossain Mazumdar—I have already explained the position.

Shri Mohidhar Pegu—প্ৰস্তাৱিত এই গেলাবিল নৈৰ দলংখন বান্ধ protected হয় নে নহয়?

Shri Altaf Hossain Mazumdar—I have got no information about the position of the embankments there.

Re: IMPROVEMENT OF BURIKHAMAR AND ULTEKHANDA GHATS

Shrimati Pranita Talukdar asked :

* 215. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Roads and Buildings) be pleased to state—

(a) Why Burikhamar and Ultekhanda Ghats on the Kamargaon-Kahitoma Road have not yet been improved?

(b) When the State P. W. D. Minister visited these ghats?

(c) When engine marboats will be provided at these ghats ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied :

215.(a) To improve the ferry facilities of the two ghats in question, the proposal for placing engine-fitted marboats is under active examination of Government.

(b) Visited Burikhamar Ghat.

(c) As soon as the proposal vide (a) above is finalised.

Shrimati Pranita Talukdar—May I know why there has been delay in placing engine-fitted marboats there ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar - The feasibility of playing engine-fitted marboats in those ghats is being examined by the Department.

Shrimati Pranita Talukdar—May I know whether we can expect it during this financial year ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar—It will depend on the availability of engine fitted marboats and feasibility of applying engine marboats.

Re : DHANSIRI BRIDGE

Shri Narendra Nath Sarma asked :

* 216. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Roads and Buildings) be pleased to state—

(a) When the Dhansiri Bridge of Golaghat on the Golaghat-Dimapur Road was constructed ?

(b) Whether it is a fact that the condition of the said bridge at present is very bad ?

(c) Whether it is also a fact that the loaded trucks are not allowed to cross the bridge ?

(d) If so, whether the Governmeut will be pleased to take necessary steps for re-construction of the said Bridge ?

Shri Altaf Hossain Muzumdar [Minisier of State, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied :

216.(a) The bridge was constructed during the 2nd World War in 1943

(b) The condition of the bridge has deteriorated.

(c) Loaded vehicles above 6 tons (gross) are not permitted to cross the bridge.

(d) Proposal for re-construction has been included in the tentative list for consideration for inclusion in the 4th Five-Year Plan.

Re : MASS ILLITERACY ERADICATION SCHEME

M. Shamsul Huda asked :

* 217. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) When was the Mass Illiteracy Eradication Scheme introduced in the State ?

(b) What is the total amount of money so far spent for this scheme ?

(c) What is the number of adult people taught in the State since the day of inception of the Scheme ?

(d) What is the total number of slates so far bought and distributed under the Scheme ?

(e) Whether Government is aware of stocks of such slates lying unused at places all over

the State ?

(f) If so, what is the number ?

(g) What Government is going to do with these stocks of the unused slates ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minitser of State, Education) replied :

217.(a) The Mass Illiteracy Eradication Scheme was originally introduced in the State in 1940. But the Intensive Adult Literacy Drive was introduced in 1964.

(b) An amount of Rs. 4,05,250 only has so far been spent for the Adult Literacy Drive.

(c) A total number of 2,31,533 adults (male 1,02,023 and female 1,29,510) were admitted in the Adult Literacy Centres.

(d) A total number of 1,31,000 slates were bought and distributed.

(e) The slates were distributed by the District Social Education Officers through the Anchalik Panchayats according to the

demand report submitted by the Block Development Officers. So, Government have no information about any stock lying unused at any place.

(f) & (g) Do not arise.

M. Shamsul Huda—May I know from which company these slates were purchased ?

Shri Syed Ahmed Ali—Tenders were called for and different companies and firms submited tenders. The lowest tender was accepted.

M. Shamsul Huda—May I know from which company these slates were ultimately purchased ?

Shri Syed Ahmed Ali—That information is not with me. I may supply it later if the Hon'ble Member so desire.

Shri Rathindra Nath Sen—Are these companies stationed in our State or outside ?

Shri Syed Ahmed Ali—Within our State.

Shri Mohidhar Pegu—(e) প্ৰশ্ন সংক্ৰান্ত উল্লেখ কৰা এই ফলিবোৰ কাঠৰ নে মাটিৰ ?

Shri Syed Ahmed Ali—ফলিবোৰ মাটিৰ আৰু চাৰিফালে কাঠৰ বাও দিয়া ।

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that these materials are generally purchased by the State Head Office ?

Shri Syed Ahmed Ali—No, Sir, they are also purchased by the local officers when occasion so arises.

Shri Dulal Chandra Barua—May I know whether the D. Is. or the school authorities at the district level are authorised to purchase these things ?

Shri Syed Ahmed Ali—When occasion so demands they are also authorised.

Shri Dulal Chandra Barua—Is the Hon'ble Minister aware of the fact that in this connection we had pointed out many anomalies in purchase of these materials and Government gave us an assurance that the matter would be enquired into ? May

I know what is the result of that enquiry ?

Shri Syed Ahmed Ali—I will have to find out when that assurance was given and then I will inform the hon. member if necessary.

Shri Mohidhar Pegu—আমি শুনা মতে ফলিবোৰ কাঠৰ আৰু ওপৰত মাটিত লেও দিয়া হয়নে ?

Shri Syed Ahmed Ali—সেইটো নহয় ।

M. Shamsul Huda—Is it a fact that these slates were distributed in the districts, but payment was made from the headquarters here ?

Shri Syed Ahmed Ali—I shall have to enquire about it.

Shrl Giasuddin Ahmed—May I know whether the mass literacy campaign is still being continued ?

Shri Syed Ahmed Ali—Yes, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua—In which districts ?

Shri Syed Ahmed Ali—This intensive compaign was taken up in different block areas of the State from the year 1964. We first started this campaign in some parts of Nowgong district and then in 1965 same blocks of Goalpara district.

Shri Ataur Rahman—কিমান চেণ্টাৰ আছে বৰ্ত্তমান ?

Shri Syed Ahmed Ali—১৪টা ।

Shri Malia Tanti—১৯৬৫-৬৬ চনত ডুমডুমাত কিমান লোৱা হৈছে ।

Shri Syed Ahmed Ali—ডুমডুমাত ৭টা লোৱা হৈছে ।

Shri Atul Chandra Goswami—এই চেণ্টাৰ বিলাকত কেৰাচিন তেল দিয়া হয় নেকি ?

Shri Syed Ahmed Ali—ৰাতি পঢ়াব লাগে কাৰণে কেৰাচিন তেল দিয়া হয় ।

Shri Atul Chandra Goswami—কলিয়াবৰৰ বহুতো তেল stone হৈ যোৱাৰ কথা চৰকাৰ জানেনে ?

Shri Syed Ahmed Ali—এই খবৰ নাপাও ।

Shri Hiralal Patwary—এই শিক্ষাৰ কাৰণে কেৰিকুলাম কৰা আছেনে নাই ?

Shri Syed Ahmed Ali—আছে।

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, there are 14 Centres all over the State. I want to know from the hon. Minister which centre was taken up first ?

Shri Syed Ahmed Ali—I have already said that we have taken up some blocks in Nowgong district and Goalpara district first.

Shri Dulal Chandra Barua—বহুতো নাইট স্কুল আছে—যিবিলাক নামত আচলতে নাই। মই যোৰহাটৰ কথাই কও—যোৰহাটত ৭।৮ খন তেনেকুৱা নাইট স্কুল আছে—যি বিলাক আচলতে নাই আৰু স্কুল নোহোৱাকৈ—তাৰ কাৰণে টকা পয়চা আনি আছে। এই কথা চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Syed Ahmed Ali : সেই খবৰ নাজানো। কিন্তু সেই-বিলাকৰ বেলেগে ঘৰ নাই। যিবিলাক L. P. বা M.V. স্কুল ঘৰ আছে তাতেই সুবিধা মতে ৰাতি স্কুল বহে।

Shri Dulal Chandra Barua : মই কৈছো—সেই বিলাক ৰাতিৰ স্কুল ; যিবিলাক নাই অথচ—তাৰ কাৰণে টকা পয়চা নিয়েই আছে।

Shri Syed Ahmed Ali – সেইটো খবৰ কৰিব পৰা হয় । সেই ধৰণৰ স্কুল থাকিব নালাগে ।

Shri Giasuddin Ahmed—এই স্কুল বিলাকত পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা আছেনে ?

Shri Syed Ahmed Ali—আছে ।

Shri Phani Bora—কোনো কোনো প্ৰদেশত ননঅফিচিয়েল, শিক্ষা বিভাগৰ লোক আৰু সমাজ কৰ্ম্মী সকলক লৈ ' মাচ লেটাৰেচী এডভাইচৰী কমিটি কৰিছে । অসমত এনে কমিটি আছেনে ।

Shri Syed Ahmed Ali—নাই । চিন্তা কৰা হব ।

Shri Pitsing Konwar– নাইটস্কুলত পঢ়োৱাবলৈ যিবিলাক শিক্ষক লোৱা হয়–সেইবিলাক শিক্ষক দিনত পঢ়োৱা সকলৰ ভিতৰতে নেকি ? যদি নহয় কিমান টকা দিয়া হব তেনে শিক্ষকক ?

Mr. Speaker—নাইট স্কুলৰ শিক্ষক দিনত পঢ়োৱা শিক্ষক সকলেই নে অন্য কোনোবাক নিয়োগ কৰা হয় । যদি অন্য শিক্ষক তেনে-হলে কিমান টকা দিয়া হয় ।

Shri Syed Ahmed Ali – দিনত কাম কৰা শিক্ষক সকলকেই লোৱা হয় ।

Jonab Rahimuddin Ahmed—এই অভিযানত নগাও আৰু

গোৱালপাৰাত শতকৰা কিমান মানুহৰ স্বাক্ষৰ জ্ঞান লাভ হৈছে ? আক নিৰক্ষৰ কিমান ?

Shri Syed Ahmed Ali—সংখ্যাটো মই আগতে দিছো। শতকৰা সংখ্যাটো জানিব লাগিব।

M. Shamsul Huda—Sir, may I know from the Minister whether it is a fact that many of the Slates were found unserviceable at the time of taking delivery ?

• Shri Syed Ahmed Ali—I have no such information.

Maulana Abdul Jalil Chowdhuri—Sir, जहँा तक हमें मालूमात है कि पुरे State के अन्दर जितने ऐसे बिद्यालय हैं उसमें बहुत corruption चल रहे हैं। हँालाकि इन बिद्यालयो के लिये हमारे बहुत National resources खर्च किया या रहा हैं, क्या सरकार यह सोचती है कि इसके लिये Elementary Education Board की तरह कोई ऐसी सूरत अखिया करायी जाय जिससे हमारी Mass Literacy campaign की हमारी यह योजना कारयाब हो ?

Shri Syed Ahmed Ali—हमारे पास कोई ऐसा मसाला नही है कि मैं माननीय सदस्य के सवाल का जवाब के सूकँ। मगर मैं यह कोसिश करूंगा कि इस बारेमें मैं तहकीकात करूंगा और उसके बाद माननीय सदस्य की सूचित करुंगा।

Shri Dulal Chandra Baura—জনশিক্ষা অভিযান বৰ্তমানে গাওঁ বিলাকত চলোৱা হৈছে। চাহ বাগিচাৰ মজদুৰ সকলৰ ভিতৰতো এই অভিযান চলাব লাগে। এই সম্পৰ্কেও চৰকাৰে কিবা বিশেষ আঁচনি বা কাৰ্য্য-ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছেনে ? যদি নাই কৰা, সোনকালে কাৰ্য্য-ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Syed Ahmed Ali—এই সম্বন্ধে পৰীক্ষা কৰি চোৱা হব।

Shri Hiralal Patwary—মহাৰাষ্ট্ৰৰ পৰা 'গ্ৰামশিক্ষা পদ্ধতিৰ আঁচনি' চৰকাৰে সংগ্ৰহ কৰিছেনে ?

Shri Syed Ahmed Ali—তেখেতে আমাক দিলে, পৰীক্ষা কৰি চাব পৰা হব।

Mr. Speaker—আপুনি দি দিব।

M. Shamsul Huda—কিছুমান কেন্দ্ৰ প্ৰথম পৰ্য্যায়ত Sucecssful নোহোৱাকৈয়ে দ্বিতীয় পৰ্য্যায়লৈ লৈ যোৱা হৈছে কিয় ?

Shri Syed Ahmed Ali—সেই খবৰ নাজানো।

Shri Soneswar Bora—গোলাঘাটত তেনেকুৱা স্কুলৰ কাৰণে স্কুল নোহোৱাকৈয়ে ৮ খন বিলৰ টকা লোৱাৰ অপৰাধত এটা 'কেচ' ৰেজিষ্টাৰ হোৱাৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Syed Ahmed Ali—মাননীয় সমস্যাই details দিলে খবৰ কৰিব পাৰো ।

Re : GUGAMUKH HIGH SCHOOL

Shri Nameswar Pagu asked :

* 218. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Since when the recognition has been given to the Gugamukh High School in North Lakhimpur ?

(b) Whether Government has given any financial help to this High School so far ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State, Education) replied :

218. (a) Since 1965.

(b) Yes.

Re : DISCONTINUATION OF ADVANCE TO ASSAM CO-OPERATIVE BANK BY THE RESERVE BANK OF INDIA

Shri Sailen Medhi asked :

* 219. Will the Minister-in-charge of Co-operation be pleased to state –

(a) Whether the Government is aware that the Reserve Bank of India has discontinued Advances to Assam Co-operative Bank because a huge accumulation of overdues against the said Bank.

(b) If so, whether any attempt is being made to overcome the situation ?

(c) If not, why ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Co-operation) replied :

219. (a) Yes.

(b) Yes.

The Apex Bank has been financing the agriculturists through the Central Banks under a liberalised policy out of their own resources.

In 1963, the State Government, in consultation with the Reserve Bank of India and the Government of India, took up a scheme of revitalization of the three Central Co-operative Banks, viz., the Nowgong Central Co-operative Bank, the Tezpur Central Co-operative Bank and the Cachar Central Co-operative Bank Ltd. The revitalization work taken up since 1963-64 in these three Central Co-operative Banks has shown considerable improvement in their working, resulting in issue of more loans to the agriculturists under the Crop Loan System (introduced from 1966-67 in the three revitalised districts and also in selected blocks in other districts) and reduction of overdues.

(c) Does not arise.

Shri Sailen Medhi – Sir, what is the accumulated amount that is overdue ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami – That figure is not with me, now I will furnish it.

Mr. Speaker—He does not say that it is not relevant. The figure is not with him, he will furnish it later on.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, we have put the question to get some information, but we are not getting it.

Shri Lakshmi Prasad Goswami – That information I will give.

Mr. Speaker – On many occassions I have asked all the Ministers to be ready with relevant information. He does not say that he cannot reply, he will furnish it.

Shri Sailen Medhi – Whether this Apex Bank has advanced money to the Apex Marketing Society and what is the amount ?

Shri Mohi Kanta Das – Can the Hon. Minister give the information if any portion of the overdues has been paid by the Apex Bank to the Reserve Bank ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—(Chief Minister) So far I know, there is no overdue to the Reserve Bank at all by the Apex Bank.

Shri Dulal Chandra Baruah—The reply is 'yes.' We have also the information that there is overdue, for which the advances are discontinued.

Shri Bimala Prasad Chaliha—Subject to such information as may be given, so far I know, there is no overdue to Reserve Bank. The difficulty of getting the benefit of the Reserve Bank scheme by the Apex Bank is that when any loan application is made it has to be for investment through some Central Bank and if the Central Bank is in arrears, in that case it is not considered to be a fit proposal for advance from the Reserve Bank. This is the reason why the Apex Bank is not getting the benefit. On this matter, the Minister, Co-operation will give some detailed information.

Shri Lakshmi Prasad Goswami—This question may be kept in abeyance. There seems to be some confusion.

Re : MADHUPUR MARKETING AGENCY

Shri Bhadra Kanta Gogoi asked :

* 220. Will the Minister-in-charge of Co-operation be pleased to state –

(a) Whether the Madhupur Marketing Agency is situated in Tipling Mauza in Dibrugarh Subdivison ?

(b) Who is the President or Director of the said Agency ?

(c) What kind of business or trade have been undertaken by this Agency ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Co-operation) replied :

220.(a) Yes. There is a Primary Co-operative Marketing Society in the Tipling Mouza of the Dibrugarh Subdivision by the name of Madhupur Primary Marketing Co-operative Society Ltd. (not "Agency").

(b) Shri Golak Chandra Barua, Chairman.

(c) The Society took up paddy procurement business for the years 1960-61, 1961-62 and 1964 65.

Shri Bhadra Kanta Gogoi – অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে মোৰ ৮৬ নং starred প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিছিল—

"The object and purpose of Society No. 1, viz. Udaipur Krishipam Samabai Samity, Ltd. are mainly to develop agriculture by improved method and mechanised cultivation. The purpose of the Society No. 2 viz., the Madhupur Fishery Cooperative Society Ltd. are fishery and piscicul ture by improved method and also to help and assist the members by way of technical advice, by providing finance and by disposing of the fish in a profitable manner. The purpose of the Society, Madhupur Primary Marketing Cooperative Society Ltd. are to arrange for disposing of the crops of members to the best advantage of the members, to advance lone to members on security of their produce, to arrange for storage facilities of members' produces, to process raw materials produced by the members and those purchased by the Society to encourage

thrift and self-help amongst the members and to act as agent of Primary Credit Societies for recovery of production loans given by them to their members."

এতিয়া কথা হৈছে মধুপুৰ কো-অপাৰেটিভ মাৰ্কেটিং চচাইটিটো এতিয়াও কাম কৰি আছেনে নাই ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—Society বিলাক পোন প্ৰথমতে যেতিয়া গঠন হয় বহুত উদ্দেশ্য লৈ গঠন কৰা হয়। তেতিয়া এই বিলাকৰ সন্মুখত বহুত উদ্দেশ্য থাকিব পাৰে। কিন্তু মধুপুৰ Society ১৯৬০ চনত ধান কিনাৰ কাম কৰিছিল। ১৯৬৫ চনৰ পৰা আৰু কাম কৰা নাই। এতিয়া এইটো লিক্ৰুইডি চনত দিয়া হৈছে।

Shri Giasuddin Ahmed—চাৰ, ইয়াত গোলমাল হৈছে। কাৰণ তেখেতে কয় এইটু এটা এচেশিচ "আৰু মন্ত্ৰীমহোদয়ে কয় চচাইটি" ?

Re : PATACHARKUCHI PUBLIC WORKS DEPARTMENT INSPECTION BUNGALOW

Shri Bhubaneswar Barman (Patacharkuchi) asked :

* 221. মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) পাটছাৰকুছিৰ (P. W. D.) পৰিদৰ্শন বঙলাটো কোন চনত স্থাপন কৰা হৈছিল ?

(খ) চৰকাৰক প্ৰশাসনীয় কেন্দ্ৰস্থান স্বৰূপ এই ঠাইলৈ আহি-থকা মন্ত্ৰীসকলৰ অসুবিধা সম্পৰ্কে চৰকাৰে জানে নে ?

(গ) এই পৰিদৰ্শন বঙলাটো চাৰ্কুইট হাউচলৈ উন্নত কৰাৰ বিষয়ে চৰকাৰে ভাবিছে নে ?

(ঘ) যদি ভাবিছে, কেতিয়াৰ পৰা হ'ব আৰু যদি ভবা নাই, কিয় ?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied :

221.(ক) পাটছাৰকুছি (P. W. D.) পৰিদৰ্শন (I. B.) বঙলাটো ১৮৯৮ চনৰ ভিতৰত স্থাপন কৰা হৈছিল ।

(খ) বজালি অঞ্চল ভ্ৰমণাৰ্থে যোৱা মন্ত্ৰীসকলে পাটছাৰকুছিৰ পৰিদৰ্শন বঙলাটিত স্থানৰ অভাৱত কোনো অসুবিধা ভোগ কৰা নাই, যিহেতু সাধাৰণতে মন্ত্ৰীসকলে বৰপেটা চাৰ্কুইট হাউচত থাকি মহকুমাৰ সকলো অঞ্চল পৰিভ্ৰমণ কৰে ।

(গ) চৰকাৰে এনে ধৰণৰ প্ৰস্তাৱ এতিয়ালৈকে ভবা নাই, কাৰণ চাৰ্কুইট হাউচ কেৱল জিলা আৰু মহকুমাৰ সদৰ স্থানতহে স্থাপন কৰা হয় ।

(ঘ) এই প্ৰশ্নটো নুঠে।

Shri Bhubaneswar Barman—চৰকাৰে এই পৰিদৰ্শন বঙলাটো উন্নত-কৰণ কৰিবলৈ ভাবিছনে ? যিটো পৰিদৰ্শন বঙলা আছে, তাত Sanitary Latrine আদি নথকাৰ বাবে তাত থকা মানুহৰ বহুত অসুবিধা হৈছে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—এইটো উন্নত কৰা বিষয়ে বিবেচনা কৰিম।

Re : REGISTERED JOINT STOCK COMPANIES GONE INTO LIQUIDATION

Shri Sailen Medhi (Jalukbari) asked :

* 222. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that many Joint Stock Companies duly registered have gone into liquidation during the years 1964-65, 1965-66 1966-67, 1967-68 ?

(b) If so, names of the Companies which have gone to liquidation and the Authorised Capital involved ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied :

222. (a) Yes.

(b) The names of the Companies and the Authorised Capital involved are shown below—

Name of the Company	Authorised Capital
1964-65	Rs.
(1) Luxmi Rice and Oil Mills, Private Ltd.	3 lakhs
(2) Singh and Company (Digboi) Private Ltd	10 "
(3) Ashoke Biri Factory, Private Ltd.	2 "
	15 "
1965-66	
(1) Assam Paper Mills, Ltd.	50 "
(2) Development of Industries (Assam) Ltd.	6 "
(3) Rajputana Traders, Private Ltd.	1 "

(4)	Sarawaji and Company, Private Ltd.	2 ,,

1966-67

(1)	Gauhati Supply Agency, Private Ltd.	1 ,,
(2)	Assam Canes, Ltd.	5 ,,
		65 ,,

1967-68

(1)	Sitaram Agarwalla, Private Ltd.	5 ,,
		5 ,,

Shri Sailen Medhi—Sir, whether it is a fact that Government advanced some amounts to some of these Companies by way of loans or grants or supply of materials ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathy—No, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, whether it is a fact that even after liquidation of these Companies the Government is continuing to give loans ?

Mr. Speaker—Mr. Barua, the reply to Shri Medhi's question is 'No'. At the time when the companies were in existence according to the Minister no loan was given; then after liquidation how the question of giving grants could come ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, I have no information.

Mr. Speaker—How can you give loan to a Company which has gone on liquidation ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—That is obvious.

Shri Sailen Medhi—Sir, what is the reason of going these Companies into liquidation ? Whether the Government examined the causes ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi-Each Company has different reasons for going into liquidtion.

Re : EQUITY IN PAY SCALES OF HEAD ASSISTANT IN DISTRICT AND SUBORDINATE OFFICES

Shri Phani Bora (Nowgong) asked ;

* 223. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

(a) Whether equity has been maintained in granting pay scales to the Head Assistants in District and Subordinate offices ?

(b) If so, why unified pay scale to the Head Assistants of District and Subordinate offices has not been granted ?

(c) Whether it is a fact that three pay scales have been granted to the Head Assistants of District and Subordinate offices ?

(d) If so, why ?

(e) Whether it is a fact that the Head Assistants of District and Subordinate offices with less than 12 and 6 Assistants respectively have not been granted any pay scale of the designation ?

(f) Whether it is also a fact that some District and Subordinate offices with 12 and 6 Assistants respectively enjoyed a scale of pay of Head Assistant ?

(g) If so, why this discrimination ?

(h) Whether it is a fact that Accountants of the District offices have not been granted a separate pay scale in consideration with the nature of their duties and responsibilities etc. ?

(i) If so, why ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—(Minister, Finance) replied :

223. (a) Yes.

(b) Different pay scales had been prescribed having regard to the duties and responsibilities attached to different posts.

(c) Three pay scales have been granted to Head Assistants of different categories of District offices. In addition, there is a pay scale also for Supervising Assistants not designated as Head Assistants.

(d) For reasons given in reply to Question (b) above.

(e) In District and Subordinate offices having less than 12 Assistants there is no post of Head Assistant. The senior-most Upper Division Assistant only acts as a supervising Assistant. As such, they have not been given the pay scale of Head Assistants.

(f) & (g) There may be some such cases in respect of some offices where there are posts of Head Assistants already in existence and for whom the Pay Committee has suggested specific pay scale of Head Assistants. Information are being collected to find but such cases and to consider the matter in respect of such cases.

(h) & (i) There are no separate posts of Accountants in the District offices. An Upper Division Assistant or a Lower Division Assistant does the account work. Their duties and responsibilities are not considered as higher than the posts of Upper Division Assistant or Lower Division Assistant as the case may be.

Shri Phani Bora – Sir, the Minister has stated that those offices where there are less than 12 assistants, they canrot have the post of a Head Assistant. Sir, what is the difference between management of a office having 9 or 10 assistants and 12 assistants ? According to work-load or responsibility it should be equal. Why the Government is making a difference between the two ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi – Distinction is to be drawn at some level. The Pa Committee came to the conclusion that for an office where there are less than 12 assistants the responsibility in supervision is of a lower order.

Shri Dulal Chandra Barua – The Pay Committee made another observation also that at the time of giving such a designation the work-load has also be considered seriously. Whether that work-load has been considered ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The work-load of supervision depends on the number of people to be supervised. The work-load of an Upper Division or a Lower Division Assistant is deter-

mined on the number of letters he has to attend to.

Shri Phani Bora—Sir, is it a fact that in some offices at the District and Subdivisional level where there are less than 12 assistants yet there are some Head Assistants ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—This is what I have been replying by saying that we have asked the Appointment Department to make an enquiry.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, the Minister has stated that the work-load is considered on the number of Assistants to be supervised ; but to my mind it is not correct. There are some offices with less than 12 assistants but where the work-load is the same with some other office with more than 12 Assistants. Therefore, the question of supervising the number of Assistants should not be counted in sanctioning the post of Head Assistants. May I request the Finance Minister to look into the matter and make a proportionate ratio ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi – It is not upto me now to revise the Pay Committee's report. It will be appreciated that if there are 5 persons in a room it is easy for one to supervise. If the number is more it is difficult to supervise. So the responsibility of supervision is in direct ratio with the number of people to be supervised.

Re : PRODUCING CAPACITY OF THE DERGAON SUGAR MILL

M. Shamsul Huda – (Dhing) asked :

* 224. Will the Minister-in-charge of Co-operation be pleased to state–

(a) What is the exact producing capacity of the Co-operative Sugar Mill at Dergaon ?

(b) What is the total production of Sugar required every year in the State ?

(c) What measures the Government have taken up for production of the entire requirement of Sugar within the State ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—(Minister, Co-operation) replied :

224. (a) The annual producing capacity of the Mill is 10,800 tons.

(b) The approximate annual requirement of Sugar for Assam is 90,000 tons.

(c) The question of setting up more Sugar Mills is engaging the attention of the Government. For this a Study Team was constituted to examine thh feasibility of setting up Sugar Mills in suitable places in the districts of Darrang, Cachar and Nowgong. The Team has submitted its report and it is under consideration of Government. Actually this reply to (c) does not relate to any Department, it relates to Co-operative.

M. Shamsul Huda – May I know from the Minister what was the exact production of sugar in the Dergaon Sugar Mill last year ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—In 1967-68, the production was 4018 tons.

M. Shamsul Huda—What were the factors responsible for this low production ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—The main factor is shortage of sugarcane supply.

M. Shamsul Huda—Whether it is a fact that sugarcanes dried up in the fields only because they could not be carried to the Sugar Mill ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—Yes, in some cases it is correct because the field where the sugarcane is grown is far away, and there is no provision for sufficient number of vehicles.

Shri Kandarpa Narayna Banikya—আজি কেইদিন মানৰ আগতে কাগজত পাইছিলো যে অসমত আৰু দুটা চেনিকল হব, সঁচানে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—কাগজত ওলাইছে নে নাই কব নোৱাৰো কিন্তু দৰঙত এটা চেনি কল বহুৱাবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ।

Shri Dulal Chandra Barua - যোৰহাটৰ খঙীয়া অঞ্চলত প্ৰচুৰ কুঁহিয়াৰ হয়, তেওঁলোকে চেনি কলৰ গাৰী আহি তেওঁলোকৰ উৎপাদিত কুঁহিয়াৰ লৈ যাব বুলি আশা কৰি থাকোতেই কুঁহিয়াৰ

ৰোৱ শুকাই গল—গতিকে গাৰীৰ অভাৱতেই সেইবিলাকৰ এই ক্ষতিখিনি হল নেকি ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami - আগতে গাড়ী কিনিবৰ বাবে Co-operative ক টকা দিয়া হৈছিল। তাত এই বিষয়ে খেলিমেলি চলি আছে—সেইকথা সদস্য গৰাকীয়েও জানে। গতিকে গাৰীৰ কিছু অভাব নাইকীয়া নহয়।

Shri Kandarpa Narayan Banikya—অসমৰ নিচিনা কুঁহিয়াৰ গোটেই ভাৰতত নহয়, গতিকে অসম চৰকাৰে বাহিৰৰপৰা চেনি অনাটো বন্ধ কৰিব নোৱাৰে নে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami - আমাৰ যেতিয়ালৈকে চেনি যথেষ্ট উৎপন্ন নহয়, তেতিয়ালৈকে বাহিৰৰপৰা আনিবলগীয়া হৈ থাকিব।

M. Shamsul Huda—What is the area of land under direct cultivation of sugarcane under this sugar mill ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—There is no field under cultivation under the direct supervision of the sugar mill.

Shri Atul Chandra Goswami—দেড়গাৱৰ চেনি কলত কিমান কুঁহিয়াৰ পেৰিব পাৰে আৰু এইবাৰ কিমান কুঁহিয়াৰ পেৰিব পাৰিলে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—দহ হেজাৰ আঠশ টন এই মিলে পেৰিব পাৰে ।

Shri Atul Chandra Goswami—এইটো কথা সঁচানে যে চেনি কললৈ যিমান কুঁহিয়াৰ আনিব লাগিছিল সিমান কুঁহিয়াৰ আনিব নোৱাৰাৰ কাৰণে চেনি কল বন্ধ কৰিব লগীয়া আছিল।

Shri Motilal Kanu—কৃষকের যে কুসিয়ার গুলি শুকিয়ে গিয়েছিল, তা কি সময় মত মিলের নিজের গাড়ী না থাকলেও অন্য ট্রাক বন্দবস্ত করে আনতে কোন অসুবিধা ছিল নাকি ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—চাৰ খেতিয়কৰ কিমান শুকাই-ছিল নে নাই কব নোৱাৰো। কিন্তু এতিয়া সমস্যা হল প্ৰায় বিলাক কুঁহিয়াৰ মিললৈ নাহে । গুৰৰ দাম বেছি হোৱাৰ কাৰণে আৰু ডিমাপুৰত খান্দেচাৰ কাৰখানা এটা হোৱাৰ কাৰণে কুঁহিয়াৰ বিলাক তালৈ গুচি যায় ।

Re : LAND REVENUE REMISSION TO SOME VILLAGES OF BOKOTA MOUZA

Shri Durgeswar Saikia (Thowra) asked :

* 225. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is fact that land revenue remission was granted to some villages of Bokota Mouza of Sibsagar in 1961 ?

(b) When the order was communicated to the S. D. O., Sibsagar ?

(c) Whether adjustment was made ?

(d) If so, in which year ?

(e) Whether list of persons who were granted remissions was sent to the Mauzadar concerned ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury – (Minister, Revenue) replied :

225. (a) Yes.

(b) In November, 1964.

(c) & (d) The Mauzadar concerned is taking steps for adjusment of land revenue in the ensuing year.

(e) The list of persons who were granted remission was sent to the Mauzadar

concerned in March, 1965. The Mauzadar lost the remission lists and hence he has been given a fresh remission list for adjustment of land revenue without further delay.

Re : LANDLESS CULTIVATORS ENTERED INTO DARRANGA FOREST RESERVE

Shri Maneswar Boro (Tamulpur —Reserved for Scheduled Castes.) asked :

* 226. Will the Minister-in-charge of Forests be pleased to state–

(a) Whether it is a fact that a huge number of landless cultivators of the different circles have entered into the Darranga Forest Reserve in Kumarkata Mauza, Guabari Forest Reserve and in Deasunga Reserve in Defeli Mauza in Tamulpur Circle ?

(b) Whether it is a fact that the encroachers have felled some valuable trees in these said Forest Reserves ?

(c) If so, what will be the total approximate value of these trees so felled ?

(d) Whether the Government had evicted these encroachers ?

(e) What is the total number of encroachers in the said Forest Reserves ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury – (Minister, Forests) replied :

226. (a) Yes. A large number of persons from Tamulpur, Rangiya, Nalbari, Hazo, etc., entered the Darranga Reserved Forest and 1st addition to Darranga Reserve Forest under Tamulpur Circle.

It is not known whether any or all of them are landless cultivators.

There is no Reserve Forest named Guabari or Deasunga Reserve Forest.

(b) Yes.

(c) Value of trees felled cannot be specifically fixed for want of specific enumeration.

(d) Yes. Darranga Reserve Forest and its 1st addition had been cleared of encroachment once during 8th to 10th April, 1967 and again during 27th February, 1968 to 1st of March 1968.

(e) After 1st March, 1968, there is no encroacher in Darranga Reserve Forest and in its 1st addition.

Shri Maneswar Boro—চাৰ মই এটা কথা সোধো যে যেতিয়া বেদখল-কাৰী সকলে গছ কাটিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল তেতিয়া তাৰ কৰ্ম্ম-চাৰী ফৰেষ্টগাৰ্ড আদিয়ে চৰকাৰক জনাইছিল যদি চৰকাৰে তাৰ কি ব্যৱস্থা লৈছিল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সেই সময়ত স্থানীয় কৰ্ম্মচাৰী সকলে জনাইছিল। তেতিয়া আমি তেওঁলোকক কৈছিলো বঢ়াই বুজাই বেদখলকাৰী সকলক তাৰপৰা আতৰাই দিবলৈ, কিন্তু সেই ব্যৱস্থা কৃতকাৰ্য্য নহল। সেইকাৰণে জোৰ কৰি উচ্ছেদ কৰিব লগীয়া হৈছে, কিন্তু যি সময়ত বেদখল হৈছিল সেই সময়ত পুলিচৰ সহায় বিচৰা হৈছিল কিন্তু সেই সময়ত পুলিচৰ সহায় নোপোৱাৰ কাৰণে পিচত অলপ পলমে উচ্ছেদ কৰিবলগীয়া হ'ল।

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which answers were laid on the table)

Re : SETTLEMENT OF TIBETANS WITHIN THE STATE OF ASSAM

Shri Maneswar Boro asked :

125. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that many Tibetans have settled down within the State of Assam adjoining the Bhutan border particularly at Daranga Mela ?

(b) If so, the reasons for allowing them to settle there ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—(Chief Minister) replied :

125. (a) 24 registered Tibetans are now staying in Daranga Mela.

(b) These Tibetans were registered like other foreigners and allowed to reside there for business purposes.

Re : APPOINTMENT OF EMPLOYEES BELONGING TO THE TEA GARDEN AND EX-TEA GARDEN TRIBES IN THE ASSAM TEA PLANTATIONS EMPLOYEES WELFARE FUND SCHEME

Shri Mathius Tudu asked :

126. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state–

(a) The number of employees belonging to the tea garden and ex-tea garden tribes employed in the office of the Assam Tea Plantations Employees Welfare Fund Scheme ?

(b) Whether preference is given to the candidates belonging to the tea garden and ex-tea garden tribes in this office ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—(Minister of Labour) replied :

126. (a) 5 (five).

(b) Preference is given to candidates of tea garden community.

Re : GRANT RECEIVED FOR TEST RELIEF WORKS BY THE BATADRAVA A. P.

M. Shamsul Huda asked :

127. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Batadrava A. P. under the Nowgong Mahakuma Parishad, had received a grant of Rs. 32,000 for Test Relief Works during the period of 1960-63 ?

(b) What were the directives of utilizing the Grant ?

(c) Whether the grant was properly utilized ?

(d) Whether it is a fact that the grant was spent though Muster-Roll workers ?

(e) Whether the accounts of the amount of the grant have been properly checked and certified.

(f) If not, why ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister, Revenue) replied :

127. (a) Yes.

(b) The Test Relief Works are being done as per executive instructions issued by this Department under Notification No. R L. 41/56/125, dated the 2nd July, 1959.

(c) Yes.

(d) Yes.

(e) Yes.

(f) Does not arise in view of (e) above.

Re : INVESTIGATION AGAINST SOME MANDALS OF SUAGPUR, BHULAZAR BENGALIPARA AND NIZDEFELI MOUZAS

Shri Maneswar Boro asked :

128. Will the Minister, Revenue be pleased to state –

(a) Whether it is a fact that an investigation of certain allegations against Shri Dharani Dhar Das, Shri Ambrit Choudhury, Mandal of Suagpur, Shri Khyati Ram Mandal of Bhulazar-Bengalipara and Shri Chana Saikia, Mandal Nizdefeli is going on ?

(b) If so, whether the said investigation has been completed and the report submitted ?

(c) If not, how long it will take to complete the same ?

(d) Whether it is also a fact that an Anti-corruption Officer has investigated the said allegation ?

(e) If so, what is his report ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister, Revenue) replied :

128. (a) Yes.

(b) Investigation has been completed and enquiry report since received by the Deputy Commissioner, Kamrup and final orders are being passed by him.

(c) Does not arise.

(d) Only an allegation against one Shri Chana Saikia, Mandal, Nizdefeli is under enquiry by Anti-Corruption Branch.

(e) The enquiry of the Anti-Corruption Branch is not yet complete but the report is expected soon.

Re : ALLOTMENT OF LAND TO SIX PERSONS IN KHALOIGHOGRA MOUZA

Shri Durgeswar Saikia asked :

129. Will the Minister, Revenue be pleased to state –

(a) Whether it is a fact that six persons namely Shri Bhorpur Dutta, Shri Narod Kumar and others were recommended for allotment of land under Khaloighogra Mouza adjoining Moran town by the L. S. A. C., Sibsagar.

(b) Whether it is a fact that the connected records are missing from the S. D. O's. Court ?

(c) If so, what steps Government propose to take in this regard ?

(d) Whether the land was sanctioned and premium fixed ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister, Revenue) replied :

129. (a) Yes. The Land Settlement Advisory Board in its meeting held on 17th May, 1965 recommended settlement of land with Shri Narod Kumar and five others.

(b) The original petitions were misplaced somewhere and could not be traced out inspite of all efforts.

(c) The proposal is being reconsidered by the Local Officer after obtaining fresh applications from the parties concerned.

(d) As the proposal has not yet come to Government the question of sanction and fixation of premium does not arise now.

Re : WASTE CULTIVABLE LAND IN TEZPUR SUB-DIVISION

Shri Bishnu Prasad Rabha asked :

১৩০। মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) তেজপুৰ মহকুমাত আবাদ যোগ্য পতিত মাটি কিমান আছে ?

(খ) আৰু উক্ত মহকুমাত জলাহ, পিতনি বিল আদি কিমান আছে ?

(গ) এই বিলাক উদ্ধাৰ Reclamation কৰি আবাদ যোগ্য কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছেনে ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী, ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিছে।

১৩০। (ক) ১৯৬৩-৬৪ চনত চলোৱা পতিত মাটিৰ সমীক্ষাৰ পৰা নিৰ্ণয় কৰা হৈছিল যে সেই সময়ত তেজপুৰ মহকুমাত ১৫ বিঘা বা ততোধিক পৰিমাণৰ পতিত মাটিৰ খণ্ড বোৰত মুঠ ৮৯৪৯ বিঘা আছে। ইয়াৰ ভিতৰত তেতিয়াই পট্টন দিব পৰা মাটিৰ পৰিমাণ ৭৪৫ বিঘা আছিল। মানুহে দৈহিক পৰিশ্ৰমেৰে খেতিৰ উপযোগী কৰিব পৰা পতিত মাটি ৭৬৭ বিঘা আৰু যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ সহায়ত খেতিৰ উপযোগী কৰিব পৰা পতিত মাটি ১৮৮৯ বিঘা আছিল।

(খ) জলাহ, পিতনি বিল আদি কিমান আছে সঠিককৈ নিৰ্ণয় কৰা হোৱা নাই, কিন্তু পতিত মাটিৰ ভিতৰত ২৪৮ বিঘা একেবাৰে কৃষিৰ অনুপযোগী বুলি পোৱা হৈছিল।

(গ) যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ সহায়ত খেতিৰ উপযোগী কৰিব পৰা মাটিবোৰ উদ্ধাৰ কৰিবৰ বাবে অৰ্থনৈতিক অৱস্থা সাপেক্ষে ভূমি আবাদী কৰণ আঁচনিত সামৰি লবৰ বাবে সংশ্লিষ্ট বিভাগক জনাই দিয়া হব।

Re : TEST RELIEF WORKS UNDERTAKEN IN PANIDIHING AND NITAI MOUZAS

Shri Durgeswar Saikia asked :

131. Will the Minister, Revenue be pleased to state –

(a) Whether it is a fact that there are some schemes of Test Relief Works undertaken on being represented by the public and the questioner while the Minister-in-charge visited Panidihing and Nitai mouzas ?

(b) What are the schemes ?

(c) Whether it is a fact that Milankur G. P. area, Dehingmukh area and Bhekurichapori area were continuously flooded causing damage to crops, etc. ?

(d) Whether it is a fact that the Minister-in-charge directed the S. D. O. to forward such Test Relief Scheme to Government immediately ?

(e) Whether those were duly fowarded and since sanctioned ?

(f) If not, what steps Government propose to take in this regard ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister, Revenue) replied :

131. (a) Yes.

(b) (i) Extension of Bhekurichapori Ring Bund.

(ii) Strengthening the Dehing abandoned bund from Brahmaputra Dyke at Laibil to Dehingmukh and raising the side bund from Dehingmukh G. P. Office to Dehing Kalghar.

(c) Yes.

(d) Yes.

(e) The schemes have since been received and now under consideration of Government.

(f) Does not arise in view of (e) above.

Re : OCCUPATION OF KHAS LANDS IN VILLAGE KHAGRABARI UNDER BALIJANA CIRCLE BY REFUGEES

Shri Benoy Krishna Ghose asked :

132. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that some refugees who were evicted once have been allowed to occupy some khas lands in village Khagrabari under Balijana Circle ?

(b) Whether it is a fact that the said refugees have been occupying the said khas lands for more than seven years ?

(c) If so, why they have not yet been given settlement ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister, Revenue) replied :

132. (a) and (b) As per records some refugees are in occupation of some khas lands at village Khagrabari under Matia Circle since 1963. They were not evicted earlier.

(c) Question of settlement of land with encroachers does not, as a rule arise. But whether their cases can come for any specific consideration cannot be stated at this stage without making detailed enquiries, which is in progress.

Re : POWER FOR SETTLEMENT OF LAND IN A V.G.R. BY TWO CIRCLE OFFICERS

Shri Benoy Krishna Ghose asked :

133. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether the Deputy Commissioner or the Circle Officer has power to give settlement in a V. G. R. without dereserving the same ?

(b) Whether there is a V. G. R. in village Kuhiarbari under Dudhnai Circle ?

(c) Whether it is a fact that the Circle Officer, Dudhnai gave settlement of lands to some persons in the said V. G. R. in the name of their relations though they possess sufficient lands ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury--(Minister, Revenue) replied :

133. (a) No.

(b). Yes.

(c) No settlement was given by the Circle Officer to any parson in a V. G. R. of village Kuhiarbari under Dudhnai Circle. Circle Officer allowed 16 persons to cultivate the land purely on temporary basis in 1966 in connection with grow more food programme.

Re : SETTLEMENT OF LANDS AT BARBALA

Shrimati Pranita Talukdar asked :

134. Will the Minister, Revenue be pleased to refer to unstarred question No. 257 laid on the table on 27th October, 1960 and state—

(a) What action has been taken by the Government with regard to the settlement of lands at Barbala to 117 persons as approved by the Land Settlement Advisory Committee, Barpeta ?

(b) Why the proposals of opening this reserve has not been fulfilled during the last 24 years ?

(c) When eviction will be completed ?

(d) When settlement will be given to the deserving persons ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister, Revenue) replied :

134. (a) The list of 117 persons were selected for settlement at Barbala as per Land Settlement Advisory Committee's resolution dated 29th September, 1959. Out of them some persons were selected

for settlement at Barpeta and the rest are proposed to be settled at Barbala.

(b) Although the Barbala P. G. R. was thrown open for settlement in the year 1944, formal dereservation order was issued in September, 1954. In the meantime many deserving and undeserving persons occupied the land there. Some occupied lands in excess of their allotments. Unless these unauthorised occupants are evicted possession to selected allottees cannot be given. Moreover encroachers have perferred appeals against the eviction order passed by the Subdivisional Officer before the Assam Board of Revenue who has stayed the eviction.

(c) As soon as the pending appeal in Revenue Board is disposed of.

(d) Possession will be given to the selected allottees after eviction of the undeserving people.

Re : KHUSHLABARI BUND AND DONG AT GOBARDHANA MOUZA

Shrimati Pranita Talukdar asked :

135. Will the Minister P. W. D. (E. and D.) be pleased to state—

(a) Why the Khushlabari bund and Dong at Gobardhana Mouza has not yet been completed ?

(b) When the work of that bund will be completed ?

(c) How much money was sanctioned for construction of this bund ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister-in-charge Flood Control etc.,) replied :

135. (a) The work has been completed as per estimated provision in the year 1961-62.

(b) Does not arise in view of reply furnished against (a) above.

(c) A sum of Rs. 50,000·00 (Rupees fifty thousand) was sanctioned for this scheme.

Re : RING BUND AT CHECHABIL

Shri Bhadreswar Gogoi asked :

১৩৬। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) চৰকাৰে টিংখাং মৌজাৰ দিহিং নৈৰ কাষৰ চেচাবিলত এটা ৰিং বান্ধি দিবৰ কাৰণে আঁচনি হাতত লৈছিলনে ?

(খ) যদি লৈছিল, এই আঁচনি কেতিয়াকে কাৰ্যকৰী হব ?

(গ) যদি নাই লোৱা সোনকালে লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister-in-charge, Flood Control, etc.,) replied :

১৩৬। (ক) ৰিং বান্ধৰ বিষয়ে অনুসন্ধান কৰিবলৈ দিয়া হৈছে।

(খ) ও (গ) অনুসন্ধান সম্পূৰ্ণ নোহোৱা পৰ্যন্ত এই বিষয়ে কোৱা সম্ভৱপৰ নহয়।

Re : BREACHES IN THE MARIDHAR KUMATIA EMBANKMENT

Shri Romesh Mohan Kouli asked :

137. Will the Minister, P. W. D. (F. C. and I.) be pleased to state—

(a) Whether the Government is awere of the recurring breaches in the Maridhal Kumatia Embankment under Dhemaji E. and D. Division ?

(b) If so, whether Government is taking steps to repairing the breaches and completion of the incomplete bund at Kumatia river ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister-in-charge Flood Control, etc.)] replied :

137. (a) Yes.

(b) Yes.

Re : WATER LEVEL OF THE BRAHMAPUTRA NEAR NEAMATI

Shri Premadhar Bora asked :

138. Will the Minister-in-charge, P. W. D. and Flood Control Irrigation be pleased to state—

(a) Whether he is aware of the drying of the water level of the Brahmaputra near about Neamati ?

(b) Whether it is a fact that due to narrow river big ferry cannot operate safely in the Neamati-Kamalabari route ?

(c) Whether any steps has been taken foI dredging the river ?

(d) What steps have been taken to ensure safety of the passengers in this route ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, P. W. D. Flood Control and Irrigation Wing) replied :

138. (a) No.

(b) It is understood that marboats for ferrying across vehicles and passengers from Neamati to Kamalabari, cannot be plied as the channel on the Kamalabari side is shallow.

(c) No.

(d) As passenger ferries are run by the P. W. D. (R. & B.) Department it is not known what safety measures have been taken by them on these crossings.

Re : BARAK DAM PROJECT

Shri Durgeswar Saikia asked :

139. Will the Minister, P. W. D. (F. C. & I Wing), be pleased to state—

(a) What is the position of the Barak dam project ?

(b) What is the approximate cost of the project ?

(c) When this Project is going to be taken up for construction ?

(d) Whether it is a fact that the Assam Flood Control Board decided that the construction of the dam would be done by Central Water and Power Commission ?

(e) If the reply to (d) above is in the affirmative what is the position now ?

(f) Whether the Government propose to train up a number of senior and junior engineers of the Department immediately in construction of such kind of dam ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury [Minister P. W. D. (F. C. & I.) Wing] replied :

139. (a) The preliminary project report of Barak Dam Project is under examination of

the Government of India Ministry of Irrigation and Power.

(b) According to the preliminary project Report the cost will be Rs. 39·65 crores if it is taken up as a Multipurpose project of flood control and power, and Rs. 25·2 crores if it is taken up purely for flood contro purpose.

(c) The project will be taken up for execution after receiving clearance from the Planning Commission and when funds become available.

(d) Not yet as the project has not yet been finalised. However Minister's Committee on Flood Control has recommended to take up the project as centrally sponsored scheme.

(e) Does not arise in view of reply to (d) above.

(f) There is no such proposal at present.

Re : ADULTERATION OF MEDICINES

M. Shamsul Huda asked :

140. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware of any type of adulteration of medicines supplied to it ?

(b) Whether the Government is aware that Tincture Iodine supplied to it betrays black colour when locally used :

(c) Whether the Government carries on supprise chemical analysis of medicines supplied to it ?

(d) Whether the Government is confident of the requisite properties of loose Enteroquinal tablets received by it ?

(e) Whether the Government will hold chemical analysis of some loose tablets of the medicine ?

Shri Satindra Mohon Dev (Minister-in-charge, Health) replied :

140. (a) Yes.

(b) Yes. When applied to the skin, tincture of Iodine always causes blackish discoloration.

(c) Yes.

(d) No complaints have been received so far against these tablets.

(e) Yes.

Re : ODALBARI AND BAGANPARA DISPENSARY

Shri Surendra Nath Das asked :

141. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that the Odalbari and Baganpara

dispensaries in Kamrup District are in dilapidated condition ?

(b) Whether it is a fact that those two dispensaries have not been repaired by the Government since several years ?

(c) Whether it is a fact that the Baganpara dispensary is running without doctor ?

(d) If so, whether Government will be pleased to appoint a doctor there at an early date ?

Shri Satindra Mohon Dev (Minister-in-charge of Health) replied :

141. (a) Buildings of Odalbari and Baganpara dispesaries need repair.

(b) Odalbari dispensary was repaired in 1962-63 at an expenditure of Rs. 500 and Baganpara dispensary was repaired in 1962-63, 1964-65 and 1967-68 at an expenditure of Rs. 300, in 1962-63 Rs. 1,300, in 1964-65, Rs. 1,048 in 1967-68.

(c) Post of doctor of Baganpara is vacant from 1st January, 1967 and the dispensary is being attended to by the doctor of the Dhamdhama dispensary at a distance of 12 K. M.

(d) Yes, steps are being taken.

Re : ASSISTANT (BASIC) HEALTH SCHEME

M. Shamsul Huda asked :

142. Will the Minister, health be pleased to state—

(a) Whether the Government drew up any Scheme of Assistant (Basic) Health for any district ?

(b) If so, what was the financial implication of the Scheme ?

(c) Whether the Scheme is an essential one ?

(d) Whether the Scheme is going to be accepted ?

(e) If not why ?

Shri Satindra Mohon Dev (Minister-in-charge, Health, etc.,) replied :

142. (a) There is no such Scheme called Assistant (Basic) Health Scheme.

(b), (c), (d) and (e) Does not arise.

Re : POST OF PUBLIC HEALTH EXECUTIVE ENGINEERS

Shri Sailen Medhi asked

143. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state–

(a) Whether it is a fact that the post of Public Health Executive Engineers and the C. P. H. E. are not filled up through Assam Public Service Commission ?

(b) If so, why ?

Shri Satindra Mohan Dev (Minister-in-charge of Health, etc.,) replied :

143. (a) The post of Public Health Executive Engineers are filled up in consultation with Assam Public Service Commission. The post of C. P. H. E. was filled up by taking a senior officer from P. W. D. but the question of filling the post in consultation with A. P. S. C. is under consideration of Government.

(b) Does not arise.

Re : INVESTIGATION AGAINST SHRI DULAL CHANDRA BARMA AND SHRI THULESWAR DALEY

Shri Maneswar Boro asked :

144. Will the Minister, P. W. D. (R. and B.) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the investigation of allegation against one Shri Dulal Chandra Barma, Temporary Engineer and the other Shri Thuleswar Daley, Overseer is going on ?

(b) If so, the result of investigation ?

(c) Whether it is a fact that the anti-corruption officers had been investigated the said allegation ?

(d) If so, what are the reports of the anti-corruption officers ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar [Minister of State, P. W. D. (R. & B.)] replied :

144. (a) Yes.

(b) Investigation is still in progress.

(c) Yes.

(d) Does not arise in view of (b) above.

Re : BRIDGE OVER BELSIRI RIVER

Shri Mohi Kanta Das asked :

145. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. and B.) be pleased to state–

(a) Whether the Government is aware that for want of a permanent bridge over Belsiri river in Missamari Mauzah, the people of this vast area have to experience immense hardship in crossing the river specially in rainy season ?

(b) Whether it is a fact that the Railway authority have offered to sell its old bridge over Belsiri in Missamari Mauzah at a nominal price ?

(c) If so, whether the Government will be pleased to take over this bridge which would thus connect two Public Works Department Roads on either side of the Belsiri river ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P.W.D. (R. & B.)] replied :

145. (a) Yes, a bridge as such will mitigate the hardship of the people ?

(b) Yes, the said Railway bridge, besides being badly in dilapidated conditions, is unlikely to serve any useful purpose unless the bridge is overhauled

and 14 k. m. of the Approach roads to link with Public Works Department Road are taken.

(c) Does not arise in view of (b) above.

Re : SEPON-SUNPURA ROAD

Shri Durgeswar Saikia asked :

146. Will the Minister for P. W. D. (R. and B.) be pleased to state –

(a) Whether it is a fact that Sepon-Sunpura Road is one of the most important roads in Sibsagar from Oil Natural Gas Commission point of view ?

(b) If so, whether Government propose to improve the said road making it motorable ?

(c) If not, why ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P.W.D. (R. & B.)] replied :

146. (a) Yes, this is one of the important roads of the Sibsagar District.

(b) This is a gravelled motorable road. This proposal has also been included in the tentation list of 4th Five Year Plan to be placed before the next Assam Roads Communication Board Meeting for necessary improvement.

(c) Does not arise.

Re : PUBLIC REPRESENTATION FOR CONNECTING THE BANGERA KOKJHAR ROAD WITH PALLI-GODABARI ROAD

Shri Abala Kanta Goswami asked :

147. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) Whether Government received public representation about connecting the

Bangera-Kokjhar Road with Palli-Godabari Road in Chyani Mouza in Palasbari Constituency ?

(b) Whether the Government propose to take up this 2 furlongs distance road for the convenience of the public at an early date ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P.W.D. (R. & B.)] replied :

147. (a) Yes.

(b) The proposal has been included in the tentative list of roads for the 4th Five Year Plan for consideration by the Assam Road Communication Board. If the Board approves, the work will be taken up subject to availability of fund.

Re : HINDI GRANT FOR BARSALA HIGH SCHOOL

Shri Mohi Kanta Das asked :

148. Will the Minister, Education be pleased to state –

(a) Whether the Government is aware that the Managing Committee of Barsala High School (Tezpur-Sub-division) has applied for a Hindi Grant for the said School ?

(b) Whether it is a fact that the Managing Committee is maintaining a Hindi Teacher, paying his monthly pay out of their own resources ?

(c) Whether it is a fact that the Departmental authority when approached at Shillong assured such a Grant to the Secretary of the School ?

(d) Whether the Government will be pleased to sanction a Hindi Grant to the School without further delay ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State, Education) replied :

148. (a) Yes.

(b) Yes.

(c) Yes, an application for such a Grant was received on 20th July, 1967.

(d) Yes, arrangements are being made to sanction a Hindi Grant from 1st September, 1967.

Re : NUMBER OF GOVERNMENT GIRLS' AND BOYS' HIGHER SECONDARY SCHOOLS AND GOVERNMENT COLLEGES IN GOALPARA KAMRUP, DARRANG, LAKHIMPUR, CACHAR AND NOWGONG DISTRICTS

M. Shamsul Huda asked :

149. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) The number of Government Higher Secondary Schools both for Girls' and Boys' and Government Colleges in the Districts of Goalpara, Kamrup

Darrang, Lakhimpur. Cachar and Nowgong ?

(b) Whether Nowgong has been equally treated in the matter of granting Government Schools and Government Colleges ?

(c) If not, why ?

(d) Whether Nowgong lack in population to have equal number of such institutions with other districts ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State Education) replied :

149. (a) The number of Government Higher Secodary Schools for Boys' and Girls' and Government Colleges in the Districts of Goalpara, Kamrup, Darrang, Lakhimpur, Cachar and Nowgong is as follows :—

1. Goalpara—

Government Higher Secondary School (Boys)	3
Government Higher Secondary School (Girls)	1
Government College	Nil

2. Kamrup—

Government Higher Secondary School (Boys)	2
Government Higher Secondary School (Girls)	1
Government College	1

3. Darrang—

Government Higher Secondary School (Boys)	2
Government Higher Secondary School (Girls)	1
Government College	Nil

4. Lakhimpur—

Government Higher Secondary School (Boys)	2
Government Higher Secondary School (Girls)	1
Government College	Nil

5. Cachar—

Government Higher Secondary School (Boys)	2
Government Higher Secondary School (Girls)	1
Government College	Nil

6. Nowgong—

Government Higher Secondary School (Boys)	1
Government Higher Secondary School (Girls)	1
Government College	Nil

(a), (b) and (c) Generally there is one Government Boys' High/Higher Secondary School in each Civil Subdivision and one Government Higher Secondary School in District Head-quarter. In Nowgong District there is only one Civil Subdivision. From this point of view it cannot be said that this District has been treated unequally with other Districts in the matter of establishment of Government Schools.

Re : PROCEDURE OF NOMINATION OF MEMBERS TO THE STATE SPORTS COUNCIL OF ASSAM

M. Shamsul Huda asked :

150. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) What is the procedure of nominating members to the State Sports Council of Assam ?

(b) What are the eligibility of a member to be nominated to the State Sports Council of Assam ?

(c) Who have been the members of the present State Sports Council of Assam ?

(d) How many of them are actually Active Sports Organisers ?

(e) Whether each and every member of the State Sports Council of Assam regularly attends its meetings ?

Shri Syed Ahmed Ali (State Minister, Education) replied :

150. (a) Members to the State Sports Council nominated by Government according to para 3 (1) and 8 of the Resolution adopted by Government in Education Department.

(b) Generally nominations to the Council are made from amongst experienced Sports personallties who would be

able to give proper guidance for development of games and sports in the State.

(c) Following are the members of the State Sports Council of Assam :—

(1) President—Minister, Education, Assam.

(2) Vice-President—Chief Secretary to the Government of Assam.

MEMBERS

(3) Education Secretary or his representatives.

(4) Finance Secretary or his representatives.

(5) Shri R. G. Barua.

(6) Shri S. M. Endow.

(7) Shri Chandra Kanta Sarma.

(8) Shri Maham Singh.

(9) Shri Nabin Chandra Barua.

Shri Nurul Amin, Director of Sports and Physical Education shall be the Ex-officio Secretary of the Council.

(d) (1) Shri A. N. Kidwai, Chief Secretary to the of Assam Government, President, N. S. C., Assam.

(2) Shri N. Amin, Director of Sports and Physical Education and Ex-officio General Secretary, State Sports Council of Assam.

(3) Shri R. G. Baruah, President, Assam Football Association.

(4) Shri S. M. Endow, President, Assam Hockey Association.

(5) Shri C. K. Sharma, Hony. Secretary, Assam Lawn Tennis Association.

(6) Shri N. C. Barua, Secretary, Jorhat District Sporting Association and Chairman, Selection Sub-Committee, Assam Cricket Association.

(e) Yes, except only when there is some unavoidable circumstances.

Re : DEVELOPMENT OF SPORTS AND GAMES AMONG LADIES

M. Shamsul Huda asked :

151. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether the Government has any policy of popularising ? and developing Sports and Games among ladies also.

(b) If so, whether the Government has any Scheme of popularising and developing volleyball and hockey also among them ?

Shri Syed Ahmed Ali (State Minister, Education) replied :

151. (a) Government do not formulate any policy on games and sports. It is the State Associations who are responsible for developing games and sports

amongst men and women. The Sports Council only gives grant to State Associations.

(b) Does not arise in view of (a) above.

Re : INTERNATIONAL GAMES AND SPORTS

M. Shamsul Huda asked :

152. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Government encourages different International Games and Sports by inviting International Matches to Assam and extending financial aids to them through the State Sports Council ?

(b) Whether volley ball, Hockey and Athletics also are International games and sports ?

(c) If so, why the Government do not encourage these games and sports also in the same manner ?

Shri Syed Ahmed Ali (State Minister, Education) replied :

152. (a) The International Matches are invited by the National Federations of India (which are autonomous bodies) with the concurrence of the All India Council of Sports and the approval of the Government of India. The National Federations of India allot such matches to the State Associations. The Assam State Associations get allotment of International Matches from the National Federation of India and the Sports Council sometimes come to the aid of the State's Associations according to the necessity and availability of fund.

(b) Yes, these games are also played in International context.

(c) Government do encourage these games and athletics through State Sports

Council. But so far no International Match has been allotted to this State's Associations, in these games by the National Federation of India.

Re : GOLAGHAT JUNIOR TECHNICAL SCHOOL

Shri Naren Sarma asked :

153. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) When the Golaghat Junior Technical School was constructed and completed ?

(b) Whether construction of approach road, water supply and Electrification have not yet started ?

(c) If so, what are the reasons thereof ?

(d) Whether it is a fact that though the said School has been completed yet the School has not been started ?

(e) If so, what are the reasons ?

(f) Whether Government will be pleased to take necessary steps for starting of the same within this financial year ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State, Education) replied :

153. (a) Construction works which were started in 1965 are being completed.

(b) No.

(c) Does not arise.

(d) No.

(e) Does not arise in view of reply against (a) above.

(f) Steps have been taken to start the School from the ensuing session.

Re : VETERINARY OUT CENTRE AT BARSALA

Shri Mohi Kanta Das asked :

154. Will the Minister-in-charge of Veterinary be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Veterinary Out Centre at Barsala (Tezpur) is running without medicines and Field Assistant ?

(b) If so, whether the Government will be pleased to provide the Centre with a Field Assistant and necessary medicines ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Veterinary) replied :

154. (a) and (b) There is one Field Assistant but he has been temporarily withdrawn for Rindarpest Vaccination campaign in affected areas. The availability of madicine is inadequate due to stringency of resources. Efforts are, however, being made to improve availability of medicine, but the main limitation is shortage of finance.

Re : DEARTH OF TRAINED PERSONAL FOR APPOINTMENT IN VARIOUS INDUSTRIES

Shri Matilal Nayak asked :

155. Will the Minister-in-charge, Industries be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that there is a dearth of trained personal among the local people of Assam for appointment in various Industries ?

(b) Whether the Government of Assam has taken any training programe for imparting training to the local people either outside or inside the State in collaboration with Central Government ?

(c) If not, why not ?

Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries) replied :

155. (a) Yes.

(b) Yes.

(c) Does not arise.

Re : ALLOTMENT OF RICE, ATTA AND SUGAR IN THE ASSEMBLY MEMBERS CANTEEN

Shri Bhadra Kanta Gogoi asked :

156. Will the Minister, Supply be pleased to state, what quantity of rice, atta and sugar were allotted to the Canteener of Assembly Members Hostel for the months of January/February, 1968 ?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) replied :

156. During the month of January, 1968, 5·04 qtls. of rice, 52 kilograms of sugar and during the month of February, 1968, 2·72 qtls. of rice and 2 qtls. of sugar were allotted. There was no demand for atta in either month. 30 kilograms of flour was also allotted in February, 1968.

Re: REALISATION OF MONEY FROM HOUSES CONSTRUCTED ON PANCHAYAT (BAZAR) LANDS

M. Shamsul Huda asked :

157. Will the Minister-in-charge of Panchayat and C. D., be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that all over Assam, a large number of non-business men have been earning lots, of money by letting their houses constructed on the Panchayat (bazar) lands ?

(b) Whether the Government also will consider and adopt a scheme for construction of shop-houses on the Panchayat (bazar) lands for letting purpose as a permanent source of recurring revenue for the Panchayats ?

(c) If so, when ?

Shri Debendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayat and C. D.) replied :

157. (a) Government have no information excepting one case of alleged sub-letting in Nowgong District.

(b) & (c)—Since bazar are maintained and regulated by Goan Panchayats and Anchalik Panchayats under the provisions of section 76 A (5) of the Assam Panchayat Act, 1959 (Assam Act XXIV of 1959), it is for them to consider such a scheme. The Panchayats may obtain loan assistance from Government for improvement of bazars and construction of shop-houses in bazar lands for which a scheme is already in operation since 1960.

Re : ROAD-CUM-DYKE LINKING AHOMGAON AND ROWMARI VILLAGE

M. Shamsul Huda asked :

158. Will the Minister-in-charge of Panchayat and C. D., be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a road-cum-dyke was taken up for construction linking together the villages Ahomgaon and the village Rowmari under Batadrava Anchalik Panchayat in Nowgong ?

(b) If so, what is the total length of the road-cum-dyke ?

(c) When was it taken up for construction ?

(d) What was it estimate ?

(e) What was the amount sanctioned and paid for its construction ?

(f) Whether the construction work of the road-cum-dyke has been completed ?

(g) If not, when it is likely to be completed ?

Shri Debendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayat and C. D.) replied :

158. (a) – No road-cum-dyke was constructed but an embankment, known as Rowmari Beel Embankment was built. It starts from Ahomgaon and ends at Rowmari Beel within Rowmari Gaon Sabha of Batadrava Anchalik Panchayat.

(b)—The length of the embankment is 3900 ft.

(c) – February 1965.

(d) - The estimated cost of Rs. 2,828 of which the amount due for payment was Rs. 1,414

being the 50 per cent cost of the Project the balance was due to be realised from the beneficiaries in kind, as public contribution.

(e) The value of the work done was assessed at Rs. 2,730·64 paise and the amount paid was Rs. 1,365·32 paise.

(f) Yes, the Project was completed on 25 th April, 1965.

(g) Does not arise.

Re : ELECTIONS TO THE PANCHAYATS

Shri Phani Bora — অধ্যক্ষ মহোদয় মই এটা অতি প্ৰয়োজনীয় প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব খুজিছো যিটো বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ। কথাটো হৈছে যে আমাৰ পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন হবলৈ গৈছে। জিলা বিলাক দুভাগ কৰিছে এটা ভাগৰ Nomination file কৰাৰ শেষ তাৰিখ কৰিছে ৩।৪ তাৰিখে আৰু আনটো ভাগৰ Nomination file কৰাৰ শেষ তাৰিখ কৰিছে ২৬।৪।৬৮। কিন্তু অন্ততঃ আমাৰ অঞ্চলত আগতে নটিচ কৰা নাই। কেইদিনমান আগতে নগাঁৱৰ D C ক মই নিজে লগ ধৰি সুধিছিলো যে ইয়াৰ final দিন ঠিক কৰা হৈছে নেকি? কিন্তু তেওঁ কব নোৱাৰিলে। কিন্তু এতিয়া হঠাৎ ১৩ দিন আগতে গম পাইছো। এই কাৰণত পঞ্চায়তৰ এটা বিৰাট অঞ্চল অসুবিধাত পৰিব আৰু এই বিধান সভাৰ সদস্য সকলে যিটো ভূমিকা পালন কৰা দৰকাৰ এই ইলেকচনত বিধান সভাৰ অধিবেশন চলি থকাৰ কাৰণে তেওঁ লোক আন কি ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হব। এই বিষয়ে মই পঞ্চায়ত মন্ত্ৰী আৰু মুখ্য মন্ত্ৰীকো লগ ধৰি আলোচনা কৰিছিলো। তেখেত সকলৰ আপত্তি নাই বুলি কৈছে যদি সদস্যসকলে আপত্তি নকৰে। মই ইয়াৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো আৰু সদনৰ সদস্য সকলৰো মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিব খোজো যাতে এই পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন উপযুক্ত সময়লৈ পিচুৱাই দিয়াৰ দিহা কৰে।

Mr. Speaker—Mr. Goswami, do you want to say something ? I cannot help the hon. Member.

Sri Lakshmi Prasad Goswami— অধ্যক্ষ মহোদয় এই কথাটো কালি মাননীয় সদস্য শ্ৰীরুনী বৰা, শ্ৰীছামচুল হুদা আৰু শ্ৰীশৈলেন মেধীয়ে মুখ্য মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰিছিল আৰু সেই আলোচনালৈ মোকো মাতিছিল। আমি কৈছিলো যে আইনৰ ফালৰ পৰা যদি বাধা নেথাকে তেনেহলে চাম। কিন্তু এতিয়া দেখিছো যে এই সদনতে গ্ৰহণ কৰা আইনত যিটো ব্যৱস্থা আছে সেইমতে আমাৰ ফালৰ পৰা ইচ্ছা থাকিলেও পিচুৱাব নোৱাৰে। তাৰ Section II Sub-section 3 and 4 এইদৰে কৈছে যে—

"Section II Sub-section 3" The term of office of the President and Vice President of the Gaon Panchayat shall be for 4 years from the date of the first meeting of the Gaon Panchayat" and in sub clause (4) it is stated "The State Govt. may by notification for reasons to be stated therein extend the term of office referred to sub-section 3 by such period not exceeding one year as may be specified in the notification".

এতিয়া কথা হৈছে যে এইটোৱেই এটা reason লাগিব। এতিমধ্যে নটিচ দিয়া হৈ গল। এতিয়া মাত্ৰ গাওঁ পঞ্চায়তৰ নিৰ্বাচন হব। পঞ্চায়ত আইনৰ Rule মতে নিৰ্বাচন চলোৱা দায়ীত্ব জিলা বা মহকুমা অধিপতিক দিয়া হৈছে আমাৰ কোনো হাত নাই। অৱশ্যে নটিচ হোৱাৰ আগতে চৰকাৰে যথেষ্ট কাৰণ দেখুৱাই গাঁও পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্য কাল "extend" কৰিব পাৰে not exceeding one year.' কিন্তু দেখা গৈছে যত ৪ বছৰ হল তাত এই পঞ্চায়ত নিৰ্বাচনৰ বাবে নটিচ দিয়া হৈ গল

সেই কাৰণে পঞ্চায়তৰ আইনৰ বিধান অনুসৰিয়েই আমাৰ হাতত কোনো ক্ষমতা নাই পিচুৱাবৰ কাৰণে ।

Mr. Speaker— Mr. Goswami, instead of having a discussion here I will rather suggest to the leaders of the opposition as well as the Whip of the Congress or Leader of the Congress and also yourself to sit together and find out whether something con be done instead of discussing it in the Zero Hour.

Shri Lakshmi Prasad Goswami—মই আইনৰ ফালৰ পৰাহে কৈছো। এই কথাত সকলো একমত হব যে Assembly বহি থকাৰ কাৰণে পিচুৱাতো যথেষ্ট কাৰণ হব নোৱাৰে বুলি মই ভাবো।

Mr. Speaker—Out that is for you to decide. I do not want to make any statement. Mr. Hazarika, do you want to say something ? (Mr. Sailen Medhi stood up) Mr. Medhi I will allow you to speak.

Further information on stared Question No. 69 replied on 7th March 1968 Re : ACCOUNTS OF THE KOLIABAR DEVELOPMENT BLOCK.

Shri Debendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayats) – Mr. Speaker, Sir, as assured by me in the House on 7.3.68 in reply to a Supplementary Question on Starred Question, No 69 I beg to lay a copy of the Andit Notes for the period from 1.6.66 to 30.6.67 as forwarded by the Accountant General

Mr. Speaker – You may lay it on the Table.

Re : SITUATION AT GAUHATI FOLLOWING A CLASH BETWEEN COTTON COLLEGE STUDENTS AND MILITARY PERSONNEL.

Shri Sailen Medhi – May I bring it to the Notice of the Chief Minister and Minister i charge to a very grave situation prevailing at Gauhati because of a clash between the Cotton College stud nts and Military Personnel. Unless the Govt. take immediate steps, the situation prevailing at Gauhati will take a ugly shape. At least during this period no such happening should be there.

Mr. Speeker – The Leputy Leadger will take a note of this.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affiars) Yes Sir, I take a note of it.

Re : USE OF THE WORD 'FOREIGNER' IN SETTLEMENT OF LAND.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue) : Mr. Speaker Sir, day before yesterday hon. Member

Shri Hiralal Patwary raised a point that for the purpose of Instruction No. 50 column 16 of the Assam Resettlement manual and rule 68 new rule 67 of the Assam Land Records Manual certain sections of people were mentioned as foreigners. This needs certain clarifications. Therefore, with your permission Sir, I make the point clear.

The word 'Foreigner' was used in Executive Instruction No. 50 of the Assam Resettlement Manual and in Rule 68 (new Rule 67) of the Assam Land Records Manual. Executive Instruction No. 50 in the Resettlement Manual read as follows :-

" 50 Column 16 : In this column settlement holders, who are foreigners should be designated as (a) Tea garden labourers (b) Ex-tea garden labourers, (e) Nepalies (d) Marwaries (e) Immigrants of the cultivating classes (f) Others;

After Independence it came to the notice of the Govt. and it was decided by Govt. that the word 'foreigner' should not be used under the new set up in India. The word 'Foreigner' would now mean one who is not a citizen of India. Accordingly, Govt. issued correction slips vide

notification No. 31 55/8 dated Ist Sept 55 to the Executive Instructions deleting the work 'Foreigner'. The Executive Instruction No. 50 at page 33 of the Assam Resettlement Manual as corrected by Govt. vide notification No. RSR. 31.55 8, dated Ist September, 1955 reads as follows :--

Substitute the following :—

Colmn 16 : - If the settlement holder belongs to any of the following communities of classes Viz. (1) Tea garden labourers (b) Ex-tea garden labourers (c) Nepalies (d) Marwaries (e) Other people who have to the State from outside.

This fact should be recorded in this column. Similar corrections were also made in Assam Land Records Manual. It may be mentioned that the original Instructions in which the word 'foreigner" was used date back to early thirties and were mainly used for statistical purpose.

Subsequently another circular had been issued to all the Dy. Commissioners, S. D. Os. and Settlement Officers reiterating the earlier decision not to use the word 'foreigner" in Chitha, Jamabandi register or any other record in the Districts.

Shri Hiralal Patwari—Sir, whether the word 'outsider' is still there ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Yes, it is there.

(Mr. Speaker left the Chamber at 11.12 and Mr. Deputy Speaker occupied the Chair)

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS.

Demand No. 17

28—Education

*Shri Soneswar Bora : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনা মঞ্জুৰীটোৰ ওপৰত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব অনা হৈছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰি কব খুজিছো যে আমাৰ গোলাঘাট সমষ্টিটো আশাতীত ভাবে এই মঞ্জুৰিটোৰ পৰা তাৰ স্কুল কলেজ বিলাকে পাব লগীয়া মঞ্জুৰি বিলাক পোৱা নাই। ইয়াৰ বাহিৰেও বহুতো হিন্দী শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান এম্‌ভি আৰু এম ই স্কুলে গ্ৰাণ্ট পোৱা নাই। উচ্চ বুনিয়াদী স্কুল বিলাকেও মঞ্জুৰী পোৱা নাই। এই সকলো বিলাক স্কুলতে সমভাবে মঞ্জুৰী দিব লাগে।

তাৰ পিচত এটা কথা এই সদনত জনাব খুজিছো—যে মই যোৱা বছৰত এটা প্ৰশ্ন কৰিছিলো যে মেট্ৰিক বা হাইস্কুল লিভিং চাৰ্টিফিকেট পৰীক্ষাত সৰহীয়াকৈ লৰা ছোৱালী অকৃতকাৰ্য্য হোৱাৰ কাৰণ কি কিন্তু তাৰ উত্তৰ নাপালো। এই প্ৰসঙ্গতে মই কব

* Speech not corrected.

খুজিছো যে আজি আমাৰ লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষা দিয়া হয় অসমীয়া ভাষাৰ মাধ্যমত কিন্তু প্ৰশ্ন কৰা হয় ইংৰাজীত। এই বিষয়ে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আপত্তি কৰি আহিছে আৰু তাৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। শিক্ষাৰ মাধ্যম যিটো—সেই মাধ্যমত পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্ন নহলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অসুবিধা হয়, আৰু ফেল কৰাত সহায় কৰে। সেই কাৰণে মই কব খুজিছো যেন পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্ন কাকত বিলাক পঢ়োৱাৰ মাধ্যমত হব লাগে। তাৰ পিচত শিক্ষা পদ্ধতিটো আমাৰ পৰিবৰ্ত্তন হব লাগে। বৃটিচৰ ঔপনিৱেশীয় শাসন আৰু বৃটিচৰ শোষণ মনোভাৱী শিক্ষা পদ্ধতিয়ে মাত্ৰ তেওঁলোকৰ শাসন কাৰ্য্যত কেৰাণী কামৰে সহায় কৰিবলৈ পঢ়ি উঠা শিক্ষাই মানুহক স্বাবলম্বী কৰিব নোৱাৰে। আজি স্বাধীনতাৰ ২১ বছৰৰ পিচতো এই শিক্ষা পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্ত্তন নহল। এই শিক্ষা আমাৰ উপযোগী নহয়। সেইকাৰণে মই এই পৰামৰ্শ আগবঢ়াও যে ভাৰতৰ ডাঙৰ ডাঙৰ শিক্ষাবিদ সকলক লৈ ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ কাৰণে নতুন আচনি কৰিব লাগে। আজিৰ গাখীৰত পানী মিলাই লাভকৰা পদ্ধতিৰে শিক্ষা দি যোৱা হৈছে। তাৰ পিচত, শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ বিভিন্ন ভাগ হোৱাই সৰু সৰু নিৰ্ম্মল মনৰ লৰাছোৱালীবিলাকৰ ভাগ কৰোৱা হৈছে। কিছুমান 'কিন্দাৰ গাৰ্ডেন' কিছুমান মণ্টেচৰী কিছুমান বুনিয়াদী কৰি এই ক্ষেত্ৰত বৈষম্যৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে আৰু এই বৈষম্যই মানুহৰ মাজত বিভেদৰ সৃষ্টি কৰি এৰিছে। এই বৈষম্য দূৰ কৰি দেশৰ সমতা ৰক্ষাৰ কাৰণে শিক্ষাৰ পৰিবৰ্ত্তণ কৰিব লাগে। অকল কিতাপ পঢ়িয়েই শিক্ষাৰ সকলো কাম পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰে। এই গতানুগতিক শিক্ষাই আমাৰ লৰাছোৱালীক কেৱল চাকৰীৰ কাৰণেহে উপযুক্ত কৰিছে। স্বাবলম্বী কৰি তুলিব পৰা নাই। আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতি এনেকুৱা কৰিব লাগিব – যত লৰা ছোৱালীৰ অভিৰুচী মতে সকৰে পৰা শিক্ষা দি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত মানুহ কৰি তুলিব পাৰিব লাগিব যাতে যি যত যোগ্য তাতেই লাগিব পাৰে। দুখৰ কথা স্বাধীনতাৰ ২১ বছৰৰ পিচতো প্ৰাথমিক স্কুল বিলাকৰ কণ কণ লৰা-ছোৱালী বিলাকে স্কুললৈ থৈলা লৈ গৈ

মাটিত [illegible] বাখিব লগত বহি পাঠ আওবাব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

সেই কাৰণে, মই ইয়াকে কব খুজিছো যে শিক্ষা সকলোৰে কাৰণে একে ধৰণৰ হব লাগে। শিক্ষাৰ ঘৰ, পাঠ্যপুথি আদিত নতুন গঢ় দি বৰ্ত্তমানৰ শিক্ষা পদ্ধতি আৰু প্ৰণালীৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তণ কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱটি সমৰ্থন কৰো।

Rani Manjala Devi—Mr. Speaker Sir, criticism is of two kinds. One is destructive and the other is constructive for corrective measures. I am sorry to observe that from certain quarters there is a tendency to indulge in destructive criticism, a tendency to destory and tear up into shreds. The things that we have built up against so much odds and which we hold so dearly to us should not be destroyed. Sir, is it the time for us to tear up, all that we have built, into shreds? This No-Confidene Motion Sir, I feel is a destructive measure. I would like to speak spcially of one thing, one of our Hon'ble friends from the other side of the House remember that some Members of my party would also in their hearts, support this No-Confidence Motion. Sir, let me dispel any doubt that he may entertain on this score. I have full confidence in my Government and in my party.

I have always respected noble ideals of the Congress and I do feel that the Congress party is one of the noblest political party, not only in India, but in the whole world. I wonder, whether it is proper to make such sweeping remarks. When I say this, I feel that I am voicing the opinion of all my colleagues in my party and sincerely feel that all of them share the same full confidence in the Govt. and in our party. When we wrenched our country from the gripe of foreign rule, the country's economy was in a debit balance. To build up the economy is a colossal job. India is not just a country, it is a continent, and to build up a nation with crores and crores of people is not a matter of joke. The Motion of No-Confidence is something like standing in judgement on the activities of the Government. When we judge a thing we should judge both the good and the bad side of the thing. We must not be partial or parochial. Now Sir, I would like to take the question of hunger-strike. This hunger-strike has pained every one of us. It is most deplorable. It really breaks one's heart to see our bright young stens going on without food for days. But when strikes are backed by political motivation, it becomes more pathetic. The youthful minds are emotional and excitable. When their

emotions are aroused, they get excited and misguided with the result that violence breaks out. Then it becomes a debatable questions, who resorted to violence first. I feel that our Political Parties would do well to keep away from this dangerous game of inciting the emotional youths to resort to hunger-strikes. When violence once breaks out, goondaism raises its head and takes the lead.

I do admit that there is corruption ; certainly there is corruption. The Supply Department has committed many mistakes with regard to supply and distribution of food which have aggravated the shortage of food-stuffs. But these defects and mistakes are open for correction. It is therefore the duty of the Members, both this side and that side, to take note of these defects and try to remedy them. Our Chief Minister is always available with his willing and co-operative service to help the Members. He is most patient and sympathetic person. I do not know of any other Chief Minister who is so patient as our Chief Minister. Therefore, it is for us to bring to his notice all these matters and problems that we are facing. He will, I am sure, do his utmost to remove these defects. (Interruptions from

Opposition Benches). Sir, I hope I will be allowed to proceed with my speech. Sir, our problems are not isolated problems, they are world problems. World conditions have created certain conditions in India as well as in Assam. There is food shortage in other parts of the world, even in the Western Countries, of course, not in America. Due to over population this shortage of food is everywhere. The Centre allocations are not what they used to be. Food production, land settlement, unemployment are all world problems. I have just come from my constituency and I found that in my district of Goalpara this year there is a good prospect of food crops. I do not know what is the condition in the other Districts of Assam. I hope that this present shortage of food is only a passing phase, and that the next year would bring us self sufficiency in food production. I hope then that we shall no more hear of any hunger-strikes. I do also hope that there would be no political motivation in future in dealing with the food problem by political parties.

Sir, with regard to land, I do not find anything wrong with our land reforms. We are distributing land to the landless but is it possi-

ble to give land to each and every landless person in the State ? Our population is rising so fast that land cannot be distributed to each and every person. Sir, one eminent politician has mentioned that at this rate of growth there would not be an inch of land left. Sir, I had recently been in Phillipines, which is an advanced country, more advanced than ours and even they have not adopted land reforms as we have done. They have achieved independence before us. In the land reforms they have not yet fixed any ceiling on land holdings which we have done. We have not even any landlords now. We are more advanced in this matter.

With regard to unemployment, certainly there will be some unemployment with educational advancement. Colleges nowadays are springing up like mushrooms. With so many boys and girls graduating from these institutions it is difficult to give employment to each and every one (the bell rang). Sir, I would request you to give me a few minutes more. Shortage of funds is also responsible for some of the unemployment. But this shortage is also the cause for employing some of the newly educated.

Yes, Sir corruption is now found everywhere. But corruption is not the monopoly of the Government only. The entire country is steeped in corruption. It must be removed by its very roots. (A voice :—Do you admit of corruption at Ministerial level ?) Corruption is every-where throughout the country. It embraces all the parties and groups. Our friends of the Opposition should remember this. (A voice :- The root of corruption is Congress Party's election . Sir, let us not go into personal or party discrimination. As I said, corruption is everywhere. Let us be very frank about it. At the same time, Sir, let us not see the dark side of life only, let us see the bright side also. Let us not be pessimistic, let us be optimistic. I ask a straight question to my friends opposite. Were there so many schools during the British regime ? Were there so many roads and other means of communication ? Was there so many development projects ? Most of my friends have gone to Barapani and have seen for themselves one of our brightest and grandest achievements. You must consider the good side as well as the bad side also. (The bell rang again).

I have only two more things to say. We have seen some non-Congress Governments

functioning in some States. Now, what is their performance ? What have been their achievements ? We have seen that they brought instability to the administration. We have seen crossing of Floor and this crossing of Floor is not for stable Govt. We have before us the example of Bengal. The people of West Bengal are frustrated and have no peace of mind due to unstable conditions. (Interruptions from the Opposition). (The bell rang again). Sir, I would finish by appealing to the Opposition not to sow the seeds of dissension and misunderstanding, but to land their helping hand to build a better and more prosperous Assam.

Mr. Deputy Speaker—Shri Bishnu Rabba. We have as many as 30 members to speak and we may sit upto 5. P.M. and still we shall not be able to finish it. So, I request the hon. Members to simply jot down the points and finish their speeches within 5 to 7 minutes so that majority of members can participate in this popular subject.

Sri Bishu Prasad Rava—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাই আমাৰ [illegible] সকলো [illegible] [illegible] [illegible] ; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] আমাৰ শিক্ষা বিভাগে আগবঢ়াব লাগে। বিশেষকৈ এই কাৰণে, যে শিক্ষাৰ দ্বাৰা মানুহৰ জ্ঞান হয়—সেই জ্ঞানৰ পৰা প্ৰজ্ঞান আৰু বিজ্ঞানৰ সৃষ্টি হয় [illegible] [illegible] নিজ নিজ আৱশ্যক মতে শিক্ষা আহৰণ কৰিব পাৰিলে নাগৰীক হয়। ইয়াৰ বাবে নিজৰ ভৱিষ্যৎ দেশৰ মঙ্গল [illegible] কৰিব পাৰে।

সাম্প্ৰতিকে শিক্ষাৰ ওপৰত এটা জাতিৰ সকলো উন্নতি নিৰ্ভৰ কৰিছে—বিশেষকৈ [illegible] আমাৰ দেশত শিক্ষাৰ প্ৰতি যেনেকৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিছিল ঠিক তেনেকৈ যোৱা নাই। যদিও কিছু গৈছে, কিন্তু সম্পূৰ্ণৰূপে যোৱা নাই আৰু আমাৰ ইচ্ছা অনুপাতে আগবঢ়া নাই।

আমাৰ পাঠশালা স্কুলবোৰ দেখিলে দুখ লাগে— ঘৰবোৰৰ চালবোৰ নাই—আমাৰ দেউলীয়া চৰকাৰৰ ধন নাই—Grant দিব নোৱাৰাত লৰা ছোৱালীৰ দুৰ্দশা—বৰষুণে, বোকাই পানীয়ে পথে বিপথে বোকা গচকি যাব লাগে। তাতো তেওঁলোকৰ আৰাম নাই।

আজি চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা Grant যথেষ্ট নেযায়—

সচাকৈ দিব নোৱাৰাটো দুখৰ কথা গতিকে আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাত জোৰ দিব লাগে। আনকি Statewise Lottery কৰি যিখিনি টকা হয়, আমাৰ পাঠশালা স্কুলবিলাককো সহায় কৰিব পাৰে।

তাৰপিচত একোখন ঠাইতে ওচৰা ওচৰিকৈ M. V. আৰু M. E. স্কুল থকা দেখো— কিন্তু তাৰ পৰা খেলিমেলি হয় তাৰ একো দৰ্কাই নাই। সেই নীতি পৰিবৰ্তন কৰি হয় M. E. খন নহয় M. V. খনহে ৰাখিব লাগে।

পাঠ্য পুথিকবোৰ যিসময়ত পাব লাগে, সেই সময়ত নোপোৱা কাৰণে ছাত্ৰসকলে নোট বুকৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰি পাঠ্যপুথিক পঢ়া এৰি দিয়ে। তাৰ দ্বাৰা প্ৰকৃত জ্ঞান নহয়—পাঠ্য পুথিকলৈকো আগ্ৰহ কমি যায়। নোট, shortcut আদি লৈ পঢ়াত অভ্যস্ত হয়। গতিকে পাঠ্য পুথিকৰ লগত তেওঁলোকৰ সম্বন্ধ নোহোৱা হয়, মোৰ বোধেৰে, এই নোট আদি সহায়ক কিতাপ বিলাক উঠাই দিয়াই মঙ্গল তাৰ উপৰিও এই নোট বিলাক আমাৰ ৰাজ্যত তৈয়াৰ নহয় বাহিৰৰ পৰা আহে-আৰু এই পইছাখিনি ৰাজ্যৰ বাহিৰলৈ ওলাই যায়।

প্ৰাইমাৰী স্কুল ১ ম শ্ৰেণীৰ আৰম্ভ কৰি হাইস্কুলৰ ৬ষ্ঠ শ্ৰেণীলৈকে fountain Pen যাতে ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। তেওঁলোকক পাখী কলম বা খাগৰী কলম ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দিব লাগে।

প্ৰত্যেক স্কুলত নাটঘৰ থাকিব লাগে। তেওঁলোকৰ পাঠ্য পুথিত থকা ডাঙৰ ডাঙৰ পুৰুষৰ জীৱনীৰ পৰা নাট হিচাবে ৰঙ্গমঞ্চত কৰিবৰ বাবে উৎসাহ দিব লাগে।

প্ৰত্যেক হাইস্কুলতে যাতে পূৰ্ণাঙ্গ Science room থাকে সেইটো চাব লাগে। হাইস্কুল বিলাকক ৰাজহ বিভাগে মাটি কিছু বেচিকৈ দিব লাগে যাতে তলশ্ৰেণীৰ ছাত্ৰবিলাকে কৃষি পশুপালন, মৎস্য পালন আদি অতি আৱশ্যকীয় বিষয়ৰ শিক্ষা কিছু স্কুলতে শিক্ষা পাব পাৰে। তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য শৃঙ্খলা, চৰিত্ৰ আদি বিষয়ক পাঠৰ কাৰণে বিশেষজ্ঞ শিক্ষক নিযুক্ত কৰিব লাগে।

Girls School বিলাকত তলৰ পৰা নাৰ্চিং নিটিং উইভিং শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। জাপানৰ দৰে তেওঁলোকৰ স্কুলত পুতলা সজাৰ শিক্ষাও দিব লাগে। স্কুলৰ কিতাপ বিলাক স্কুল সমবায় পাতি তাৰ পৰা কিতাপ যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। ছাত্ৰ ছাত্ৰী বিলাকক excursion লৈ নিয়া আৰু music, Paintingৰ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলক স্কুলীয়া জীৱনতে জাতীয়তা বোধৰ বিষয়ে সচেতন কৰি তুলিব লাগে। স্কুল বোৰত কলা শিল্পৰ শিক্ষা যদি দিয়া হয়, তেওঁলোকে নানা ক্ষেত্ৰত জীবিকাৰ পথ পোৱাৰ উপৰিও বৈদেশিক মুদ্ৰা অৰ্জ্জন কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

Mr. Dy. Speaker—হ'ল আপুনি শেষ কৰক—

Shri Abala Kanta Goswami—Mr. Deputy Speaker, Sir,

in support of the Cut Motion moved by Mr. Bhattacharjee, I would like to speak a few words. First of all I would like to refer to want of planning in distributon of schools in our State. There has been no planning as yet in distribution of schools of various types from high schools down to the L. P. schools. The result has been that some of the localities have been overfed whereas others have been starved. If schools were recognised according to the plan, I am sure, localities where there are no schools would have schools and we could have saved some money for establishment of new schools. I know there is difficulty. Every school springs up at the initiative of the people. Sections of the people are vying with one another in establishing schools without considering whether there is necessity of such schools or not. So, we have got a large number of schools in some localities while there are no schools in some backward localities. If this system of recognising schools without any plan is allowed to continue, the backward localities will remain backward in point of education and we shall not be able to establish new schools in places where they are necessary. I think, the autho-

rity concerned should make a survey and encourage people to set up schools in those places where there is none at present and if necessary; I would like to suggest, financial help should be extended by the Government in order to enable people to have schools in their localities, specially those localities which are inhabited by poorer sections of our State.

Secondly, I would like to refer to another thing. The Middle School Scholarships for 1964-65 were awarded only in 1967. Scholarships for 1966 and 1967 are not awarded as yet. Everybody knows that scholarships cease to have any value if they are not awarded in time, for the awardees might not come to school at all for want of educational expenses, so the system which is prevalent now forgiving scholarships to the students reading in Middle School should be replaced and the old system of public examination should be reinstated Other wise, these examininations will lose their value for these scholarships are not given in time and if scholarships are not given on merits, then the scholarhips will not have any value at all. So I suggest that new system of examina-

tion, which has been introduced for giving sholarships to the Middle School students should be replaced by the old system and sooner it is done, I think, it will be better.

I would now like to refer to another matter. There has been great discontment amongst the Vice Principals of Higher Secondary Schools and that also, I think, not without any reason. A scale of pay was framed by the Pay Committee for the Vice-Principals of these schools, but it was saddled with a condition, and that condition was that if the Vice-Principals are not Second Class M. As, they will not be entitled to that scale of pay. Now, Sir, these Vice-Principals of Government Higher Secondary Schools are appointed according to seniority cum efficiency. In the case of Aided Higher Secondary Schools, the Principals are selected by the Board set up by the Government and so also the Vice Principals are also selected by the Board set up by the Government. So we find that there is no difference of criteria in the appointment of Vice Principals and Principals of Government Higher Secondary Schools as well as in the case of Principals and Vice Principals of Aided

Higher Secondary Schools, but in the case of Principals no question of qualification comes in. They get the scale of pay framed by the Pay Committee for them, even though they possess only the minimum qualification necessary to become Principal of Higher Secondary Schools, but in the case of Vice-Principals, the question of qualification has come in. I have not been able to follow the logic behind it. If higher qualifications are at all necessary, I think it is more necessary for the Principals than for the Vice-Principals; but I find that this has not been done. The Vice-Principals have been denied this scale of pay. I am told that the Department holds that there are Second Class M. As for teaching elective subjects in Higher Secondary Schools and the Vice-Principals without having a second Class M. A. degree would not be able to control these M. A. teachers teaching elective subjects. If that be the reason, I should say, it is a silly one. for the controlling authority of a Higher Secondary School is the Principal and if the Princpial without M. A. degree can control the teachers of elective subjects possessing

M. A. degrees, then why not the Vice Principals can control them without possessing those qualifications. So I would request the Minister of Education to look into the grievances of these people and do justice to them.

There is another question I would like to refer to. It is reported that there are about 10,000 handicapped children in the State, but there is only one institute, the Deaf and Dumb School at Gauhati, to cater to their needs. I think this institution is not sufficient. Either that institution should be enlarged in order to accommodate larger number of these unfortunate fellow-brethren of ours, or some other schools should be opened in some of the localities, so that these handicapped may be made good citizens and may be made to feel that thay are also men. With these few words, I conclude.

Shrimati Pushpa Lata Das:—উপাধ্যক্ষ মহাশয়, শিক্ষা মঞ্জুৰীৰ বাবে যি দাবী উত্থাপন কৰিছে সেই মঞ্জুৰীৰ টকাৰে আমি জনাত দৰমহাত খৰচ কৰিবলৈকে ভালকৈ নোজোৰে। সেই কাৰণে বহুতৰ দৰে কবলৈ মন গলেও কব নোখোজো। কাৰণ আজি চৰকাৰো সঁচা ভিক্ষুৰ দৰে ভিক্ষা পাত্ৰ লৈ টকা বিচাৰি ফুৰিছে। সেই ভিক্ষাপাত্ৰ অমৃত ভাণ্ডাৰতে ফুটা ওলাল

আৰু তাক বন্ধ কৰিবৰ বাবে চিন্তা কৰিব লগা হৈছে। কালি মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল আমূল পৰিবৰ্ত্তনৰ কথা। এইটো সাধাৰণতে বুজিবলৈ টান হয়। এতিয়া কথা হৈছে আতৰতকৈ Evening in Paris ৰ গোন্ধটোহে থাকি যায়। জাতিৰ পিতাই কৈছিল।

It is necessary to understand the newness or originality in the nai talim. whatever good there is in the old education will, of course, be retained in the nai talim; but there will be enough of the new element besides. If nai talim is really new it should lead to the following results : Our sense of fraustration should give place to hope ; our penury and srarvation to a suficiency of means to maintain ourselves, unemloyment to industry and work; discord to concord. It should enable our sons and daughters to learn to read and write and know along with it a craft through which they will acquire knowledge.

ইয়াৰ যি উত্তৰ সেইটো বিৰোধী পক্ষৰ ৩ জন ভাইয়ে কৈছে। সেই ভাইসকল শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য, শ্ৰীবৰা আৰু শ্ৰীৰাভাই যি কৈছে সেয়ে সত্যমেৱ জয়তে।

Speech not corrected

'বেচিক এডুকেচন' সম্পৰ্কত-যি আচনি লোৱা হৈছিল-সেইটো কাযকৰী হোৱা নাই। প্ৰফেচাৰ হাক্চলে ৰ কথাত আমি গুৰুকুলৰ চৰিয়েই দেখো।

Professor Huxley "That man I think has had a liberal education who has been so trained in youth that his body is the ready servant of his will and does with ease and pleasure all the work that as a mechanism it is capable of; whose intellect is a clear, cold, logic engine with all its parts of equal strength and in smooth working order ....whose mind is stored with a knowledge of the fundamental truths of nature.... whose passions are trained to come to heel by a givorous will, the servant of a tender conscience......who has learnt to hate all vileness and to respect others as himself. Such a one and no other, I conceive, has had a liberal education, for he is in harmony with nature. He will make the best of her and she of him.

এই সম্পৰ্কত বিৰোধীদলৰ সদস্য তিনিগৰাকীয়েও কৈছে আৰু খালি মঙ্গলা সেইয়েও কৈছে। নতুন শিক্ষা পদ্ধতিয়ে আমাৰ ল'ৰা ছোৱালীক স্বাৱলম্বী কৰিব পাৰে যদি সেই শিক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰে সকলো যোগাব পাৰে। আনহাতে আমাৰ চৰকাৰ ভিক্ষাৰী হৈ থকালৈকে ইয়াৰ অবিহনা যোগাব চিন্তাৰ বিষয়। মণ্টেচৰী শিক্ষা প্ৰণালীত এলিমেণ্টিক ল'ৰা ছোৱালীৰ সমস্যা সমূহ অতিক্ৰম কৰি সেই ল'ৰা-ছোৱালীক উচিত শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে— কিন্তু সেইবিলাক ব্যয় বহুল আমাৰ দুখীয়া দেশত সেইবিলাক ব্যৱস্থা অৱলম্বন কৰিবলৈ পুঁজিৰ অভাৱ; কিন্তু মণ্টেচৰী আৰু কিণ্ডাৰ গাৰ্টেন প্ৰণালীৰ যি বিলাক আহিলা—সেই আহিলাপাতিৰ ঠাইত খৰিকা, গুটি আদিৰে কাম চলাব পাৰি। ফুলনি বাৰী আদি কৰি লব পৰা যায়। এই বিলাকৰ সহায়ত—শিশুমনৰ বিকাশ কৰিব পৰা যায়। এই কাৰণে চৰকাৰৰ পৰা টকা পইচা নাপালেও আমাৰ লৰাছোৱালীক প্ৰকৃত শিক্ষাৰে আগু-ৱাই দিবলৈ আমি সক্ষম হব লাগিব আৰু এই উদ্দেশ্যত আমাৰ দৃঢ় সংকল্প থাকিলে নোৱাৰাৰ কাৰণ নাই। ৰাইজে নখ জোকাৰিলেই নৈ বয়—সেই কাৰণে, অকল চৰকাৰৰ ওপৰতে পেলাই নিদি ৰাইজেও ভৱিষ্যতৰ যোগ্য নাগৰিক কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ সৰ্বপ্ৰকাৰৰ যত্ন লব লাগিব আৰু বিভিন্ন শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতলৈ স্কুলে পৰাই আগবঢ়াই নিব লাগিব। আমাৰ ভৱিষ্যতৰ কাৰণে আমাৰ লৰা

ভোৱালীৰ শিক্ষাই সিইতক স্বাৱলম্বী কৰি তুলিব পাৰিব লাগিব ইয়াৰ কাৰণে শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিব পাৰিব লাগিব আৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ বিচাৰৰ মান (ক্ৰাইটেৰিয়া) অনুসন্ধান কৰি পথ বাছি দিব লাগিব। এই মৰ্ম্মে বিভিন্ন ধৰনৰ প্ৰচলিত শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক একত্ৰ কৰি উপযুক্ত আহিলা পাতিৰ যোগান দি সমভাবে আগবঢ়াই নিব লাগিব।

সেই কাৰণে সৰু সৰু ছাত্ৰবিলাকক প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ পৰা আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি গঢ়ি উঠিবৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। সেই স্বাবলম্বনৰ ভাব এবাৰ ছাত্ৰসকলৰ মনত শিপাবসে মোৰ ব্যক্তিগত মতে ভাল শিক্ষকৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। ভাল শিক্ষকেহে ছাত্ৰৰ মাজত আনন্দপূৰ্ণ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

(সময় সংকেত)

মই এতিয়া একমিনিটতে কলেজ শিক্ষাৰ বিষয়ে দুই এষাৰ কৈ থৈ যাম। কলেজৰ শিক্ষা কাৰ্য্যকৰী হবলৈ হলে মোৰ বোধেৰে শিক্ষাটো ছাত্ৰৰ aptitude অনুসৰি পোৱাৰ সুবিধা দিব লাগে। যি ছাত্ৰই কৃষি বিষয়ে সৰুৰে পৰা আগ্ৰহশীল

তাক সেইটো [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] বিষয়ে উপযুক্ত শিক্ষা [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] দিয়া হৈছে। [illegible] ছাত্ৰবিলাকৰ practical experience নাই ব্যৱসায় ভাবে [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] স্কুলতো শিক্ষা পদ্ধতি [illegible] [illegible] [illegible] বিভিন্ন [illegible] মাজত এটা [illegible] বাতাবৰণ [illegible] উঠে। আমি [illegible] গুৱাহাটী পানবজাৰ হাইস্কুলত পঢ়ি আছিলো [illegible] অসমীয়া, বঙালী, হিন্দুস্থানী, নেপালী [illegible] একে লগে পঢ়িছিলো। অৱশ্যে তেতিয়া English medium of instruction আছিল। তাৰ ফলত আমাৰ মাজত একেবাৰে এটা বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হল আৰু তাৰপৰা পৰস্পৰ মাজত এটা [illegible] ভাব গঢ়ি উঠিছিল। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় [illegible] আহিব লাগিছে। কোন Rector হব কোন Vice-Cehancellor হব সেইটো কথা নহয়। মোৰ বোধেৰে এইখন বিশ্ববিদ্যালয় বাৰানসী বিশ্ববিদ্যালয় বা যাদবপুৰৰ নিচিনা এটা re idential বিশ্ববিদ্যালয় হলে অসমৰ ছাত্ৰৰ মাজত এটা উন্মাদকতা আৰু অস্থিৰতাৰ ভাব আতৰ কৰিব পাৰে আৰু জাতীয় সংহতিৰ সমাজ সেৱাৰ প্ৰকৃত পথত ছাত্ৰক উদগনি দিব পৰিব। উপাধ্যক্ষ, মই আগতেয়েই কৈছো আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ভেটি হব লাগিব সমাজ কল্যান মূলক কাম আৰু

সেই উদ্দেশ্যে বুনিয়াদী শিক্ষা ব্যৱস্থাই আমাৰ Social educdaion পৰ্যন্ত যোৱাৰ সুবিধা কৰিব। সেই আদৰ্শত যদিহে অনুদান দি যদি আমি সকলো স্তৰতে স্কুল আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা আগ বঢ়াই লৈ যাব পাৰো তেনেহলে মই ভাবো আমাৰ শিক্ষা সমস্যাৰ সমাধান হ'ব।

Shri Zahirul Islam—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰি মই দুষাৰমান কব খুজিছো। ভাৰতবৰ্ষ ৰাষ্ট্ৰীয় জীৱনত গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছে। আমি জানো গণতন্ত্ৰৰ ভেটি হল শিক্ষা কিন্তু আজি আমাৰ দেশত কি চলি আছে। আৰু যোৱা ২১ বছৰত আমি ইয়াত কি দেখিছো? আমি যি দেখিছো তাৰদ্বাৰা শিক্ষাৰ সঙ্কোচনৰেই নিৰ্দ্দেশ দিছে। শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰাৰ সংবিধানিক নিৰ্দ্দেশ মান্য হোৱা নাই। বৰং আমি দেখিছো শিক্ষা সঙ্কোচিত কৰা হৈছে। প্ৰাথমিক শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰা নাই। আৰু অসম চৰকাৰে যিটো ব্যৱস্থা লৈছে সেই মতে নতুন কলেজ ইয়াত আৰু ৫ বছৰৰ ভিতৰত নহব আৰু হাইস্কুলো নহব। গতিকে দেখা যায় আমাৰ দেশত চৰকাৰে শিক্ষাৰ সঙ্কোচন নীতি লৈছে। শিক্ষাৰ বাহিৰে কোনো দেশ চলিব নোৱাৰে। আজি শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ নীতি এচিয়া আফ্ৰিকাৰ সমস্ত দেশত লোৱা হৈছে বুলি আমি দেখিছো। কিন্তু আমাৰ অসমৰ

অৱস্থাটো দেখিলে আমি পাওঁ ২১ বছৰে অসমৰ আখৰ জ্ঞান পোৱা মানুহৰ সংখ্যা ভয়াবহ। শতকৰা ৭৫/৭৬ ভাগ মানুহৰ আখৰ জ্ঞান নজনা। এইটো বৰ দুখৰ আৰু লাজৰ কথা। আমাৰ চৰকাৰে আজি কৈছে যে দেশেতসকলে Quality বিচাৰে Quantity নালাগে। সেই ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰে সফলতা লাভ কৰিব পাৰিছে বুলি নেদেখো।

আজি প্ৰাইমাৰী স্কুল আৰু হাইস্কুলবিলাকৰ যি পৰিৱেশ সেইটো পৰিৱেশ ছাত্ৰৰ কাৰণে উপযোগী হয়নে নহয় বিবেচনা কৰো আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে যদি কোনোবাই অপৰাধ কৰিলে জেলত যেনেকৈ ৰখা হয় আমাৰ স্কুলৰ পৰিৱেশ জেলখানাৰ পৰিৱেশতকৈ ভাল বুলি আমি কব নোৱাৰো। সৰু সৰু লৰা যেতিয়া প্ৰাইমাৰী স্কুলত সোমায় তেতিয়া দেখো সিহঁতৰ ভিতৰত যথেষ্ট বুদ্ধি আৰু মস্তিষ্ক আছে। কিন্তু যেতিয়া এইবিলাক লৰাই পঢ়াশুনা শেষ কৰি স্কুলৰ পৰা ওলাই আহে আৰু কলেজত সোমাবলৈ যায় তেতিয়া আমি দেখো সিহঁতৰ আত্মবিশ্বাস নাইকিয়া হৈ যায় আৰু জীৱনী শক্তি একেবাৰে লুপ্ত হয়, জীৱন যুদ্ধত ব্যৰ্থতাই দেখা দিয়ে। আমাৰ স্কুলৰ পৰিৱেশ কি? প্ৰাইমাৰী স্কুলত দেখা যায়, শ্ৰীবাড়া ডাঙৰীয়াই যি কৈ গৈছে যে বহিবলৈ জায়গা নাই। ঘৰৰ বেৰ নাই। হাইস্কুলত আৰু এম, ই স্কুলতো তাতকৈ অৱস্থা ভাল নহয়। বৰ্ত্তমান এই Rocket ৰ যুগতো আমাৰ যেতিয়া বৈজ্ঞানিক

শিক্ষাৰ দৰ্কাৰ আৰু সেই শিক্ষা কিতাপৰ যোগেদি দিয়া হয় কাৰণ বৈজ্ঞানিক শিক্ষাৰ যন্ত্ৰপাতি স্কুলত নাই। ম্যাপ নাই। ব্লাক বোৰ্ড নাই। তাৰ পৰা বুজা যায় কি শিক্ষা আমাৰ লৰা-ছোৱালীয়ে পাইছে। ২১ বছৰ স্বাধীনতাৰ পিছতো এনেকুৱা ব্যৰ্থতা বৰ লাজৰ কথা।

আজি অন্ততঃ শিক্ষা সংকোচন নীতি উঠাই লোৱা হওক। আজি যিবিলাক স্কুল আছে তাত উদাৰ ভাবে Grant দিয়া হওক। যিসকল ছাত্ৰ আছে সেইবিলাকে সুশিক্ষা পাওক।

আজি চৰকাৰে যি টকাৰ মঞ্জুৰী দিছে, সেইবিলাক তাকৰী-য়াকৈ দিয়ে, অসময়ত দিয়ে আৰু ৰাজনৈতিক দলৰ ভিত্তিত নে কি ভিত্তিত দিয়া হয় নাজানো। সেইটো বিচাৰ কৰিব লগীয়া কথা—মোৰ সমষ্টিতে, দেৰবছৰ আগতে কিছুমান স্কুল বানপানীত বিধ্বস্ত হৈছিল আজিও সেইবিলাক স্কুলক Non recurring Grant দিয়া হোৱা নাই। যিবিলাক স্কুল নষ্ট হোৱা নাছিল সেইবিলাকে কিন্তু বিনা বিচাৰে তেনেধৰণৰ Grant পাইছে। উদাহৰণত মই ধুবুৰী স্কুলৰ কথা কও—সেই স্কুলক ২০ হাজাৰ টকা দিয়া হৈছে অথচ সেই স্কুল পানীৰ স্পৰ্শও হোৱা নাই। অথচ মোৰ সমষ্টিত বানপানীত নষ্ট হোৱাতো কোনো Grant দিয়া হোৱা নাই। চৰকাৰ এই কথা বিলাক ভালকৈ বিবেচনা কৰিব লাগে।

হাইস্কুল বিলাকত এতিয়া Managing Committee বিলাকত কংগ্ৰেছ দলৰ মানুহ হোৱা [illegible] দুৰ্নীতি [illegible] মানুহক দিয়া হয়। Dr. [illegible] হাতবোৰতাই [illegible] হাইস্কুল দেখিছেই নিমিনাৰ [illegible]—তাৰ মানুহ, তাৰ সকলোৱে জানে যে আজি মানকাচাৰ হাইস্কুলৰ চেক্ৰেটাৰী [illegible] লেখাপঢ়া নজনা মানুহ—তেওঁ পাছিডেন্ট চেক্ৰেটাৰী— হেডমাষ্টৰ জনৰ ছাত্ৰৰ পঢ়ালৈ লক্ষ্য কৰাৰ সময় নাই। নানা ৰকমৰ অভিযোগ তেওঁৰ বিৰুদ্ধে পৰি আছে—তাৰ [illegible] নাই [illegible] তেনে এটা দায়ীত্বশীল পদত থাকি [illegible]।

আমাৰ এলেকাত এজন Inspecpor জন তিনি ১৫ বছৰ ধৰি আছে। আজিলৈ এখন স্কুল Inspection কৰা নাই। যদি পৰিদৰ্শন নহয় তেন্তে তেনে পৰিদৰ্শক ৰখাৰ কোনো সকাম নাই। সেই ইনিস্পেক্টৰ জনক তাৰ পৰা আঁতৰাবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো।

ইতি পূৰ্ব্বে মানকাচাৰ হাইস্কুলে পঞ্চাশজনাত নাম কৰিছিল সেইস্থলত আজি প্ৰথম বিভাগত পাচ কৰা লৰা এটা নাই। পৰীক্ষা বিলাকত শতকৰা ১৫ জন লৰাইহে পাচ কৰে ক্ৰমে ক্ৰমে সিও হ্ৰাস হৈ আহিব। এনে চোবাং বেপাৰী এজনক যদি হেড্‌মাষ্টৰ কৰি ৰখা হয় তেন্তে ইয়াতকৈ বাইজে আৰু কি বেছি আশা কৰিব পাৰে ? মই এই কথা বিলাক চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মৰাৰ আগতে বৰ্ত্তমান প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিলো।

Sri Atul Chandra Goswami—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিক্ষা [illegible] কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি দুষাৰ কব খুজিছো।

আজি অসমৰ শিক্ষা বেয়া হৈছে বুলি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা [illegible] হৈছে। ইয়াৰ কাৰণটো কি তাক ভালকৈ চাই শিক্ষাৰ মানদণ্ড [illegible] কৰিবলৈ শিক্ষা বিভাগে কি ব্যৱস্থা লৈছে, সেইটো চাব লাগে। [illegible] হাজাৰ হাজাৰ লৰা অকৃতকাৰ্য্য হৈছে তাৰ কাৰণে [illegible], শিক্ষক স্কুলক, স্কুলে বিশ্ববিদ্যালয়ক আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ে চৰকাৰক দোষ দিছে। কিন্তু চৰকাৰে নিৰ্বিকাৰে বহি আছে।

ইয়াৰ কাৰণে টকাৰ মাত্ৰ অপচয় হৈছে। এই দোষবিলাক দূৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে কোনো বৈজ্ঞানিক উপায় অবলম্বন কৰা নাই।

শিক্ষাৰ যি পাঠ্যক্ৰম আছে, সেই বিষয়ে আমাৰ নেতা শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্যই কালি যথেষ্ট পৰিমাণে কৈছে। তাৰ উপৰিও আৰু বহুত কথা আছে। যেনে আজিকালি স্কুলৰ Managing Committee ৰ গঠন পদ্ধতি অভিনব হৈছে—এতিয়া চৰকাৰৰ মনোনীত মেম্বাৰৰ সংখ্যাই বেছি কৰিছে, যিবিলাকে শিক্ষাৰ বিষয়ে কোনোদিন ভবা নাই। আজি Elementary Education বোৰ্ড আছে, তাত কংগ্ৰেছৰ নিৰ্বাচনত হাৰা মানুহক মেম্বাৰ কৰে। মই ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কোৰ্টৰ মেম্বাৰ হোৱাৰ পিচত এজন ভদ্ৰলোকে কৈছিল 'গোস্বামী মোক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দপ্তৰী এটাকে কৰি দিয়ক আনকি সেইবিলাকেও আজিকালি হাজাৰ হাজাৰ টকা খাব পাৰে।' আজি আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়তে দুৰ্নীতিৰ কোব ইমান বেছি হৈছে—শিক্ষাত যদি এনে দুৰ্নীতি সোমায়— তেন্তে আমাৰ জাতিৰ ভৱিষ্যত কিমান এন্ধাৰ—মই শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো—এখন Staff car DPI য়ে চলাইছিল—সেই car DPI য়ে চলোৱা কাৰণে তাৰ খৰচ বহন কৰাৰ কথা উঠিছিল—সেইবিলাক টকা এতিয়াও

দিয়া নাই—কিছুমান আণ্ডাৰগ্ৰেজুৱেট ছাত্ৰৰ বছৰৰ আৰম্ভণিতে [illegible] ১০০ টকা ভাবাৰ লৈছিল সেই সব এতিয়া [illegible] কিন্তু এতিয়াও সেই ১০০ টকা ভৰা DPI ৰ হৈ আছে। [illegible] যদি শিক্ষাবিভাগৰ পৰীক্ষাৰ্থীৰ অধিকাংশৰ [illegible] শিক্ষাত আমি কি আশা কৰিব পাৰো? Modern Book Depot ৰ লগত আমাৰ অফিচাৰ সকলৰ কি ধৰণৰ সম্বন্ধ আছে সেইটো আমি জানো।

আজি হাজাৰ হাজাৰ টকাৰ Building Grant দিয়া হয়; সাধাৰণতে স্কুলৰ Headmaster আৰু সেক্ৰেটাৰী আৰু [illegible] ca'l নকৰাকৈ দৰ সাজিছে আৰু সেই টকা ঠিকমতে খৰচ হল নে নাই সেইটোৰ কোনো বিচাৰ চোৱা নাই। পৰীক্ষা পদ্ধতি বদলোৱাৰ আগতে ছাত্ৰ সকলক কি পাঠ্য দিব লাগে, সেইটো আমাৰ কৰ্তৃপক্ষই চোৱা নাই। আমাৰ আজি L. P. স্কুলবোৰৰ যি অৱস্থা—অন্ততঃ আজি ২১ বছৰে অসম চৰকাৰে তাৰ অৱস্থা ভাল কৰিব লাগিছিল—সেইটো এতিয়াও চোৱা নাই।

আমাৰ হাইস্কুল বিলাকত যি টকা পইছা দিয়া হয় সেই ক্ষেত্ৰত কি দেখা গৈছে? কিছুমান স্কুলক Adhoc দিয়া হৈছে, কিছুমানত ছাত্ৰ পাচ কৰিলেও সেই Grant দিয়া হোৱা নাই। হাজোত যি ঘটনা হৈছে সেইটোত কৰ্তৃপক্ষই উৎসাহ দিছে—এনে Irregular Admission থকা স্বত্বেও সেই স্কুলে সহায় পাই থাকে—সেইটো ঠিক নহয়—মই শিক্ষামন্ত্ৰীক নাম দিব পাৰো। এনে যদি হয় ছাত্ৰৰ নৈতিক বল কেনেকৈ হব?

শিক্ষকৰ নিয়োগ ক্ষেত্ৰতো বেমেজালি দেখা যায়। মই এটা উদাহৰণ হিচাবে কওঁ যে নগাঁৱৰ এজন শিক্ষক, নাম শ্ৰীহৰমৎ উল্লা,

Matric T. T. এ কেবাবছৰ কাম কৰি থকাৰ পিছত তেওঁৰ ঠাইত নতুনকৈ শিক্ষা বৰ্ষৰ এজন প্ৰিয় পাত্ৰক নিযুক্তি দিলে। এই শিক্ষক জন আছিল founder teacher। তেওঁ শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ ওচৰত আপত্তি দাখিল কৰা স্বত্বেও কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। এই শিক্ষক জনৰ ঠাইত একে পৰ্য্যায়ৰ অৰ্হতা সম্পন্ন আন এজনক লোৱাতো অতি আচৰিত কথা। নিয়োগ ক্ষেত্ৰত এই ধৰণৰ পক্ষ পাতিত্য কোনোমতে সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰি। এইজন শিক্ষক এতিয়া বেকাৰ হৈ থাকিব লগা হৈছে।

দ্বিতীয়তে শিক্ষাৰ মাধ্যম কি হব তাৰ এটা চূড়ান্ত সিদ্ধান্তলৈ আহিব পৰা নাই। চৰকাৰে কয় যে ইংৰাজী নাথাকিলে দেশখন কি হব। মই কিন্তু সেইদৰে নাভাবো। মই কওঁ যে আঞ্চলিক ভাষাই শিক্ষাৰ মাধ্যম হব লাগে। কিন্তু ইংৰাজী যাৰ আঞ্চলিক হৈয়েতোই চলি থাকক এইটো কেতিয়াও হব নোৱাৰে। আঞ্চলিক ভাষাক উন্নত কৰিবলৈ হলে আঞ্চলিক ভাষাক মৰ্য্যাদা দিব লাগিব।

Dy. Speaker—Order, Order, the House stands adjourned till 2 p. m.

ADJOURNMENT

The House adjourned for lunch till 2 p. m.

(After lunch)

(Mr. Deputy Speaker on the Chair.)

Mr. Deputy Speaker—Before the House resumes the debate,

I want to take the sense of the House on certain matters. There are about 125 members whose names have been given by the Whips. There are a few members who have sent me slips to allow them to speak. But as already stated by the Speaker, if any Member desires to speak he should approach his party Whip and get his name enlisted. However their cases will be considered only when the list submitted by Whips is exhausted and if time permit. Even the number of speakers called by the Whips is so big that it would not be possible to oblige even all of them within the limited time at our disposal. So I will have to ration the time for speech still further. It will be 5 minutes in the minimum and 10 minutes in the maximum. First Bell will mean warning which will be given two minutes before the closure bell during which Hon'ble speakers will sum up and close his speech when the second bell is rung. I will try to oblige the maximum number of speakers as it will not be possible to oblige all. There are three Demands more under "Education" and there is some other business. In view of what has been said above, I think the House should sit half an hour more, that is up to 5 p. m. If that is the sense of the House, the debate will be closed at 4.15 p.m. At 4 p. m. Minister will commence his reply and

[illegible] other grants under "Education". At 5 P. M. [illegible] shall take up other business listed for the day.

[illegible] the sense of the House ?

[illegible] Bhattacharya—That is all right, Sir. I [illegible] submit that so far as the other [illegible] on Education are concerned, we shall [illegible] any Cut Motion.

[illegible]—অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যি মঞ্জুৰী ধৰা [illegible] কৰ খুজিছো। এই শিতানত [illegible] যি ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো যথেষ্ট হোৱা [illegible]—[illegible] জনজাতি আৰু অনুসুচিত জাতিৰ কাৰণে কোনো [illegible] কৰা নাই। মোৰ সমষ্টিৰ মজুৰা মৌজাৰ মিৰি গাঁৱত [illegible] আছে। সেই হাইস্কুলত class IX আৰু X খুলি-[illegible] Inspector এ যোৱা বছৰেই অনুমতি দিছিল। কিন্তু আজিও Inspectorৰ পৰা report দিয়া নাই। DPI ক জনোৱা হৈছিল [illegible] জনজাতি অঞ্চলৰ এই হাইস্কুলখনক Adhoc grant দিব লাগে। [illegible] DPI এ ২-৩ খন reminder দিও Inspectorৰ পৰা উত্তৰ [illegible]। জনজাতি লোকসকল হতাশ হৈ পৰিছে। গণক পুখুৰীৰ এখন [illegible] স্কুল স্বীকৃতি দিবলৈ report দিয়া হৈছে। সেই অঞ্চলৰ [illegible] ৯০ জন ল'ৰা পঢ়ে। কিন্তু আজিলৈকে Adhoc grant [illegible] নাই। ভকত গাওঁৰ হাইস্কুলখনৰ বাবে ৩-৪ বছৰ পৰা আবেদন নিবেদন কৰি আহিছে। কিন্তু আজি পৰ্য্যন্ত Adhoc grant দিয়া নাই।

গোলাঘাট মহকুমাত এখন কলেজ বাইজৰ যত্নত একোজন সৰ-ববহী লোকৰ নামত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে। কিন্তু চৰকাৰৰ যি সাহায্য পাব লাগে সেইটো পোৱা নাই। দেৰগাওঁ কলেজত বিজ্ঞান শাখা খুলিবৰ বাবে অনুমতি দিলে যদিও অনুদান দিয়া নাই। বোকাখাট কলেজৰ নতুন ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হল। তাত চাহ বাগিচাৰ লৰা-ছোৱালীয়েও পঢ়ে। কিন্তু চৰকাৰৰ সাহায্য পোৱা নাই। মই এটা কথা কব খুজিছো যে চৰকাৰে পিচপৰা জনজাতি সকলক কয় যে বিশেষ ব্যৱস্থা ৰখা হয়। কিন্তু কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে যদিও কোৱা হৈছে কাৰ্য্যতঃ তেনে ব্যৱস্থা লোৱা নাই। এই লোক সকলৰ শিক্ষাৰ বাবে চৰকাৰৰ মনোযোগ দিয়া অত্যন্ত দৰকাৰ আৰু তেতিয়াহে দেশৰ সকলো নাগৰিক খোজত খোজ মিলাই আগুৱাই যাবলৈ সুবিধা হয়। এনেবোৰ অঞ্চলত বিশেষ ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিলো।

আৰু এটা কথা, আজি শিক্ষাৰ মানদণ্ড যি দৰে উন্নত হব লাগিছিল সেইদৰে হোৱা নাই। ইয়াৰ কাৰণ আছে। আমাৰ শিক্ষক সকলে. দেখা যায় যে দলীয়, ৰাজনীতিত অংশ গ্ৰহণ কৰে। অৱশ্যে মই এইটো কবলৈ বিচৰা নাই যে, দলীয় ৰাজনীতিত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ অধিকাৰ তেওঁলোকৰ নাই। অধিকাৰ তেওঁলোকৰ আছে—কিন্তু শিক্ষা বিভাগত শিক্ষকতা কৰি ৰাজনীতিত সক্ৰিয় অংশ কৰা উচিত নহয় আৰু কোনো তেনে লোকৰ ৰাজনীতিত যোগদান কৰাৰ আগতে কাম এৰি দিব লাগে। নহলে স্কুলৰ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহু অসুবিধা হয়। সেই কাৰণে মই কও যিসকল শিক্ষকে এনে দলীয় ৰাজনীতিত অংশ গ্ৰহণ কৰিছে—বা কৰে, চৰকাৰে তদন্ত কৰি উপযুক্ত শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু তেওঁলোকক তাৰপৰা বিৰত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইকথা মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

তাৰ পিচত আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে আমাৰ ৰাজ্যখনত—শিক্ষানুষ্ঠানৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। এখন দেশ উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়িবলৈ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন আৰু সেই হিচাবে এই শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰো প্ৰয়োজন আছে আৰু এই অনুষ্ঠান বিলাকক প্ৰতিপালন কৰিব লাগে। বন্ধ কৰি দিব নালাগে। দুই তিনিবছৰৰ আগতে ৰাইজে আৰম্ভ কৰি চলাই থকা স্কুল সমূহ চৰকাৰে হঠাতে বন্ধ কৰি দিয়া বা মঞ্জুৰী নিদিয়া ব্যৱস্থা কৰাত—ৰাইজ হতাশ হৈছে। এই ধৰণৰ স্কুলবিলাকত—যিবিলাক চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তৰ আগৰেপৰা চলি আছে সেইবিলাক চলি থাকিব পৰাকৈ অৰ্থ সাহায্য দি ৰাইজক সন্তোষ কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

এইখিনিকে চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰলৈ আনি মোৰ বক্তব্য সামৰিলো আৰু চৰকাৰে শিক্ষা বিভাগত অনা মঞ্জুৰীটো সমৰ্থন কৰো।

* Sri Kamini Mohan Sarma—উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই শিক্ষা মঞ্জুৰীটোৰ ওপৰত থকা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰো আৰু এই প্ৰসঙ্গত এই কথা উল্লেখ কৰিব খোজো যে, আমাৰ ৰাজ্যত এখন চৰকাৰী 'আৰ্টস্কুল' বা 'আৰ্ট কলেজ' নাই। ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্যত—আৰ্ট স্কুল আৰু আৰ্ট কলেজ আছে। আমাৰ ইয়াত চৰকাৰে আৰ্টস্কুল এখন গঢ়ি তুলিব লাগে আৰু ইয়াৰ মাধ্যমেৰে বিভিন্ন কাৰিকৰী শিক্ষাৰ—শিক্ষা দিব লাগে। 'আৰ্ট' কুটীৰ শিল্পৰ মূল বস্তু। 'আৰ্ট' নাথাকিলে কুটীৰ শিল্প আগ বাঢ়িব নোৱাৰে আৰু 'আৰ্ট'ৰ' জৰিয়তে আমি কুটীৰ শিল্প আগবঢ়াই লৈ যোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। শিক্ষাই

* Speech not corrected.

[illegible]

... প্ৰাপ্তৱয়স্ক শিক্ষাৰ সকলো অনুষ্ঠান চৰকাৰৰ হাতত থাকিব লাগে। ... শিক্ষক সকল নৰ্মেল হব লাগে প্ৰাপ্তৱয়স্ক শিক্ষকৰ দৰে ... সকলোৰে বাসস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পিছত, ছোৱালীৰ শিক্ষা ক্ষেত্ৰত — ... শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে শিক্ষা লোৱাৰ ... ব্যক্তিগত সংস্থাৰ হাতত সহায় হয়।

তাৰপিছত, কলেজ শিক্ষকত চৰকাৰে মাটি দিব লাগে যাতে সেই মাটিত কৃষি বিদ্যা শিকাৰ কাৰণে কৃষি উৎপাদন কৰিব পাৰে

[illegible] বিষয়টো বাধ্যতামূলক ভাবে কৰিব লাগে আৰু প্ৰত্যেক [illegible] প্ৰাপ্ত গ্ৰেজুৱেট নিয়োগ কৰিব লাগে আৰু [illegible] সম্পৰ্কীয় শিক্ষাৰ মাধ্যমেৰে ছাত্ৰসকলৰ প্ৰশিক্ষনীয় [illegible] কৰি তুলিব লাগিব। নহলে আমাৰ ভৱিষ্যত [illegible]। [illegible] শিক্ষাই শিক্ষা সং কৰাৰ পিচত চাকৰীমুখী [illegible] নিৰাশ, হতাশ হৈ জীৱনৰ পথত আগবাঢ়িব [illegible] মই কও আজি প্ৰাথমিক স্কুলৰে পৰা [illegible] শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰি আমাৰ লৰাইতক [illegible] লাগে।

[illegible] এই বিষয়ে প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ পৰা কলেজলৈ আগ বঢ়াই [illegible]। প্ৰাইমাৰী স্কুল সমূহত বুনিয়াদী পদ্ধতিত শিক্ষা দিওতে [illegible] জনসাধাৰণৰ সন্মুখত হেয় প্ৰতিপন্ন কৰিছে। তাৰ [illegible] নাম-সমূলি দিয়া হৈছে এই বিলাক অকজো হৈ [illegible] কোদাল খুন্তি কিনিবৰ কাৰণে যি কোম্পানীৰ [illegible] দিয়া হৈছিল তাৰ এটা তদন্ত হব লাগে। এই পদ্ধতিক জনসাধাৰণৰ মনত হেয় হৈ গৈছে এই কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। মই আৰু এটা কথা কব বিচাৰো যে প্ৰাইমাৰী স্কুল, হাইস্কুল বিলাকত যি ম্যাপ দিয়া হৈছে এই বিলাকত ভুল আছে। কামৰূপৰ গোৱেশ্বৰ, দৰঙ জিলাত লিখি দিছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰী গৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ কথা মই উনুকিয়াই দিলো যে প্ৰতিখন কিতাপ পুথি কোনো মানুহৰ হেচাত পৰি চৰকাৰে মঞ্জুৰী দিয়ে। এইটো বন্ধ কৰিব লাগে আৰু যিবিলাক কিতাপে যথাযথভাবে শিক্ষাৰ উন্নতি কৰিব সেই বিলাক পাঠ্যপুথি হিচাপে চলাব লাগিব।

Shri Bhadra Kanta Gogoi— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়! আজি আমাৰ তৰফৰ পৰা শিক্ষা খিতানত যি কৰ্তন প্ৰস্তাব দাঙি

পৰা হৈছে তাক সমৰ্থন কৰি মই দুআষাৰমান কম। ইতিপূৰ্ব্বে আমাৰ বহুতো সদস্যই শিক্ষাৰ বিষয়ে বহুতো কথা কৈছে। বৰ্ত্তমান শিক্ষা বিভাগত কেনেকৈ দুৰ্নীতি সোমাইছে সেই বিষয়ে যোৱা এক বছৰৰ ভিতৰত যি শুনিছো তাৰ কথা মোৰ সমষ্টিত হোৱা এটা ঘটনাৰ কথা মই সদনত দাঙি ধৰিব খুজিছো।

Shri Hiralal Patwary— Sir, I like to draw your attention that neither the Education Minister is present nor the State Minister is here. Sir, hon. Members are speaking atleast one of the Ministers should be here. This is an important subject.

Mr. Deputy Speaker— I have taken note.

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister) : He is going to cast his vote.

Shri Bhadrakanta Gogoi—১৯৬৭ চনত মোৰ সমষ্টিত ডিপুটি ডাইৰেক্টৰ এটা আচনিত স্কুলঘৰ তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে অনুদান দিয়ে। ডিব্ৰুগড় নাওহনিয়াৰ লোকপ্ৰিয় গোপীনাথ বৰদলৈ হাইস্কুলৰ কাৰণে Joint Director ৰ পৰা ১৩০০০ টকাৰ এটা অনুদান লৈ যায়। এই অনুদানটোৰ বিষয়ে মই কও। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তাত যিজন চেক্ৰেটাৰী আছিল তেখেত M.E. স্কুলৰো চেক্ৰেটাৰী আছিল। এই সম্পাদকজনে অনুদানৰ টকা আত্মসাৎ কৰিলে আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে পুলিচ Case হয়। সেই কাৰণে ৩০ আগষ্ট তাৰিখে স্থানীয় অভিভাৱক ৰাইজৰ এখন সভা হয় আৰু সৰ্ব্বসম্মতিক্ৰমে

সম্পাদকৰ বিৰুদ্ধে অনাস্থা প্ৰস্তাৱ পাচ হয় আৰু তাৰ কপি পৰিদৰ্শকৰ হাতত দিয়া হয়। এইটো চেপ্তেম্বৰ মাহৰ কথা। তাৰ পিছত ২০ চেপ্তেম্বৰত মই নিজে ইন্সপেক্টৰক লগ ধৰি কলো যে সম্পাদকৰ ওপৰত অনাস্থা প্ৰস্তাৱ গৃহীত হৈছে আৰু টকা আত্মসাৎ কৰাত তেওঁৰ ওপৰত পুলিচ Case হোৱাৰ কথা কলো। তেখেতে কলে যে তেখেতে সেই বিষয়ে কাগজ পোৱা নাই। মই তেতিয়া সভাৰ হুবহু কাৰ্য্য বিৱৰণীৰ তেওঁলৈ পঠিয়াই দিওঁ। তেতিয়া তেখেতক লগ নাপাই, যিজন মানুহ কাগজ লৈ গৈছিল তেখেতে তেওঁৰ Head Asstt ৰ হাতত দি চহী লৈ আহিছিল। তথাপি ইন্সপেক্টৰে ৩১ অক্টোবৰ দিনা সেই সম্পাদকৰ হাতত ১৩,০০০ টকা দি দিলে। ৰাইজে কথাটো গম পাই ইন্সপেক্টৰৰ ওচৰলৈ গ'ল আৰু ইন্সপেক্টৰক এখন গাড়ীৰে লৈ আহিলগৈ। ইন্সপেক্টৰে কেবাঠাইতো বিচাৰি সম্পাদকক নেপাই তেওঁৰ ঘৰলৈকে গল কিন্তু সম্পাদকজন ঘৰত সোমাই থাকি নাই বুলি জনালে। তাৰ পাছত কি কাৰণ নেজানো কিন্তু অতি আচৰিত কথা যে সেইজন পৰিদৰ্শকে ১০ নভেম্বৰ তাৰিখে সেইজন সম্পাদকক আকৌ ১১০০ টকা দিলে। আৰু যিজন সম্পাদকৰ ওপৰত ৰাইজৰ আস্থা নাই বুলি পৰিদৰ্শক ডাঙৰীয়াই জানি শুনিও কিয় পুনৰ টকা দিলে ভাবিব লগীয়া কথা। আচৰিত হব যে এই পৰিদৰ্শকজনে সেই সম্পাদকক Oil India পৰা এটা donation ৰ ১১০০ টকা দি দিয়ে। এইদৰে ১৪১০০ টকা সম্পাদকে আত্মসাৎ কৰে। ১৩০০০ টকা আত্মস্যাৎ কৰাৰ কথা জানিও সেই পৰিদৰ্শকজনে আকৌ ১১০০ টকা কেনেকৈ দিলে? শেষত উপায় নাপাই মই পৰিদৰ্শকজনক খবৰ দিওঁ। সহকাৰী পৰিদৰ্শকৰ সৈতে হিচাপ পৰীক্ষা auditor এজন মোৰ লগত বিচাৰ কৰিবলৈ আহে ৮ নভেম্বৰ তাৰিখে। বিচাৰত দেখা গ'ল M. E. School ৰ অনুদানৰ যিখন Deed of Acceptance হৈছিল তাত সম্পাদকজনৰ

ৰাখিবৰ [illegible] ছাত্ৰৰ সকলৰ চৰা [illegible] সকলো টকা [illegible] খৰচ কৰিবলৈ কোনোধৰণৰ [illegible]।

এই সম্পৰ্কত [illegible] আছে কিন্তু শিক্ষক সকলক [illegible] সকলে Hunger Strike কৰিব [illegible] শিক্ষা বিভাগৰ মুখ্য [illegible] মাৰ্চ তাৰিখে [illegible] A.D.P.I. [illegible] কৈ এই বিষয়ে অনুসন্ধানৰ বাবে পঠিওৱা হয়। [illegible] অনুসন্ধানৰ পাছত উক্ত স্কুল প্ৰাঙ্গণত [illegible] সভাত শিক্ষা পৰিদৰ্শকৰ [illegible] আলোচনা কৰা হয়। মই সেই সভাতে কথা কৈছিলো প্ৰধান উদ্দেশ্য শিক্ষা পৰিদৰ্শক জন A.D.P.I ৰ উপস্থিত কৰা [illegible] ৰাইজসকল [illegible] দেৰে এই বিষয়ে লোক বহুতো কথা কৈছিল। বৰ্ত্তমান [illegible] লাগে [illegible] মোৰ [illegible] আছিলে তেওঁক [illegible] কি কৈছিল মোৰ মনত নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয় এজন [illegible] শক্তিহীনক কেনেকৈ ডিব্ৰুগড়ৰ [illegible] এতিয়া সমস্যাবহুল ঠাই শিক্ষা পৰিদৰ্শক হিচাপে ৰাখিছে মই ভাবি পোৱা নাই। সেইকাৰণে অনতিপলমে এই পৰিদৰ্শক জনক তাৰ পৰা বদলি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক, এই বিষয়ে মই মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতে কৈ সামৰণী মাৰিম ইতিপূৰ্বে মই শিক্ষা বিভাগত শিপাই থকা কেইটামান দুৰ্নীতিৰ কথা কৈছো।

[illegible] মোৰ সমষ্টিত যিখন Forest village আছে [illegible] কৰা লোকসকল জনজাতীয়, অনুসূচীত আৰু পিচপৰা [illegible] লোক। এই লোকসকল বৰ গৰীব—বান বিধ্বস্ত লোক— সেই লোকসকলৰ মাজত থকা স্কুলৰ ঘৰ বানপানীয়ে নষ্ট [illegible] উক্ত লোকৰ অৱস্থা এনে শোচনীয় যে নিজৰ টকাৰে স্কুল [illegible]—আনহে মেধী উত্তৰীয়া থাকোতে সেই বান বিধ্বস্ত [illegible] ১ ই আহি কৈছিল, সেইবিলাক স্কুলে মঞ্জুৰী পাব লাগে [illegible] তেনে কোনো অনুমান পোৱা নাই। কথাটো [illegible] কৰিব বুলি মই অনুৰোধ কৰিলো।

[illegible] যিবিলাক প্ৰাইমেৰী স্কুলত তিনিজন শিক্ষক থাকে [illegible] Training ৰ কাৰণে যেতিয়া লৈ যায়, তাৰ [illegible] শিক্ষক দিয়া নহয়। মোৰ ঘৰৰ কাষতে যিখন [illegible] তাত ১০৭ জন ছাত্ৰ আছে—তিনিজন শিক্ষকৰ এজন চৰকাৰে Training ৰ কাৰণে নিলে—দুজনে ইমান ছাত্ৰক পঢ়াব নোৱাৰে [illegible] বেলেগ শিক্ষক দিয়া নাই। গতিকে য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বেছি আছে আৰু এজনক Training ত পঠিয়াই তাত বেলেগে শিক্ষক দিবলৈ মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিলো।

মোৰ সমষ্টিৰ গোপীনাথ বৰদলৈ স্কুলৰ ঘৰৰ কাৰণে ১৩ হাজাৰ টকা চৰকাৰে দিছিল— কিন্তু সেই গোটেইখিনি টকা স্কুলৰ সেক্ৰেটাৰীজনে আত্মসাৎ কৰিলে। তাৰ এটা ভাল তদন্ত কৰি এটা ব্যৱস্থা কৰিব বুলি মই আশা কৰিলো।

ইয়াকে কৈ মই কৰ্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিলো।

Sri Suren Das— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে শিক্ষাৰ

[illegible] এই অনুদান [illegible] আমাৰ [illegible] সমাজত [illegible]

আমাৰ ৰাজ্যত [illegible] বাটি [illegible]

সেয়েহে আমাৰ সমাজ [illegible] আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৈ মানুহৰ [illegible] হল প্ৰকৃত শিক্ষাৰ লক্ষ্য। [illegible] শিক্ষাবিদ সকল [illegible] হৈ [illegible] আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ [illegible] শিক্ষাৰ মানদণ্ড তথা সমাজৰ [illegible] যোগাৰে লগা ছাত্ৰক পৰিবেশ, পৰিস্থিতি, [illegible] নিৰ্ভৰশীলতা আদিৰ জ্ঞান সহ [illegible] সুযোগ পাব লাগিব। [illegible] শিক্ষাৰ [illegible] বাতাবৰণৰ ক্ষেত্ৰত এইটো [illegible] পাৰিলে আমাৰ [illegible] নিশ্চয় উন্নতি হব।

বৰ্তমান, ৰাজ্যত [illegible] ? [illegible] স্কুলৰ অৱস্থাকে চাওঁ—১৯৮৪ চনৰ প্ৰতি ৮০ জনত এখনকৈ স্কুল আছে আৰু ৪৫ হাজাৰকৈ হয়তো টকাও দিছে। সেই স্কুলত পঢ়া ল'ৰা ছোৱালীৰ মনত কিটো প্ৰতিভা ফুটি উঠিব সেই অনুপাতে গাঁৱৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মন ঠিক হৈ যায়—কিয় হয়? তাৰ কাৰণ তেওঁলোকৰ স্কুল ঘৰ ভঙা, বহিবৰ ঠাই নাই, বৰং বৰষুণত স্কুল যাওঁতে তিতি-বুৰি যায়। গতিকে তেওঁলোকৰ মনত আগ্ৰহ বাঢ়ি উঠাত বাধা দিয়ে। একোখন স্কুল মাত্ৰ এজন শিক্ষকৰ দ্বাৰা চলে, দুনিয়াৰী শিক্ষানুষ্ঠানত ৪০/৫০ জন ছাত্ৰ থাকে। এজন

[illegible] প্ৰথম দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় এই তিনিও শ্ৰেণীক পঢ়ায় [illegible]? [illegible] প্ৰয়োজনীয় সংখ্যক শিক্ষক দিয়া নহয় আমাৰ [illegible] কোনো উন্নতি নহয়।

[illegible] ২০ শ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা স্কুলত প্ৰতি ২০ জন [illegible] এজন শিক্ষক নিয়োগ হব লাগে। সেই কাৰণে [illegible] ভাৱে শিক্ষকৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই অনুৰোধ [illegible]।

[illegible] স্কুল বিলাকত যি দুই এখন মেপ আছে তাকো ৰখাৰ [illegible] নাই। তাৰ কাৰণে অলপ মঞ্জুৰী দিলে অন্ততঃ এটা আল-মাৰী কৰি তাতেই যাৱতীয় বস্তু বিলাক থব পাৰে। অলপমান মঞ্জুৰী দিলে সৰু লাইব্ৰেৰী এটাও হয়। আজি গাঁৱত বহুত নিঃসহায় [illegible] লৰা-ছোৱালী পঢ়ে কিতাপ কিনিবৰ পইচা নাই— যদি এখন কিতাপ লাইব্ৰেৰীৰ পৰাই নি পঢ়িব পাৰে তাতো বহুত সহায় হয়— ইয়াৰ উপৰিও লৰা-ছোৱালীৰ পঢ়াৰ অভ্যাস এটা হয়, সৰু লৰা-ছোৱালীক সৰুৰে পৰা সু-চৰিত্ৰ গঠনৰ আদৰ্শ ডাঙি ধৰিব লাগে— কিন্তু কিছুমান অশ্লীল কথা স্কুল ঘৰৰ বেৰত লেখি থোৱা দেখিলে লৰা-ছোৱালীৰ অবাদৰ্শহে হোৱা সম্ভৱ।

আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ বহুতেই স্কুলৰ বটা বিতৰণী সভা আদিলৈ যায়। তাত হয়তো বহুতে দেখিছে বেৰত এনেকুৱা কটু বাক্য অৰ্থাৎ নিলাজ কথা লেখা থাকে যে তাক প্ৰকাশ কৰা নাযায়। এইবিলাক তৎক্ষণাতে মচি পেলোৱা উচিত। হাইস্কুলৰ লৰাৰ নৈতিকতাৰ কি বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটো সহজে বুজিব পাৰি।

আমাৰ [illegible] আমাৰ [illegible] নাই। তাৰ কাৰণে [illegible] আমি [illegible] Public [illegible] তেনে সুবিধা [illegible] আছে [illegible] সুবিধা [illegible] পৰিবেশৰ মাজত থাকিলে সুবিধা [illegible] পঢ়াশুনাত আৰু [illegible] আশা কৰিব পাৰি।

Bell—সময় ইমান কম যে কওঁতে এৰ [illegible] ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

M. Shamsul Huda -উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যত [illegible] চেলা ক্ষেত্ৰত নানা বিধৰ শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে [illegible] শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো অভিভাৱক নাইকীয়া যেন হৈ পৰিছে। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কণ কণ ল'ৰা ছোৱালীবোৰৰ [illegible] নাই। ছাত্ৰৰ সংখ্যা অনুপাতে শিক্ষকৰ সংখ্যা একেবাৰে নগণ্য। এনেকুৱা স্কুলো আছে য'ত ৫০০ ছাত্ৰৰ মাজত মাত্ৰ ৪ জন শিক্ষক। [illegible] L. P. School ৰ যি ব্যৱস্থা দেখা গৈছে তাত শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। তেওঁলোকক বঞ্চিত কৰা হৈছে। আজি ৰাজ্যখনত যি পৰিমাণৰ স্কুল হ'ব লাগিছিল সেই পৰিমাণৰ স্কুল হোৱা নাই। চৰকাৰে স্কুলবোৰক কিবা টকা পইছা দিলেও অনেক ক্ষেত্ৰত audit report ত গোলমাল দেখা যায়। টকাৰ অপচয় হোৱা দেখা যায়। পৰিকল্পনাৰ নামত, প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ নামত টকা অপচয় কৰা হৈছে। তৃতীয় পৰিকল্পনাত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সুবিধা দিবৰ কাৰণে ৮ লাখ টকা দিছিল, কিন্তু সেই টকা কাৰ চিপ্ৰাং আদি কিনোতেই সকলোখিনি খৰচ হৈ গ'ল। তাৰ কোনো হিচাপ আমি

পোৱা নাই। delivery দিওঁতেও যিমান বস্তু পাব লাগিছিল সেই পৰিমাণৰ বস্তু পোৱা নাই। পুতলা. আয়না আদি কিনা হল কিন্তু সেই বিলাক কোনো কামত অহা নাই। শুনিবলৈ পাইছো দেৰীকৈ হলেও চৰকাৰে এই বিষয়ে দৃষ্টি দিছে আৰু বিষয়টো Anti corruption বিভাগক অনুসন্ধানৰ কাৰণে দিয়া হৈছে। ৰাজহুৱা ধনৰ এনে অপপ্ৰয়োগ যি এনে অপপ্ৰয়োগ কৰিছে চৰকাৰে তেনে লোকক উচিত শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

বিশ্ববিদ্যালয় ক্ষেত্ৰত যদি চোৱা হয়, একেবাৰে শেহতীয়া বিশ্ববিদ্যালয় যিটো ডিব্ৰুগড়ত পতা হল তাত একেবাৰে অৰাজকতা চলিছে। এই বিশ্ববিদ্যালয়টো পতাৰ সময়ত চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছিল কিন্তু তাৰ ঠাইত দেখিছো কি? এই বিশ্ববিদ্যালয় কেৱল কাৰিকৰী শিক্ষা দিয়াতে আবদ্ধ নাথাকিল। সকলো ৰকমৰ Arts ৰ বিষয়ো ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হল। এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাটি কিনাৰ ক্ষেত্ৰত এই সকলে গঠন কৰি দিয়া কমিটিৰ ৰিপৰ্টতে দেখিবলৈ পাইছো যে ১৫ লাখ টকাৰ মাটি ২৭ লাখ টকাত কিনিলে। এইটো কেনেকৈ হবলৈ পালে? তাৰ বাহিৰে Vice Chancellor ক বহুত টকা খৰছ কৰি বিৰাট ডাঙৰ ঘৰত থাকিবলৈ দিয়া হৈছে। নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰতো কোনো নিয়ম পালন কৰা হোৱা নাই। এটা advertisement ৰ নমুনা পঢ়ি শুনাইছো—

The University invites applications for the permanent post of a Reader in Assamese and Lecturers in the post-Graduate Department for the subjects :—

(1) Assamese, (2) English, (3) Anthropology, (4) Commerce, (5) Psychology, (6) Education.

কেৱল এয়ে নহয়। আৰু কোৱা হৈছে যে যিসকলে নতুন বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্তৃত্ব প্ৰদান কৰিব পাৰে তেনে লোকক দৰখাস্ত কৰক আৰু Vice-Chancellor লগত যোগাযোগ ৰাখক। তাৰোপৰি প্ৰত্যেক দৰখাস্ত কাৰীক কয় যে 'আপুনি চিনি পোৱা ২ জন ব্যক্তিৰ নাম দিয়ক যি আপোনাক certify কৰিব পাৰে।' সেই বিশেষ ব্যক্তিয়ে certify কৰা জনকটো চাকৰি দিয়েই আকৌ তেওঁকো কয় যে 'আপুনি যেহেতু expert, আপুনিও এটা চাকৰি লওক।' এইদৰে তেওঁকো চাকৰি দিয়ে। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কথা সকলোৱে জানে। Autonomous body হলেও নিজ ইচ্ছামতে কোনেও একো কৰিব নোৱাৰে আৰু চৰকাৰেও চাব লাগে সেইদৰে কাম কৰিবলৈ দিয়া সমিচীন হৈছেনে।

ME আৰু MV স্কুলত কাৰিকৰি শিক্ষাৰ বাদেও বিজ্ঞান শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যেতিয়া দাবী কৰা হল তেতিয়া চৰকাৰে কলে যে ME পৰ্য্যন্ত বিজ্ঞানৰ grant দিম। কিন্তু বছ শেষ হল। আৰু শুনিবলৈ পাইছো যে বিজ্ঞানৰ grant কমাবলৈ আইন কৰিছে আৰু চৰকাৰী স্কুলকহে দিব সাহায্য প্ৰাপ্তবোৰ বাদ পৰিছে। তাৰ পিছত কলে যে স্কুলৰ result চাব। পিচত আকৌ কলে যে অঞ্চল চাই দিব। ফলত বিজ্ঞান শিক্ষা হোৱা নাই। Grant দিয়া বেলিকা resultৰ দোহাই দিয়ে অঞ্চলৰ দোহাই দিয়ে। এইবোৰ টুৰ্ণামেণ্টত দিয়া বটা নহয় যে যেয়ে result ভাল কৰিব সেয়ে পাব। Higher Secondary স্কুলত বিজ্ঞান শিক্ষাৰ বাবে হেজাৰ হেজাৰ টকাৰ implement পৰি থাকে; কিন্তু ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাই। মাত্ৰ ১৫ টা মান উচ্চ মাধ্যমিক স্কুল আছে। তাতো বিজ্ঞান শিক্ষাৰ ভাল বন্দবস্ত কৰিব পৰা নাই। এই স্কুলবোৰো reward হিচাপেহে কৰিছে যেন লাগে। যদি নীতি হিচাপে কৰিলেহেঁতেন তেনেহলে সকলো ঠাইতে কৰিব লাগে। যদি নীতি হিচাপে কৰিলেহেঁতেন তেনেহলে সকলো ঠাইত কৰিব লাগে। শিক্ষা ব্যৱস্থা এটা কৰিব লাগে। তাকে নকৰি যি দিছা তাকে

কৰিছে। হাইস্কুলকে শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি উচ্চ মাধ্যমিক স্কুললৈ উন্নীত কৰে। তাতো আকৌ কিছুমান বেমেজালি আছে। শিক্ষকৰ দৰমহাৰ কোনো protection নাই। গুৱাহাটীৰ T. C. H. & M.P. School ৰ Head Mistress retire কৰিবৰ সময় হৈছে। কিন্তু pay protection দিয়া নাই। আকৌ Goverment High School ৰ শিক্ষক সকলক কৈছে যে APSC আগত ঠিয় হব লাগিব। এই শিক্ষাৰ দ্বাৰা আজি জনতাক প্ৰৱঞ্চনা কৰা হৈছে।

* Shri Durgewar Saikia – উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে সদনত দাঙি ধৰা দাবী সমৰ্থন কৰিলো। আজি শিক্ষা অনুসানবোৰ চাৰি কোণত হৈছে অৰ্থাৎ চাৰিওফালে হৈছে। সেই কাৰণে শিক্ষা মন্ত্ৰীক ধন্যবাদ নিদি পাৰো জানো? আগৰ শিল্প মন্ত্ৰী আৰু বৰ্তমান বিত্ত মন্ত্ৰীক কওঁ যে শিল্প হলে কি হব যদি স্থানীয় মানুহৰ নিয়োগ নহয়। গুৱাহাটীত কেনেকুৱা ঘটনা ঘটিল! সেইবাবে শিক্ষা বিভাগ এটা উত্তম বিভাগ। আজি শিক্ষা বিভাগৰ পৰিবৰ্তনৰ কথা কৈছে হয়, পিচে ইয়াত কেৰোণে ধৰিছে। এই কেৰোণ কিছুমান সন্দেহৰ আৰু কিছুমান সঁচা-সচি। যিবোৰ দুৰ্নীতি হৈছে সেইবোৰ নিম্ন খাপৰ অৰ্থাৎ M.E. স্কুল বা অফিচৰ কেৰেণী সকলৰ। কিন্তু বছৰি বছৰি Text-Book সলনি কৰাত সাধাৰণ ৰাইজ জুৰুলা হৈছে।

মানুহৰ মনৰ ভাৱৰ পৰিবৰ্তন হলেহে শিক্ষাৰ পৰিৱৰ্তন হব। ইয়াৰ কাৰণে মানুহৰ মনত জাতীয়তা বোধৰ সঞ্চাৰ হব লাগিব আৰু ইয়াৰ লগত নৈতিকতা আৰু সত্যতা থাকিব লাগিব। কোনোবা এখন স্কুলৰ পইচা খাইছে তাৰ কাৰণে কি হব? মোকৰ্দ্দমা

* Speech not corrected.

হব। হওক ইমানেই। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ডাঙৰ ডাঙৰ শিক্ষা বিদ সকলেও পইচা খাইছে। এইবিলাক বৰ দুখৰ কথা; এনে হলে শিক্ষা ক্ষেত্ৰত কেনেকৈ উন্নতি কৰিব পৰা যাব চিন্তাৰ বিষয়। তাৰ পিছত - শিক্ষাৰ 'কেৰিকুলাম' এনেভাবে কৰা দৰ্কাৰ যে ইয়াত জাতিটোৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ নৈতিক চৰিত্ৰ গঠনৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব আৰু ইয়াৰ কাৰণে শিক্ষাবিদসকল, শাসনকৰ্তাসকল আৰু ৰাজনীতিজ্ঞ সকলক লৈ কমিটি পাতিব লাগে। তেওঁলোকে সকলো বিবেচনা কৰি 'কেৰিকুলাম' কৰিব লাগে। এই সম্পৰ্কত বহুতে বহুমত প্ৰকাশ কৰিছে-সেইবিলাক অধ্যয়ন কৰি আমূল পৰিৱৰ্তন কৰা দৰ্কাৰ। নহলে আজি যিমান শিক্ষা বেচি হৈছে সিমানেই দুৰ্নীতি বেছিকৈ শিপাইছে। বিএ, এম এ পাচ কৰি যদি এইদৰে টকা খোৱাৰ লালস হয়, তেনেহলে সেই মনোবৃত্তি যে বিপদজনক আৰু জাতিটোৰ উন্নতিৰ বাধাদায়ক-তেওঁলোকে বুজিব লাগিব। পৰিদৰ্শন নকৰাকৈ- 'টৰ দায়েৰী' দি পইচা খোৱা উপায় যদি ডাঙৰ ডাঙৰ শিক্ষিত লোক সকলে কৰে তেন্তে তাৰ পৰা কি আদৰ্শ পাব পাৰো ? ইয়াৰ ফলত আমি পাম-২৬ জানুৱাৰীৰ নিচিনা ঘটনা; বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ধৰ্মঘট—আৰু আচল উদ্দেশ্যৰ ঠাইত বিকল আৰু বিফলতা। ইয়াৰ কাৰণে মই ভাবোতে এটা ভিজিলেন্স কমিটি নিয়োগ কৰিব লাগে। এই কমিটি গঠন কৰিবলৈ টকা নালাগে। যিবিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ কৰ্মচাৰীয়ে দুৰ্নীতি কৰিছে বা দুনীতি কৰে সেইবিলাক বিশেষকৈ 'একজিকিউটিভ' অফিচাৰ বা 'হেড্ অৱ্ ডিপাৰ্টমেণ্ট' বিলাকৰ চকুত পৰাকৈ ৰহা কমৰ ভিতৰত একোখনকৈ ছবি ৰাখিব লাগে। তাত এটা নৰক আৰু এখন স্বৰ্গ থাকিব লাগে··· ।

(বিৰাট হৰ্ষধ্বনি)

কামৰ বৰ্ণনা দি—এই কাম, এই কাম, কৰিলে— নৰক; এই কাম, এই কাম কৰিলে—সৰগ। নৰকৰ ভয়াবহ চিত্ৰ হব লাগিব আৰু নৰক আৰু সৰগৰ পাৰ্থক্য থাকিব লাগিব। এই ছবি বিশেষকৈ শিক্ষা বিভাগৰ Executiveৰ সমুখত ৰাখিব লাগিব।

(সময়ৰ সংকেট)

আশাকৰো, শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে, এই পৰামৰ্শ বিবেচনা কৰিব।

তাৰ পিচত, গাওঁবাসীৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে টাউন বিলাকত যেনেকৈ ডিষ্ট্ৰিক্ট লাইব্ৰেৰী আছে—তেনেকৈ গাওঁ পঞ্চায়ত বিলাকৰ লগত একোটা পুথি ভঁৰাল পাতিব লাগে। তাত গাঁৱৰ মানুহে যাতে নানা ৰকম চৰ্চ্চা, গান বাজনা আলোচনা কৰিব পাৰে। ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে 'চাবচিডি' দিব লাগে।

তাৰ পিচত প্ৰাইমেৰী স্কুল বিলাকত শিক্ষক বেছি কৰিব লাগে। MV আৰু ME স্কুল বিলাক 'এমেলগামেট্' কৰিব লাগে। স্কুলৰ বন্ধ বিলাক কমাব লাগে। যিসকল শিক্ষক ৫/৬ বছৰ কাম সেই সকলক কামৰ পৰা অব্যাহতি দিব নালাগে। স্কুলঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে—গ্ৰাণ্ট দিব লাগে আৰু সেই গ্ৰাণ্ট যাতে ঠিকমতে কামত লগাব পৰা যায় তাৰ কাৰণে 'অভৰচিয়াৰ নিয়োগ কৰিব লাগে। চাহ বাগিছা স্কুল বিলাকৰ কাৰণে চৰকাৰে চকু দিব লাগে। পৰিদৰ্শন ব্যৱস্থা ভাল হব লাগে আৰু পৰিদৰ্শকৰ ৰিপৰ্ট মতে শিক্ষকৰ ইনক্ৰিমেণ্ট, প্ৰমোচন আদি হব লাগে। স্কুলবিলাক ৬ মাহে, ৬ মাহে Thorough Inspection হব লাগে আৰু ডেপুটী ইন্চপেক্টৰ বিলাকক স্কুল বৰ্ডৰ চেক্ৰেটাৰী

কৰিব নালাগে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিলো আৰু শিক্ষা মঞ্জুৰীটো সমৰ্থন কৰো। -

Sri Kabirroy Pradhan – মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ মুজুৰীত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সমৰ্থন কৰি মই ছুটামান পৰামৰ্শ আগ বঢ়াব খুজিছো আৰু শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইবিলাক দকৈ চাব বুলি আশা কৰিলো।

জন্ম হোৱাৰ পাছত কেনেকৈ খাদ্যৰ প্ৰয়োজন ঠিক তেনেকৈ শিক্ষাৰো প্ৰায়াজন। খাদ্যৰ প্ৰয়োজন হলে যদি খাদ্য যোগান নহয় তেনেহলে শিশু ভুকতে মৰিব আৰু মৰাৰ দায়ী হব লাগে মাতাপিতা। মানুহক শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত ৰাখিলে তাক হত্যা কৰা হয়। এইটো মানসিক হত্যাৰ নিচিনা আৰু তাৰ কাৰণে দায়ী চৰকাৰ আৰু মাতাপিতা। স্বাধীনতাৰ পাছত ২১ বছৰ পাৰ হৈ গল। এই সময়ৰ ভিতৰত অসমত মাত্ৰ শতকৰা ২৭ জনে লিখিব পঢ়িব পাৰে অৰ্থাৎ আখৰ জ্ঞান আছে। বাকী ৭৩ জন মানুহে আখৰ জ্ঞান লিখিব পৰা নাই। এই শতকৰা ৭৩ জন মানুহক মানসিক হত্যাৰ কাৰণে চৰকাৰ দায়ী। কাৰণ এইবিলাক মানুহ শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত ৰাখিলে মানুহক মানসিকভাবে হত্যা কৰা হয়। ২১ বছৰে চৰকাৰে মানুহক আখৰ জ্ঞান দিব পৰা নাই। ইয়াতকৈ চৰম ব্যৰ্থতা চৰকাৰৰ আৰু নাই। অসম ৰাজ্যখন পিছপৰা কাৰণ ইয়াত পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ মানুহৰ সংখ্যা বেচি আৰু এওঁলোক শিক্ষাৰ পৰা সম্পূৰ্ণ বঞ্চিত হৈ আছে। এইখিনিতে ৰবীন্দ্ৰ নাথৰ কথা মনত পৰে—যাৰে তুমি পশ্চাতে ফেলেছ, সে তোমাৰে পশ্চাতে টানিছে।"

বেচি ভাগ মানুহে শিক্ষাৰ সুবিধা পোৱা নাই। আৰু যি তিনিটা পদ্ধতিত শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা আছে তাৰ কাৰো লগত কাৰো সম্বন্ধ নথকাত জনসাধাৰণে থকা সুবিধাৰ পৰাও বঞ্চিত হৈছে। কাৰণ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰশাসনত যথেষ্ট ত্ৰুটি আছে। যাৰ ফলত কোনো ব্যৱস্থাই কাৰ্য্যকৰী হৈ উঠিব পৰা নাই।

প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ জোৰ দিব লাগে কাৰণ এইটো দ্বাৰা literacy জ্ঞান বাঢ়ে। কিন্তু সেই ক্ষেত্ৰত কি অৱস্থা আপোনালোকে শুনিলে আচৰিত হব। যিজন D. I. প্ৰতি মহকুমাত আছে তেখেত হল প্ৰাইমাৰী শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মহকুমাৰ এজন চুবেদাৰ। আগতে Controlling Board এটা আছিল এতিয়া Advisory বৰ্ড হৈছে। কিন্তু সেই উপদেষ্টা কমিটিৰ উপদেশ তেখেতে ইচ্ছা কৰিলে নলবও পাৰে। কোনো আপত্তি কৰিলে যিকোনো মুহূৰ্ত্তত তেখেতে বৰ্ড ভাঙি দিব পাৰে বিনা কাৰণত। উদাহৰণ লাগিলে মই সহস্ৰ উদাহৰণ দিব পাৰো য'ত কামিটি ভাঙি দিয়া হৈছে। প্ৰধান শিক্ষক জন D. I ৰ অফিচত অহা যোৱা কৰি নিৰ্দ্দেশ লৈ আহিব। আৰু স্কুলৰ টকা পইচাত D. I. চাহাবক অংশ নিদিলে তেখেত বদলি হব নাইবা অন্য ধৰণে উৎপীড়িত হব। এইটো হৈছে প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ নমুনা।

হাইস্কুলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা ইয়াতকৈ ভাল নহয়। মই ১৫/১৬ বছৰ নিজে এখন হাইস্কুলত শিক্ষক আছিলো। হাইস্কুল বিলাকৰ কাৰণে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা একোটা Managing Committee আছে। স্কুলৰ বদনাম হলে চৰকাৰ দায়ী নহয় Managing Board দায়ী অথচ appointment বা বদলিৰ বেলিকা চৰকাৰৰ আদেশ লব লাগে। মই ডাঠি কব পাৰো যে টিচাৰ হিচাপে মই best teacher আছিলো আৰু চেমিনাৰত best teacher

& certific :e বৰ্ত্তমান Inspector ৰ পৰা পাইছিলো। মই যিখন স্কুলত টিচাৰ আছিলো তাত ১০০% ছাত্ৰ পাচ কৰিছিল। High Schoo ৰ শিক্ষাৰ ব্যৰ্থতাত মোৰ মতে ৪ জন দায়ী (১) প্ৰধান শিক্ষক (২) Inspector (৩) Managing Committee আংশিক ভাবে (৪) চৰকাৰ। মোৰ বোধেৰে Inspector নামটো উঠাই দিব লাগে। কাৰণ তেখেতে পৰিদৰ্শন নকৰে। এই বিলাক শক্তিৰ ভিতৰত হাইস্কুলৰ শিক্ষাত tug-of – war চলি আছে। তাৰ বাহিৰে Managing Committee খন চৰকাৰৰ nominated মেম্বৰ দ্বাৰা গঠিত হয়। মোৰ সমষ্টিত দুখন হাইস্কুলত দেখিছো যত এনেকুৱা ঘটনা চলি আছে। শিক্ষক বিলাকৰ মাত মতাৰ সুবিধা নাই। আজি দাস কমিচনৰ টকা তেখেত সকলক দিয়া হোৱা নাই অথচ শিক্ষক সকলে কিবা কলে চাকুৰীৰ পৰা বৰখাস্ত হৈছে। তেওঁলোকৰ চাকুৰীৰ নিৰাপত্তা নাই। আৰু এইদৰে অবস্থা হোৱাৰ কাৰণে দায়ী প্ৰধান শিক্ষক। ২য় দায়ী হল ইন্‌চপেক্টৰ কাৰণ তেখেতে Inspection নকৰে। সেই কাৰণে মই কৈছো ইন্‌চপেক্টৰ নাম বদলাই দিয়া উচিত। তৃতীয়তে দায়ী হল Managing Committee যদি আংশিকভাবে। কাৰণ কমিটিৰ মেম্বাৰ হল Inspector দ্বাৰা nominated আৰু এই ধৰণে Inspector ৰ মানুহ দ্বাৰা কমিটি গঠিত। এই ধৰণে Inspector এ indirectly হাইস্কুল বিলাক প্ৰশাসনী ব্যৱস্থা চলাই আছে। যাৰ ফলত শিক্ষা জন সাধাৰণ বঞ্চিত হৈ আছে। সেই গতিকে আমি এতিয়া দকৈ ভাবি চাবলগীয়া হৈছে যে এই বিলাক ব্যৱস্থা খাদ্য ব্যবস্থাৰ নিচিনা ৰাজনীতিৰ পৰা আতৰত ৰাখিব লাগে। ইয়াত ৰাজনীতি বা regionalism ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা উচিত নহয়।

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা ব্যবস্থাত কেনেকৈ খেলি মেলি চলি আছে সেই বিষয়ে বহুতো কথা মাননীয় সদস্য ছামচুল হুদাই ইতি

পূর্ব্বে কৈ গৈছে। গতিকে গোটেই শিক্ষা বিভাগত প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয় Stage ত নানান খেলিমেলি চলি আছে। যাৰ ফলত পিছপৰা পিছপৰাই ৰৈ আছে। কাজে কামেই আমাৰ শতকৰা ৭৩ জন মানুহ শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ backward হৈ আছে। গতিকে অসমৰ ৮০।৯০ লাখ মানুহ Back ward হৈ থাকিলে। আপোনালোকে যিমানেই University কৰক অসম কেতিয়াও উন্নত হব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণে বিশেষ দৃষ্টি নিদিলে অৰ্থাৎ পিছপৰা সকলৰ শিক্ষা ব্যবস্থা কৰিব নোৱাৰিলে Assam will never be free from backwardness & will remain backward for ever.

Mr. Deputy Speaker – Order please, order. I was ranging between 7 minutes to 10 minutes so long. Now I want to fix it at 5 minutes so that at least some more members could also speak. I think it has got the sense of the House. Better something than never. Kindly consider your friends also. Now, Shri Bhubaneswar Barman.

Shri Bhubaneswar Barman—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ মজুৰীৰ শিতানৰ ওপৰত অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰি মই এষাৰ কব খুজিছো।

শিক্ষাৰ যি নীতি চলিছে তাক যদি সংস্কাৰ নকৰে, আমি কেতিয়াও শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সুন্দৰ পদ্ধতি এটা আশা কৰিব নোৱাৰো।

চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যি দেখিছো জিলা হিচাপে যদি চোৱা হয়, গোটেই বিলাকৰ ভিতৰত গোৱালপাৰাতে শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণৰ ত্ৰুটী হৈছে তাত শিক্ষিতৰ সংখ্যা ২২.১% আৰু সমগ্ৰ অসমৰ ভিতৰত শিৱসাগৰতে ৩৩.৩% ইয়াতেই সৰ্ব্বোচ্চ। যিবিলাক পিচপৰা তাৰ অগ্ৰগতিৰ কাৰণে চৰকাৰে একণো চেষ্টা কৰা নাই ।

মজুৰীৰ ক্ষেত্ৰত, যিবিলাক ভাল স্কুল তাতহে সাধাৰণতে মজুৰী দিয়া হয় আৰু যিবিলাক ভাল নহয় তাৰ থকা অভাৱ অভিযোগ দূৰ কৰা নহয় আৰু সেইবিলাকে শিক্ষাত ভাল কৰিব পৰা নাই । যিবিলাক ঠাইত স্কুল আছে তাত স্কুলৰ ওপৰতে স্কুল - যতে নাই, নায়েই। প্ৰকৃততে পৰিকল্পনা অনুসাৰে জনসংখ্যা অনুপাতে স্কুল পাতিব লাগিছিল । আজি নহব লগা ঠাইত স্কুল হৈছে আৰু হবলগা ঠাইত নাই । যদি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সেইটো ঠিক কৰা নহয় আমি কেতিয়াও শিক্ষাত আগবাঢ়িব নোৱাৰো । শিৱসাগৰৰ দিখৌমুখ স্কুলত ১১২৫০ টকা এটা অনুদান দিয়া হল – প্ৰথমবাৰ ৫৬২? টকা খৰচ হল আৰু বাইজে ২৫% টকা সাহায্য দিলে । দ্বিতীয়বাৰ ৫৬২৫ খৰচ কৰিলে তাতো বাইজে ২৫% টকা সাহায্য দিলে । তাৰ পিচত জনালে যে ভুল কৰি টকাটো দিয়া হৈছে গতিকে ফিৰাই দিব লাগে। টকা আগতে খৰচ কৰিলে এতিয়া ফিৰাই দিয়ে কৰ পৰা ? তাৰ পিচত, চেক্ৰেটাৰীৰ ওপৰত মকৰ্দমা কৰিলে । মকৰ্দমাত স্কুলৰ জয় হ'ল। কিন্তু স্কুলৰ চেক্ৰেটাৰীজন এম-ই স্কুলৰ হেড-মাষ্টৰ বাবে তেওঁক স্কুলৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰিলে । আজিলৈ বহুত চেষ্টা কৰি স্কুলত ভৰ্ত্তি হব পৰা নাই । সবিশেষ এই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা বিবৰণ এটা পালে ভাল পাম ।

তাৰিণী গাৰ্লচ স্কুলখন হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুলৰ ছোৱালী

এজনী ছোৱালীৰ স্কুল চাৰিসীমাৰ ভিতৰতে বানপানীত পিচলি পৰি নাককৈ ভাঙিল — জাগাক্ৰমে বিয়া হৈ গল। নহলে শিক্ষা বিভাগে ক্ষতিপূৰণ দিব লাগিলেহেঁতেন (হাঁহি)। যিবিলাক হাইস্কুল হায়াৰ চেকেণ্ডাৰীৰ পৰ্য্যায়লৈ আনিলে, তাৰ ঐচ্ছিক বিষয় পঢ়ুৱা শিক্ষক সকলৰ Provident Fund বেতন ক্ৰম আদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ আজিলৈ কোনো দিহা হোৱা নাই। সেই বিষয়ত চৰকাৰৰ, শিক্ষানীতিৰ সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থতা হৈছে। উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্কুল বিলাকত কাৰীকৰী শিক্ষা প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিলে কিন্তু সা-সজুলী ঘৰ নাই অথচ শিক্ষক দিলে ছাত্ৰ পঢ়োৱাৰ ব্যৱস্থা নাই গতিকে সেই টকা প্ৰকৃত অৰ্থত খৰচ হৈছে নে নাই খবৰ কৰা নাই।

ছাত্ৰ সকলক বৃত্তি যি দিয়া হয় তাক সময়মতে নোপোৱাত সেই টকা ছাত্ৰৰো উপকাৰত নাহে আৰু অভিভাবকৰো উপকাৰ নহয়। এই শিক্ষা বিভাগৰে বিষয়া এজনৰ এজনী ছোৱালীয়ে পি, ইউত বৃত্তি পালে। সেই টকা পঢ়া সময়ত নাপালে। ছোৱালীৰ বিয়া হৈ লৰা হল—সেই লৰাৰ অন্নপ্ৰাসনৰ সময়ত সেই টকা পালে (হাঁহি) পঢ়াৰ কাৰণে টকা নাই লৰাৰ অন্নপ্ৰাসনৰ কাৰণেহে বৃত্তিৰ টকা পালে। এনে অৱস্থা এটা আমি সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো। D.D.P.I. য়ে বিলাকক প্ৰত্যেককে এই কামৰ ভাৰ ললে বোধকৰো কাম সুচাৰুৰূপে হব। ইয়াকে কৈ মই সামৰণী মাৰিলো।

Shrimati Pranita Talukdar—Mr. Deputy Speaker, Sir, opposing the cut motion on the demand for Education I would like to say a few words. Sir, it is a fact that the system of education in our State is deteriorating in its quality and standard,

Every year we see that thousands of students are passing examinations, thousands of students are coming out of the colleges and thousands of students are coming out of University, but those students are not getting useful jobs. I think it is due to the fact that in their schools or colleges they are not given practical training in particular branches of their study. Therefore, they are hankering after jobs in the society. I would therefore like to say that any one who likes to give an educational system worthy of its democratic way of life should seek to transform all our educational institutions—from elementary to University, from class of academic instruction to the practical training, from individual selfishness to the social needs. Sir, although the Constitution of India has made elementary education free, compulsory and universal to the children upto the age group of 14, yet we see that most of the children of the said age group in the rural areas do not attend the elementary schools. Therefore, strict policy of the Government should be to make elementary education free, compulsory and universal not only for the children of the urban areas but also those of the rural areas. Again, there are so many venture schools in our State in the backward areas and these schools

are in a bad condition. I do suggest that there should be a thorough survey of these venture schools and adequate financial grants should be given te these schools for the construction of their buildings and to buy equipments because in order to draw attention and interest of the small children it is urgently necessary to construct good buildings for these schools. Therefore, I agree to the view expressed by the hon. Member Mr. Saikia that there should be a plan to construct all the buildings of the elementary schools throughout the State.

In the field of secondary education, Sir, I think Government has taken good measures to improve the quality and standard of secondary education because we know that so many secodary schools have been de-recognised and so many schools have been de-affiliated because their results were not upto the standard. Sir, I would like to say that as Assam is an Agricultural State, elementary training on agriculture should be given to the students of the secondary schools.

Now, in regard to the college education I would like to suggest that Government should

take a strict policy to improve the quality of college education. As quantitative expansion always deteriorates the standard of education therefore mushroom growth of colleges should not be encouraged. Sir, We have two Universities – Dibrugarh University and Gauhati University. I think it will be good if the universities are of residential type as they will help our students to develop themselves in the spirit of cooperation, mutual understanding and toleration. Because these universities should be the real centres of national integrity and understanding. But what I would like more is that more importance should be given on imparting moral education to our students. Because instruction on moral education will discipline the minds of the students. So provision should be made to publish some books on moral education like the Missionary schools. The Publication Board at Gauhati should be given the responsibility to publish books on moral education and adequate financial help should be given to this Publicatian Board to near the purpose. Sir, I do suggest that the school children should also be instructed to show reference to the National Anthem and the National Flag. They should also be encouraged to participate on the National days with full participation of their teachers ;

because to-day most of the teachers do not participate on the National Days. (Bell rang).

With these few words, I conclude my speech.

Shri Nameswar Pegu—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাবিভাগৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটোৰ ওপৰত মই কেই আষাৰমান কথা কব খুজিছো। বৃটিছৰ দিনত Economics ত আমি এটা কথা পাইছিলো যে- Indians are born in poverty and exploilation and the Indians die in poverty and exploitation, তেতিয়াৰ দিনত লেখা পঢ়া কৰিব পৰা মানুহৰ সংখ্যা আছিল শতকৰা ৫/৬ জন। এতিয়া ২২/২৩ জনৰ ওপৰ নহব। কিন্তু এতিয়া এই সংখ্যাৰ ভিতৰত ৰাতি পঢ়া ক খ জনাকো ধৰিছে। স্বাক্ষৰৰ সংখ্যা খবৰ কাগজত বঢ়াই দেখুৱাব পাৰে কিন্তু এই হিচাবে সমাজৰ এক শ্ৰেণীকহে প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে। ধনী শ্ৰেণীৰ মাজত শিক্ষিতৰ সংখ্যা cent percent হব পাৰে কিন্তু দুখীয়া শ্ৰেণীৰ মাজত ক খ জনাৰ সংখ্যা ০% বুলিয়েই কব পাৰি। এই খেতিয়ক আৰু শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ লোক অজ্ঞতাৰ কাৰণে একেবাৰে অকৰা হৈ আছে। এই অজ্ঞতাৰ কাৰণেই সমাজৰ এই খেতিয়ক শ্ৰেণীকেই বৰ বেচিকৈ exploit কৰি থকা হৈছে। বৃটিছৰ দিনত exploitatation ৰোধ কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাছিল। কিন্তু বৰ্ত্তমান চৰকাৰে শ্ৰমিক আৰু কৃষকৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা যদি নলয় তেন্তে আমাৰ দেশ কেতিয়াও আগবাঢ়িব নোৱাৰিব। গতিকেই basic শিক্ষাত আমি জোৰ দিব লাগিব আৰু শ্ৰমিক, কৃষকৰ মাজত যাতে শিক্ষাৰ বিস্তাৰ হয় সেইটো আমি গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰিব লাগিব। আমাৰ ধনী শ্ৰেণীৰ শিক্ষা পোৱা সকলে disruptive কাম কৰিছে। গতিকে চৰকাৰৰ গঠনমূলক কাম হোৱা

নাই। সেই কাৰণে ওপৰৰ শিক্ষালৈ মন দিয়াতকৈ তলৰ থাপৰ শিক্ষালৈহে বেচি মন দিব লাগে।

শিক্ষা বুলিলে consciousness, alertness ইত্যাদি বুজিবলৈ শিকায়, আৰু জীৱন যাত্ৰাৰ সকলো বিষয়ে শিক্ষা দিয়ে। এইবিলাক বিষয়ৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ যোগেদি শ্ৰমিক আৰু কৃষক সকলক সজাগ কৰি তুলিব নোৱাৰিলে কেতিয়াও উন্নতি নহব।

Mr. Dy Speaker – order, order. (bell rang) Mr. Giasuddin Ahmed.

Shri Nameswar Pegu – মোৰ সমষ্টিলৈ অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মানুহ গৈ মাটি বাৰি লৈ খেতি কৰিছে, কিন্তু সেই ঠাইৰ যি সকল original মানুহ তেওঁলোক এতিয়াও একেবাৰে অবুজ অকৰা হৈ আছে। তেওঁলোকৰ ওপৰত দুৰ্নীতি চলি আছে। গতিকে তেওঁলোক যেন দুৰ্নীতিৰ আহিলা হৈ থাকিব নালাগে সেইটো যেন চৰকাৰে চায়। (Bell)

Shri Giasuddin Ahmed – Mr. Deputy Speaker, Sir, I think it is needless to say that the Education Department is the most important department because, the responsibility of building the nation lies with this department, but unfortunately, this department has failed in its task because, I think, this department has totally failed to produce effective teachers. The provision that has been

made for training of teachers of different categories is not adequate. As for example, the training facilities that have been given to the Teachers of Secondary Schools is not at all sufficient. There are large number of Schools but there is lack of trained teachers and that is why, the result in different examinations has deteriorated. Of course, the Govt. has fixed the responsibility on the Managing Committee of the Secondary Schools. The Schools of which result is bad or percentage of pass is below 20 percent, these Schools have been de-recognised. Firstly, the financial aid that was being given to these Schools was reduced but subsequently, the Govt. has understood that it was wrong to reduce the financial aid, after all, the financial responsibility lies with the Managing Committee of that particular School is concerned but the Managing Committee is not responsible for the curriculum methods of teachings in imparting education. The Managing Committee should not be panalised for bad result by curtailing the financial aid. The causes of bad result lies somewhere else and that is lack of proper inspection as has been mentioned by many of my friends.

I know, there are many Schools which have

not been inspected for years together and so it is useless to blame the Managing Committees. Then again, the teachers of derecognised secondary Schools are not getting dearness allowance and increment. I think, Sir, because the result in examination in a particular subject is bad, say, English, Mathematics, or in history, the particular teacher is responsible for failure in that particular subject. For the fault of one teacher, all the teachers should not be blamed.

Shri Kamakhya Prasad Tripathy (Minister, finace)— Sir, whether the hon. Member is aware that in Germary where a group of students are examined by teachers and if one fail, the whole batch is declared fail.

Shri Dulal Chandra Barua — Sir, if the hon. Minister wants to give a lecture about the education of Germany, we can hear that.

Shri Giasuddin Ahmed — Mr. Deputy Speaker, Sir, the hon. Minister has referred about the education at Germany but we are talking about here. It is true that co-relation between different teachers should be there on whom lies the joint

responsibility. Has the Govt. done anything for training the teachers properly ? No, they did not. In a large number of Schools, there is no trained teacher at all. If there is no trained teacher, the Govt. must take the responsibility. The question of co-relation is also there but these things must be taught to teachers. We cannot purchase teachers from market. This department has failed to produce effective teachers.

Many hon. members has spoken about moral education. Sex education should be introduced in Schools and Colleges. The adolescents reading in Schools and Colleges are passing through a period of storm and stress. The students may go astray if no proper guidance is given to them.

Shri Kamakhya Prasad Tripathy (Minister) — From what class you would suggest.

Shri Giasuddin Ahmed – The experts should decide it as this is a very important matter. If moral education is not given to the adolescents I do-not know, what will happen. This question must be considered. Thank you, Sir.

Shri Bhadreswar Gogoi—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই কব খুজিছো যে শিক্ষাৰ শিতানত যি টকা খৰচ কৰিবলৈ লোৱা হৈছে তাৰ অধিক টকা শিক্ষকৰ দৰমহা আৰু বানচ আদিত খৰচ হৈছে। স্কুলৰ উন্নতিৰ কাৰণে বিশেষ টকা ৰখা নাই। যিসময়ত জন সাধাৰণৰ শিক্ষাৰ কাৰণে ধাউতি হৈছে আৰু গাৱেঁ-ভূঁয়ে স্কুল পাতিছে সেই সময়ত চৰকাৰে সাহায্য দি ৰাইজক উৎসাহ দিব নোৱাৰাটো সঁচাকৈ দুখৰ কথা। আজি বহুত সদস্যই প্ৰাথমিক স্কুলৰ কথা কৈছে। এই প্ৰাইমেৰী স্কুল হৈছে শিক্ষাৰ মূল ভেটি। সেই সকলৰ লগত মযো এক মত আৰু চৰকাৰক কওঁ যে প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰে মনোযোগ দিব লাগে। তাৰ পিচত সামাজিক শিক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিব খোজো। এই সামাজিক শিক্ষাৰ প্ৰতি চৰকাৰে মনোযোগ দিয়া নাই আৰু শুনিবলৈ পাইছো যে এই কথাটো উঠাই দিব। মই ভাবো এই শাখাটো এতিয়া উঠাই দিবৰ হোৱা নাই। আমাৰ জনসাধাৰণ এই শিক্ষাত বৰ পিচ পৰি আছে। এই শিক্ষাত গুৰুত্ব দিলে ৰাইজৰ বৰ উপকাৰ হব। বৰ্তমান জিলা পৰ্য্যায়ৰ এজন বিষয়া আৰু আঞ্চলিক পৰ্যায়ত একোজন বিষয়া আছে, এতিয়া পঞ্চায়তত যিবোৰ কাম হৈছে সেইবোৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম। কিন্তু তেওঁলোকৰ সা-সুবিধাৰ কাৰণে চৰকাৰে চকু দিয়া নাই। আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ বিষয়াজনৰ দৰমহা বছৰত হয় ৪ হেজাৰ টকা কিন্তু তেওঁৰ আচনিখন হয়টো হয় ১৫০০ টকা বা ২০০০ টকাৰ। সেই কাৰণে ভাল কাম কৰিব পৰা নাই। আজি কিছু দিনৰ পৰা এই শাখাটো উঠি যাব বুলি শুনাত বিশেষ একো কাম কৰিব পৰা নাই। এই শাখাৰ বিষয়া সকলৰ প্ৰমোচনৰ বেলিকাত যথেষ্ট অন্যায় কৰি আহিছে।

তাৰ পিচত চাহবাগিচাৰ স্কুলবিলাক চৰকাৰে লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত কি কৰিছে আমি কব নোৱাৰো। চৰকাৰৰ হাতত টকা নাই বুলিও

কৈছে, আকৌ সেইবিলাক কামো লৈছে। চাহ বাগিচাৰ মালিক সকলে – লেবাৰৰ উন্নতিৰ হকে যি খৰচ কৰিব লাগে তাৰ ভিতৰত শিক্ষাই প্ৰধান। এনে স্থলত কিয় এইবিলাক চৰকাৰে লব খুজিছে কব নোৱাৰো।

(সময়ৰ সংকেত)

তাৰ পিচত ডিব্ৰুগড় মহকুমা সম্পৰ্কত এই কথা কব খুজিছো যে, ডিব্ৰুগড় মহকুমাই বহু টেক্চ্ চৰকাৰক দিয়ে আৰু তাৰ বিনি-ময়ত ফল বৰ কম। শিৱসাগৰত প্ৰতি ৫ হাজাৰৰ ভিতৰত একোখন হাইস্কুল আৰু ডিব্ৰুগড়ত প্ৰতি ১৯ হাজাৰত একোখন হাইস্কুল। এই হিচাবত ডিব্ৰুগড়তেই আটাইতকৈ কম আৰু সকলো জিলাৰ তুলনাত ডিব্ৰুগড়ৰ স্থান শেষত। অন্যান্য জিলাৰ স্কুল সমূহে যেনেকৈ মঞ্জুৰী পায়—ডিব্ৰুগড়ৰ স্কুল সমূহে নাপায়। ইয়াৰ কাৰণ, যিবিলাক ওচৰৰ স্কুল তাৰ মানুহে D.P.I. ৰ ওচৰলৈ সহজে মঞ্জুৰীৰ কাৰণে আহিব পাৰে আৰু গ্ৰাণ্ট লৈ যায়। আমাৰ জিলাৰ মানুহ আহিব নোৱাৰে আৰু সেই কাৰণে গ্ৰাণ্ট নাপায়। তাৰ কাৰণে আবেদন কৰিলেও বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই ভ্ৰূক্ষেপ নকৰে। আশাকৰো ডিব্ৰুগড়ৰ স্কুল সমূহৰ কাৰণে যথাযুক্ত গ্ৰাণ্ট দিব।

Shri Sarat Chandra Rabha : মই এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি শিক্ষা বিভাগৰ কিছুমান দুৰ্নীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো। শিক্ষাবিভাগত দুৰ্নীতি আৰু পক্ষপাতিত্ব মূলক ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলনৰ ফলত দেশখনৰ, জাতিটোৰ আৰু শিক্ষাৰ মানদণ্ড তললৈ নামিছে। শিক্ষা বিষয়টো জাতি গঠনৰ কাৰণে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাত ৰাজনৈতিক দলৰ হস্তক্ষেপৰ আৰু

পক্ষপাতিত্বৰ ফলত মঞ্জুৰী বিলাক – অপজিচন পাৰ্টীৰ ঠাই বিলাকত পোৱা নাই । উদাহৰণ স্বৰূপ দুধনৈ সমষ্টিৰ ডিৰ্মাজাখিলা অঞ্চল একেবাৰে পিচপৰা ভিতৰুৱা জনজাতিপূৰ্ণ এখন ঠাই । ইয়াত যিখন হাই স্কুল পতা হৈছিল, স্কুলখন পতাৰ আগতে দুৰ্ভাগাবশতঃ সেই সময়ত চীনৰ আক্রমণ হোৱাত মোক ভাৰত প্ৰতিৰক্ষা আইনৰ নামত বিনা কাৰণত বিনা বিচাৰত বিনা কৈফিয়তে এক বছৰৰো অধিককাল জেইলত বন্দী কৰি ৰাখে । মই জেইলত থকা কালত মোৰ গাওঁ অঞ্চলত মন্ত্ৰীৰ চল নামিছিল । সেই উলাহতে ৰাইজে হাইস্কুল পতাৰ ঠিক কৰে । মই জেইলৰ পৰা ওলাইয়ে এই বাতৰি পাই অভিনন্দন জনাইছোঁ । হাইস্কুল পতা হল । কিন্তু গ্ৰেণ্টৰ বেলি যত সম্পূৰ্ণ ট্ৰাইবেল ছাত্র-ছাত্রীয়ে ভৰপুৰ, তাত চৰকাৰী সহায় মাত্ৰ ২৫০·০০ টকা মাহিলী । সেই চীনৰ আক্রমণৰ পিচৰপৰা কোনো এজন মন্ত্ৰীও ডিৰ্ম্মাজাখিলা অঞ্চললৈ পদাৰ্পণ কৰা নাই । যোৱা বছৰে গ্ৰেণ্ট বৃদ্ধিৰ বাবে যথেষ্ট ধৰা হল ; কিন্তু একপইচাও নাবাঢ়িল । মাহিলী ২৫০·০০ আঢ়েশ টকাৰে হাইস্কুল এখন চলিব পাৰেনে ? এনেকুৱা ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য সাধনত যদি স্কুল পাতে আৰু গ্ৰেণ্ট দিয়াত বৈষম্যমূলক ব্যৱস্থা কৰে তেন্তে দেশৰ উন্নাতি শিক্ষাৰ উন্নতি কৰিব নোৱাৰে । তাৰ পিচত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে দুধনৈ ছোৱালী হাইস্কুলখনৰ হেড্‌মাষ্টৰ শ্ৰীতৰুণ খাখলাৰীক চক্ৰান্ত কৰি কামৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰাইছে । তেওঁৰ ওপৰত যি 'চাৰ্জ' অনা হৈছে—সি ভুৱা মাথোন । তেওঁ আগতে হাফলং কলেজৰ অধ্যাপক আছিল । তেওঁক উক্ত স্কুল কমিটিয়ে তাৰপৰা মাতি আনি হেড্‌মাষ্টৰ পাতে । তেওঁ হেড্‌মাষ্টৰ হৈ কাম চলাই থাকোতেই সেই সময়ৰ সেই সমষ্টিৰ বিধান সভাৰ কংগ্ৰেছী সদস্য জনৰ পৰিবাৰে বি, এ পাচ কৰাৰ লগে লগে এই হেড্‌মাষ্টৰ জনৰ Under age ৰ অজুহাত দি খেদি দি, তেওঁৰ ঠাইত উক্ত বিধান সভাৰ সদস্য

গৰাকীৰ পৰিবাৰক দলীয় স্বাৰ্থ পূৰণৰ হকে হেড্‌মাষ্টৰ পাতিলে। এই সম্পৰ্কত বহুতো আপত্তি—ডি, পি আইলৈ, শিক্ষা মন্ত্ৰীলৈও দিয়া হৈছিল ; কিন্তু তাৰ কোনো ফল নধৰিলে ; কোনো ৰকম বিচাৰ নহল। নতুনকৈ বি, এ, পাচ কৰাৰ লগে লগেই কেনেকৈ হেড্‌মিষ্ট্ৰেচ হোৱাৰ যোগ্যতা এম, এ, পাচ কৰা বহু বছৰ কাম কৰা অভিজ্ঞ জনতকৈ অধিক লাভ কৰিলে ? এয়ে যদি শিক্ষা বিভাগৰ বিচাৰ হয় তেন্তে কেনেকৈ দেশৰ উন্নতি হব—চিন্তাৰ বিষয়। তাৰোপৰি, ট্ৰাইবেল সকলৰ সা-সুবিধা বিলাক—কংগ্ৰেছী চৰকাৰে দিয়া নাই। ট্ৰাইবেল লৰা ছোৱালীৰ যি বৃত্তিৰ ব্যৱস্থা আছে—সেই বিলাকৰ পৰা ট্ৰাইবেল লৰা ছোৱালীৰ উপকাৰত লগা নাই। কাৰণ ট্ৰাইবেল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বৃত্তি পালে স্কুলৰ মাচুল বাবদ কাটি ৰখা হয়। আশাকৰো এই বিষয়ে শিক্ষা বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই—বিচাৰ বিবেচনা কৰিব। ট্ৰাইবেল লোক সকলৰ ওপৰত অধিক শোষণ চলিছে ; তেওঁলোকৰ সা-সুবিধা আৰু তেওঁলোকৰ কাৰণে থকা অৰ্থ মঞ্জুৰী বিলাককো অনা ট্ৰাইবেল এলেকাৰ প্ৰতিষ্ঠানে ২/৩ জন ট্ৰাইবেলৰ সংখ্যাতেই উপভোগ কৰে। বকো হাইস্কুল খনত ট্ৰাইবেল লৰা ছোৱালী আছে ; কিন্তু হেড্‌মাষ্টৰ জন ট্ৰাইবেল নহয়। ট্ৰাইবেল বসতিপূৰ্ণ এলেকাৰ একমাত্ৰ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানত অনা ট্ৰাইবেল গড়ামী হিন্দুক হেড্‌মাষ্টৰ পাতিলে যিটো অৱস্থা হয় বকোৰ ক্ষেত্ৰতো সেয়ে ঘটিছে। তেওঁ ট্ৰাইবেল ছাত্ৰ ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক সকলৰ ওপৰত অন্যায় অবিচাৰ চলাইছে। ১৯৬৬ চনৰ ৯ মেত এজনী জনজাতীয় ছাত্ৰীয়ে হোষ্টেলত আত্ম-হত্যা কৰে। ইয়াৰ কাৰণে বকো আঞ্চলিক ট্ৰাইবেল সংঘৰ পক্ষৰ পৰা কোন জগৰীয়া আৰু এই বিষয়ত কিবা এটা ৰহস্য নিহিত থকা বুলি সন্দেহ কৰি বহুতো আবেদন, ডেপুটেচন আদি দিয়া হৈছিল। কিন্তু চৰকাৰৰ কোনো উত্তৰ নাই, কোনো বিচাৰ হোৱা নাই। ইয়াত ট্ৰাইবেল গ্ৰেজুৱেট এজনক চিনিয়ৰ চাকৰি কাল

সত্ত্বেও প্ৰাপ্য সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰি এজন অনা ট্ৰাইবেল জুনিয়ৰ গ্ৰেজুয়েটক অধিক সুবিধা দিছে ।

ট্ৰাইবেল স্কুল, ট্ৰাইবেল ছাত্ৰ, আৰু ট্ৰাইবেল শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী সকলৰ ওপৰত এইদৰে বহুতো অন্যায়, অবিচাৰৰ নিদৰ্শন আছে। অসমৰ সংহতি আৰু উন্নয়ন যদি চৰকাৰে বিচাৰে তেন্তে এনেদৰে ট্ৰাইবেলৰ ওপৰত চলোৱা শোষণ, অবিচাৰ আৰু নিষ্পেষণ বন্ধ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো আৰু শিক্ষা মঞ্জুৰীৰ ওপৰত অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিলে ।

Shri Pitsing Konwar – শিক্ষা শিতানৰ মঞ্জুৰীৰ ওপৰত যিটোকৰ্ত্তা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে—সেই কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি কেইটামান কথা কও। আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুলবিলাক বুনিয়াদী ভিত্তিলৈ আনি ভাল কৰিব নোৱাৰিলে মানুহৰ উন্নতি কৰিব পৰা নহব । আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুলবিলাকৰ এজনীয়া শিক্ষকৰ দ্বাৰাই চলোৱা হয় । তেওঁলোকৰ বেমাৰ এজাৰ হলে বা চুটি ললে তাৰ ঠাইত কাম কৰিবলৈ অন্য শিক্ষক দিয়া নহয় আৰু তাৰ ফলত সেই সময়চোৱাত লৰা-ছোৱালীৰ পঢ়াশুনা নহয় । লৰা-ছোৱালীবিলাক ঘূৰি ফুৰে। সেই কাৰণে মই কও প্ৰাইমেৰী স্কুলত এজনীয়া শিক্ষকৰ প্ৰথাটো বন্ধ কৰি তাত দুজনকৈ শিক্ষক দিব লাগে ।

গতিকে যিবিলাক স্কুলত এজন শিক্ষক আছে তাত আৰু এজন শিক্ষক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । তাৰ পিছত মই প্ৰাইমাৰী স্কুলত গ্ৰান্ট দিয়াৰ সম্পৰ্কে এটা কথাত চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো । যোৱা মে' মাহত Storm এ damage কৰাৰ কাৰণে যে গ্ৰান্ট মঞ্জুৰী কৰা হৈছিল সেই টকা এতিয়ালৈকে যোৱা নাই। অৱশ্যে ২।১ খন স্কুলে পাইছে বুলি শুনিছো। কিন্তু অধিকাংশ স্কুলত

পোৱা নাই আৰু D. I অফিচত তাৰ কোনো খা-খবৰ নাপায়। D. I অফিচৰ কোনোবা লোকে বেনামী কৰি এই বিলাক টকা খৰছ কৰিছে নেকি এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনালে ভাল হয়। আৰু এটা কথালৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক আঙুলিয়াই দিব খুজিছো যে চৰকাৰে নীতি লৈছে Class VI লৈকে female শিক্ষা প্ৰসাৰৰ কাৰণে ছাত্ৰীসকলে স্কুলৰ মাচুল দিব নালাগে। কিন্তু আমি দেখিছো আমাৰ ট্ৰাইবেল ছোৱালীবিলাকৰ কাৰণে article 276 মতে ট্ৰাইবেল বিলাকক যি গ্ৰান্ট দিয়া হয় তাৰ পৰা কাটি লয়। এইটো কেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা আমি বুজি নাপালো। আমাৰ ট্ৰাইবেল ছোৱালীবিলাক female নহয় নেকি যে সাধাৰণ মতে Class VI লৈকে মাচুল নিদিয়াৰ সুবিধা নাপাব ?

মই কলেজৰ শিক্ষা বিষয়ে কব খুজিছো যে বিশ্ববিদ্যালয়ে আমাৰ কলেজ বিলাকৰ এটা Condition আৰোপ কৰিছে যে যিবিলাক কলেজত ১০০০ তকৈ বেছি ছাত্ৰ নহব তাত B. A. Class খুলিব নোৱাৰিব। যদি ছাত্ৰ সংখ্যা ১000 হেজাৰ নহয় সেই কলেজবোৰক P. U. Class লৈহে ৰাখিব পাৰিব। এনে বুজন সংখ্যক ছাত্ৰ থকা কলেজ অকল চহৰত বাহিৰে কোনো ঠাইতে নাই। চহৰত ১000 ওপৰত ছাত্ৰ হব পাৰে। আমাৰ ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ কলেজ বিলাকত ডিগ্ৰী ক্লাচ খোলাৰ কোনো সুবিধা নোহোৱাত বহুত ছাত্ৰই শিক্ষা লাভৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। ডিগ্ৰী ক্লাচ খুলাৰ কাৰণে এনেকুৱা চৰ্ত্ত আৰোপ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়ে কলেজবিলাকক ব্যতিব্যস্ত কৰিব নালাগে। সেই কাৰণে চৰকাৰে এইবিলাক Condition উঠাই দিব লাগে আৰু আমাৰ যিবিলাক গ্ৰান্ট দিয়া হৈছে তাত কোনো ৰকমৰ বৈষম্যমূলক ব্যৱস্থা থাকিব নালাগে। চহৰ আৰু গাওঁৰ ভিতৰত allotment দিয়াত বৈষম্য দেখা যায় আৰু সেই কাৰণে গাওঁৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মানদণ্ড কমি

গৈছে। এইবিলাক বৈষম্য দূৰ কৰিব লাগে। গাওঁৰ ১০০ চাত্ৰৰ প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ কাৰণে এজন শিক্ষক আৰু চহৰৰ ৫০ জনৰ কাৰণে দুইজন শিক্ষক নিয়োগ কৰা নীতি পৰিহাৰ কৰিব লাগে। গতিকে এইবিলাক বৈষম্য দূৰ কৰাৰ কাৰণে মই দাবী জনাই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Shri Maneswar Boro – মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কথা হৈছে যে আমাৰ চহৰত থকা লৰা-ছোৱালী বেছিকৈ স্কুলত যায়। তাৰ কাৰণ হৈছে চহৰত স্কুলবিলাক দালান, তাত জাকজমক আছে আৰু অন্যান্য লৰা-ছোৱালীক সদায় স্কুললৈ যোৱা দেখে আৰু ৰাস্তা পদূলিও ভাল। সেই কাৰণে তেওঁলোকে শিক্ষাত আগবাঢ়িব পাৰিছে। কিন্তু গাওঁত আমি দেখিছো স্কুলবিলাকৰ ঘৰৰ বেৰ নাই, চৰক দেখা যায় ঘৰৰ চাল নাই, বহিবলৈ ঠাই নাই। সেই কাৰণে গাওঁত পঢ়াশুনাৰ সুবিধা নাই গতিকে গাঁওলীয়া হালুৱাৰ লৰা-ছোৱালী পঢ়াশুনাত পিছ পৰা। গাওঁত পকা স্কুলঘৰ নাইবা ৰাস্তা পদূলি নাই। মই অকল ট্ৰাইবেলৰ লৰা-ছোৱালীৰ কথা কোৱা নাই। আৰু দেখা যায় গাওঁৰ প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকত ৬।৭ কুৰি ছাত্ৰ স্কুলত থাকিলেও তাত এজন মাষ্টৰ দি ৰাখিছে। এজন মাষ্টৰে ইমানখিনি ছাত্ৰক শিক্ষা দিব পাৰেনে? মোৰ সমষ্টিত দেখিছো ১৪৫ ছাত্ৰৰ L. P. School ত এজন শিক্ষক নিয়োগ কৰি ৰাখিছে। এনেকুৱা অৱস্থাত ছাত্ৰ সকলৰ শিক্ষা একেবাৰে হব নোৱাৰে। আমাৰ ট্ৰাইবেল অঞ্চলত বৰ্তমানে লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি ধাউতি জন্মিছে আৰু তাৰ ওপৰত যদি শিক্ষক নোহোৱা হয় ছাত্ৰৰ পঢ়াশুনা একেবাৰেই নহয়। তৃতীয় শ্ৰেণীৰ লৰাই যেতিয়া ৭ আৰু ৫ এ কিমান হয় কব নোৱাৰে বাপেকে কব পঢ়াশুনা নালাগে। আমি হালুৱাৰ কাৰণে পঢ়া শুনা

নহয় ।   ওছি আহা। হাল বাই খাবি ইত্যাদি। গতিকে গাওঁৰ এল, পি স্কুলবিলাকৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড বঢ়াবলৈ হলে আৰু গাওঁলীয়াৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ হলে চৰকাৰে প্ৰতিখন L.P School ত অন্ততঃ ২জন শিক্ষক নিয়োগ কৰিব লাগে ।

আৰু এটা কথা পৰিদৰ্শক – SI নেকি – তেওঁলোকে কেতিয়াও স্কুলবিলাক পৰিদৰ্শন নকৰে। মোৰ সমষ্টিৰ এজন মাষ্টৰক মই ১০ বজাত এখন চাহৰ দোকানত বহি থাকোতে এদিন দেখিলো। মই আকৌ ঘূৰি আহি ১২ বজাত দেখিলো তেওঁ তাত বহি আছে। মই কলো "স্কুলত নাযাব ?" তেখেতে উত্তৰ দিলে "আজি আৰু নাযাও। দেৰী হৈ গল। এনে অৱস্থা। এটা বজাৰ আগতে মাষ্টৰ স্কুলৰ পৰা ওচি যায় গতিকে কি পঢ়াশুনা হ'ব। গতিকে স্কুলবিলাকত পৰিদৰ্শনৰ যথাযথ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সেই কথাত আৰু এটা কথা হয় L P স্কুলত ভাল পঢ়া নহলে M. E স্কুলত লৰাই ভাল কৰিব নোৱাৰে। গতিকে হাইস্কুলতো সি বেয়া কৰিব আৰু কলেজত গৈও ভাল কৰিব নোৱাৰিব। গতিকে এল, পি স্কুলৰ পৰা লৰাক ভাল কৰি পঢ়াৰ সুবিধা কৰিব লাগে। আৰু এটা কথা হৈছে স্কুলত লৰা-ছোৱালীৰ খেল ধেমালিৰ প্ৰতি বেছি মনোযোগ দিছে পঢ়াৰ পৰ্য্যায়টো কম হৈছে। গতিকে এই বিলাকলৈ চকু দিব লাগে ।

আৰু এটা কথা হাইস্কুলৰ শিক্ষকে হেড মাষ্টৰ হবলৈ হলে ১০ বছৰকাল চাকুৰী লাগে বুলি চৰকাৰৰ আইন আছে। আজি কালিহে আমাৰ বহুতো SC/ST লৰা-ছোৱালীয়ে B.A. M.A পাছ কৰি ওলাইছে। গতিকে সেই আইনক অলপ reduction কৰি ৫।৬ বছৰ কৰিব নোৱাৰে নেকি ? হাইস্কুলত পৰিদৰ্শন সুব্যৱস্থা

কৰিব লাগে। আমাৰ তামোলপুৰ হাইস্কুলখন যোৱা ৭।৮ বছৰ ধৰি পৰিদৰ্শন হোৱা নাই। তাৰ অৱস্থা শোচনীয়, স্কুলখন অনতি পলমে পৰিদৰ্শন কৰিব লাগে। হাইস্কুল বিলাকৰ অৱস্থাৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে গ্ৰাণ্ট দিওতে অলপ চাই চিন্তি দিব লাগে (সময় সঙ্কেত) চাৰে বেল দিলে। মই আৰু এটা কথা কম। ইয়াত Tribal education Commission 1964 ৰিপৰ্টত আছে—

Report of the Education Commission, page 631.

"(1) At the primary stage, the provision of facilities will have to be improved and Ashram Schools will have to be established in sparsely populated areas. The teachers should be invariably conversant with tribal languages. The medium of education for the first two years of the School should be the tribal language, and during this period, the children should be given oral instruction in the regional language. By the third year, the regional language should become the medium of education, The programmes of the schools should be attuned to tribal life and atmosphere."

গতিকে এইটো কলে কি হব? ইয়াক কামত পৰিণত কৰিবলৈ চৰকাৰে মনোযোগ দিয়া নাই। আইনৰ কথা কামত লগাব লাগিব।

Mr. Deputy Speaker— Shri Kehoram Hazarika. Absent, Shri Bora.

Shri Premadhar Bora— माननीय उपाध्यक्ष महोदय, আমাৰ শিক্ষা বিষয়ে এইটোৱে হৈছে যে স্বাধীন দেশত পৰাধীন শিক্ষা—এই স্বাধীন দেশৰ পৰাধীন শিক্ষা পদ্ধতিটো ভালকৈ চাবলগীয়া হৈছে । প্ৰথমতে আমাৰ জনসাধাৰণৰ শিক্ষাৰ জৰিয়তে মনোবৃত্তিৰ পৰিৱৰ্ত্তন নহলে, শিক্ষাৰ কোনো মূল্য নাই । এতিয়া আমাৰ কি হৈছে ? বৰ্ত্তমান শিক্ষাই আমাৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতিত সহায় কৰিব পাৰিছে নে নাই, সেই বিষয়ে সন্দেহ আছে । এই সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি কৰিবলৈ শিক্ষাই আমাক দিব লাগিব—নৈতিক শিক্ষা, মানসিক শিক্ষা আৰু শাৰিৰীক শিক্ষা— এই তিনিটা হল পৰিপূৰক—এতিয়া আমাৰ শিক্ষাত সেইটো নাই, অন্ত:সাৰশূণ্য হৈছে । ইয়াৰ কাৰণ হ'ল, আমাৰ বুনিয়াদী শিক্ষাত গলদ আছে ।

এতিয়া আমাৰ হাজাৰ হাজাৰ লৰা-ছোৱালী স্কুললৈ আহে— স্কুলত কোনোবাই অঙ্কত, কোনোবাই ইংৰাজীত টান পাব পাৰে— কিন্তু স্কুলৰ পৰিবেশ এনে হব লাগে যে কোনোৱে অঙ্কতে বা ইংৰাজীতে টান পোৱা স্বত্তেও স্কুলৰ পাৰিপাশ্বিকতাই স্কুললৈ অহাত আৰু টান পোৱা বিষয়টো শিকাত অনুপ্ৰেৰণা যোগাব পাৰে । গতিকে আমাৰ স্কুল কলেজৰ শিক্ষাৰ পাৰিপাশ্বিকতা আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিব লাগে—বিদ্যালয়ত মনোৰম পটভূমি এটা সৃষ্টি কৰিব লাগে । পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা বিষয়ে বহুত সদস্যই কৈ গৈছে— এতিয়া আমাৰ কাৰিকৰী শিক্ষা আৰু General শিক্ষা ভাগ কৰি আৰু এটা আহুকাল হৈছে— যিসকল ছাত্ৰই General শিক্ষালৈ যায়, সেই সকলে কাৰিকৰী শিক্ষাক হেয় প্ৰতিপন্ন কৰে আৰু তেনেকৈ যিসকলে কাৰিকৰী শিক্ষালৈ যায়, সেইসকলে General শিক্ষাক হেয় প্ৰতিপন্ন কৰে। এইটো এটা বিকেন্দ্ৰীয় মনোবৃত্তি—

ইয়াক নোহোৱা কৰাৰ কাৰণে এই দুয়োটা বিষয় চামিল কৰিব লাগে ।

শিক্ষাৰ কাৰণে বহুত টকাই খৰচ কৰিছে । কিন্তু প্ৰকৃত শিক্ষা গাৱে-ভূঁয়ে বিস্তাৰ কৰিবলৈ বহু টকাৰ দৰকাৰ হব । আমাৰ শিক্ষাৰ দুই এটা যে অনাবশ্যক বিষয়ো আছে— সেইটো ঠিক । এই বিলাকৰ খৰছ কমাব লাগে । সেনে আমাৰ শিক্ষাৰ শিতানৰ কেইটামান কথালৈ আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰো । আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ কাৰণে ১০৪ লাখ টকা ধৰা হৈছে, মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বাবে ৩ লাখ আৰু সেই অনুপাতে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ অনুদান নগণ্য । অন্ততঃ ৯ লাখ টকা হব লাগিছিল—তেতিয়া আমাৰ শিক্ষাৰ বুনিয়াদটো মজবুত হব ।

ইয়াৰ ১৩৭ পৃষ্ঠাত Miscellaneous Head ত ৪৭ লাখ টকা ধৰা হৈছে । তাৰ ভিতৰতে আকৌ এটা Miscellanious আছে তাত ১৯৬৬-৬৭ চনত ৩৭ হাজাৰ ধৰিছে কিন্তু এইটো কি কাৰণে ধৰিছে তাৰ কোনো উল্লেখ নাই । ৰাজস্থানত বিধা স্কুলত Grant দিছে—এইটোও কিয় দিব লাগে একো বুজা নাই । তাৰ পিচত Adult Social Education আৰু Community Dovelopment ত যথাক্ৰমে ২·২৫ লাখ, ৪·৪০ লাখ টকা ধৰিছে । হিন্দী শিক্ষাৰ বাবে ৬ লাখ টকাৰ প্ৰায় হিন্দী শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ চলিছে কিন্তু Socia Education আৰু Community Develoment Centre বিলাকৰ ইমান টকাৰে কিবা লাভ হৈছেনে ? মই কব নোৱাৰো এই দুয়োটা Head ৰ টকাখিনি কাটি আনি আমাৰ বুনিয়াদী শিক্ষাৰ মজুৰীবিলাক বেচি কৰিব লাগে ।

(সংকেত)

Mr. Deputy Speaker—Order. Order. The debate is closed. The Minister will reply.

I do not find your name in the list supplied by your whip. These were the persons who were listed; and all of them spoke.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya, Shri Atul Goswami, Shri Bhadreswar Gogoi, Shri Abala Goswami, Shri Samsul Huda, Shri Maneswar Boro, Shri Pitsing Konwar, Shri Bhadrakanta Gogoi, Shri Soneswar Bora, Shri Promode Gogoi, Shri Gobinda Kalita, Shri Bishnu Rabha, Shri Zahirul Islam, Shri Nameswar Pegu, Shri Sarat Chandra Rabha, Shri Kamini Sarma, Shri Giasuddin Ahmed, Shri Premadhar Bora, Shri Bhubaneswar Burman, Shri Kabir Rai Pradhani.

This is the list of Congress Mambers : 1. Rani Manjula Debi, 2. Smti. Pushpalata Das, 3. Smti. Pranita Talukdar. 4. Shri Durgeswar Saikia 5. Shri Lakheswar Das.

I tried my best at least to cover the names of those who were listed by the parties.

Shri Jay Bhadra Hagjer (Minister, Education) — Mr. Deputy Speaker, Sir, I am grateful to the hon.

Members who have taken part in this cut motion debate. I am particularly grateful to Shri Bhattacharyya who moved the cut motion. He has set a ball rolling; he has given a direction to the speeches along which to be made: he has offered very valuable suggestions. His speech is tinctured with a balanced statement of facts. In the course of his speech, he has referred to the fact that there has been phenomenal expansion in the matter of education in the State. In 1950-51, we started with just one and a half crores; in the budget with which we are concerned now, we had a figure of nearly 17 crores. To this figure must also be added the amount that we shall be spending – the Department will be spending on account of giving effect to the recommendations of the Das Commission. The amount that will be required is round about $2\frac{1}{2}$ crores. Judging from the amount that we have been sperding the development of education can only be adequately described as phenomenal. While expansion has been phenomenal, I must admit that the acheivement in the matter of standard and efficiency has been below par. There is no wonder that the achievement should not be commensurate with the amounts spent.

It is because the Education Department has become a very big and complicated one.

Now, we have so may employees under the department. both in the administrative wing and in the teaching line. We have to deal with so many people; with so many matters and with so many materials—human materials. The human materials are not so precise and predictable as other instruments of science are. We have to depend on their roles, on their attiude and on their aptitude also. Therefore, the achivement in standard and [efficiency has not kept pace with the achieveement in expansion.

Mr. Bhattacharyya has referred to what education should aim at. Rani Manjula Devi has also referred to it as also Mrs. Puspalata Das as well as some other hon. Members. All of them said that the objective of education should be to produce a [useful citizen, a citizen mentally and morally developed; a citizen with a fine sense of refinement in the art of music, dance and such other finer arts. About the objective, there can be no two opinions. But as to how to achieve it, that is the question of questions. It is indeed a very difficult task; it is a gigantic

task. The task becomes all the more difficult, as I said, because so many people are involved in this venture. The Department has been trying to improve the standard of education. But with all their efforts, we have not been able to achieve the desired results It is only natural when so many people are involved, some people may be at fault. In spite of the best efforts at the head, there are some people down below who are not up to the standard and efficiency For the fault of some one, the co-operative effort may not be able to yield the desired results. In spite of that, the achievement that the Department has made cannot be Just brushed aside as of no avail. In spite of the difficulties, the Department has brought about improvment in recent years.

Some hon. Members have referred to the huge percentage of failure in the matriculation examination and in orther examinations. As for the bad results in the matriculation examination, I must tell the House that a large percentage of failure is accounted for by the failures of students of un-recognised schools. Generally speaking the Government High School and the Higher Secondary School have given a good account of themselves.

Next, in the matter of results, the Aided High Schools have given a better account of themselves than the un-recognised High Schools. This leads us to the conclusion that the facilities available for non-Government Schools and non-Aided Schools are largely responsible for the huge percentage of failures in the examinations. One of the hon. Members has attributed this to the printing of question papers in English while the answers are required to be given in Assamese or in Bengali or in Hindi. I think I agree with him.

As a matter of fact, I had already a talk with the Secretary, Board of Secondary Education on this. It is very important that students should understand the questions. If they do not understand the questions, then they will not be able to give the answers correctly. One little impediment is there about it and that is the cost involved in printing question papers in different languages, English, Assamese, Bengali and Hindi. It was only with a view to minimise the cost of printing question papers that the Board has till now been printing question papers in English so that any student having any langnage, any of these 4 languages as the medium can make use of the question paper.

Anyway, the Department will take up this question with the Board and I think a proper solution will be made. Mr. Bhattacharjee said that Education should be production oriented. Another member said, I think he was Mr. Kamini Sarmah, that Education should be agriculturally biased from primary state to college stage. Well, the term agriculture, I think is coverred by the term production. The Govt. has been putting attention to this aspect of the matter, and as a matter of fact, as the Hon. Member must know that in many of these Schools there are craft teachers, such as weaving, agriculture and in some Higher Secondary Schcols there are work shops smithy, carpentry and all. I do not at the moment claim and say that the arrangements made in this respect have been adequate It is far from being so. The Education Commission which has gone into the qnestion in details has recommended that our Education should be work experienced, that means to say that in our Schools and Colleges we must not go in only for academic qualification, rather the students should also be able to take up any manual work. If a student after his educational career is left helpless depending on Government service or service elsewhere. He must be able to stand on his own legs, by the experience the work experienee that he has

gained in the schools and colleges. This aspect of the matter is receiving the attention of this Department. The Education Commission's recommendations have not yet been implemented. When it will be implemented, I cannot say. This ought to have been implemented very soon. But some how Government of India has not been moving as fast as was expected. Mr Bhattacharjee referred to ...

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, a point of clarification As the Education Minister has said, may I know whether the Education Policy in general should be accepted uniformly as recommended by the Education Commission or whether a particular State can also appoint such kind of State Education Commission by considering the importance of the change in the educational system ?

Shri Joy Bhadra Hagjer – I think, by and large, every State will have to conform to the policy, I mean All India Policy. I say by and large. This does not exclude any State following a particular policy suited to the conditions and the requirements of a particular State. By and large, we shall have to conform.

Shri Dulal Chandra Barua - Is there any harm if our State Govt. also decide to start Education Commission just to get into the details about the change of education system here in the State?

Shri Joy Bhadra Hagjer—In a way, we have set up a Commission recently. This Commission does not cover the primary or the elementary and the collegiate education on University education The Commission that has been recently set up will look into the problems of the Secondary Education. Therefore, if it is felt necessary that the State should have a Commission, I mean the Education Commission of its own, there is nothing to bar it. I am referring to Shri Bhattacharjee's point about the regional language being the medium of instruction in all the stages of education. That is a policy tentatively decided by the Government of India in the Conference of the State Education Ministers and in the Conference of the Vice Chancellors of India. It has been decided that regional language will be medium of instruction. But the Govt. of India has not yet taken of firm decision on that question. But it may be taken for granted that sooner or later regional language will be the medium of instruction. With the that end in view, the Gauhati

University as taken certain steps. The Education Deptt. were to take certain steps but because of the fact that the Govt. of India have not taken a firm decision on it, the Education Deptt. has not taken any concrete steps as yet. I might tell you in advance which will be of interest to many of you that the Government intends to entrust the preparation and the production of Text Books to the two Universities in Assam with a small co-ordinating body at the top. Many of the members must have read in the newspaper that the Govt. Of India will make funds upto Rs. I crore available to every state for the production of text books. The tantative decision taken there was that the Production of text books should be completed within five years' time. The Government of India will provide Rs. I crore and every State Government will have to contribute 1/4th of it. So in this year,s Budget, you must have noticed that there is a provision of Rs. 12½ lakhs for the production of text book in the regional language. The centre will contribute Rs. 10 lakhs and th State Government will contribute Rs. 2½ lakhs.

Mr. Bhattacharjee said that Government should take steps for the production of books in the regional languages, not only text books but also books for general reading. Government have certainly the responsibility in this respect. But I would submit humbly that the public as well have got responsibility in this matter. Mr. Bhattacharjee referred to the Universities, particularly Dibrugarh University. The University, which was to have science and technology bias, has started subjects in humanity and it has become, he said, just a replica of the Gauhati University. Some how it has become so, somehow arts subjects have been introduced and science subjects introduced later; may be because in the initial stage there are difficulties which stood in the way, may be because of other reasons; but I cannot tell you exactly for what reasons these things have happened. But, since last year the affairs of the Dibrugarh University have drawn the attention of the Government and also the public. Public are more alert about it now and I can only hope that with the co-operation of all, the University will progress along the line that has been chalked out for it.

Some hon. Member, I think it was Abala Kanta Goswami, spoke about the imbalance in

education between different areas. The is certainly disparity between a Subdivision and Subdivision and between a district and a district. One of the principles, on which the grants are given for M. E. Schools, High Schools and Colleges, was to remove this imbalance.

The imbalance between Subdivision and Subdivision and between bloks and bloks has now beeu greatly r duced, but imbalance still now remains in the Subdivision itself. If I give you certain figures you will understand it better.

To start with Sibsagr; in 1960-61 Sibsagar Subdivision had one Government High School 34 Deficit Grant Schools and 7 High Schools receiving ad-hoc grants and the total was 42. In 1966-67, there is one Government High School 37 Deficit High Schools and 34 ad-hoc High Schools giving a total of 72 High School. The number of people served by each High School is 7607. In the plains districts this is the first Subdivision which has the lowest number of people served by a High School. In the State, Shillong Subdivision stands first and Mangaldai the lowest, its serial number being 22. In Mangaldai Subdivison, there is one school for every

12,605 people. This is much more than All India average. All India average is 15,000 to 20,000 population per high school and in Assam we have the lowest, i. e., Mangaldai with a population of 12 605 for a high school. in this way, the imbalaace beteen Subdivision and Sub-division is being gradually reduced. After this balance is achieved, the next task for the Department would be to reduce the imbalance between blocks and blocks in the Subdivision. To cite an instance, in Sibsagar block we have one high school for every 4,720 persons. In the Same Subdivision Sapekhati Block has one high school for every 8,778 population. So, it will be seen that there is imbalance in the Subdivision itself between block and block. After this imbalance is removed, there will be pockets in the block itself. So the endeavour of the Department has been, since 1963-64, to remove this imbalance and after 4 years we have achieved something and after another four years we shall be able to remove this imbalance fully.

Shri Dulal Chandra Barua—The hon. Minister has just now given some figures. May I know through which agency the survey was made, whether through any special agency of the Education Department or through the Statistics Department?

Shri Joy Bhadra Hagier—I think it was made through our own agency, the Inspector of Schools.

Now, I will try to meet some of the criticisms made, some grievances ventilated and complaints made, and also suggestions given. I think it was Rani Majula Devi who spoke about reservation of seats in the technical institutions and reservation of scholarships for students of the Other Backward Classes' people. Sir, at the moment admission into technical institutions are given on the basis of merit. Examinations are held for admission into the technical instiutions. But with effect from this year admission examinations in the poly-technics have been done away with. The suggestion will be considered and if it is possible we shall certainly do our best to give effect to it.

The general criticism had been against the primary schools. I quite agree with the Hon. Members when they say that primary schools are the stepping-stones towards higer education; it is the foundation. The foundation has got to be strong. There is no doubt about it. The primary education has not been of the kind it should be. I admit. But as everybody says, how to

impove it is the main question. With primary education the people of the whole State are involved : boys and girls of the age group of 6 to 11 are involved with it. According to the Directive Principle of the Constitution the students should be provided with universal and compulsory primary Education. We have not been able to do it. Not only in Assam, no State in India has been able to give effect to this directive. It involves a huge expenditure. Almost a mile apart we need a primary school. It is a gigantic task involving employment of a million of teachers and other people to look after it. How to improve it is the question. We have a habit of looking at the lower primary schools with sense of, well, what I should say, disregard. We look down upon these schools. The teachers who are not qualified to teach these young beginners are appointed and put in charge of these schools, whereas according to the necessity, according to the importance, the best qualified should have been engaged. You certainly know about the discharge of unqualified teachers some years back. They have had to be reinstated. It is not an ancient history, it happened only six months back. The money required is a collosal sum. To put the buildings now in existence into proper shape

we requitre about, I am told, Rs. 90 crores or so. Rs. 90 crores, we may dream of it. but we shall never be able to translate such a dream into action. It is a collosal task. This year there was not a single rupee to build or repair the delapidated buildings. I may tell the House that by reappropriation, by saving from other sources we shall be able to get about $1\frac{1}{2}$ lakh of rupees for the improvement of the building during the current year. Primary Education will be receiving more attention of the Board, and it is our endeavour, as the Hon. Members have suggested, to reduce, to do away with the differences between certain types of primary schools. Mr. Bhattacharya himself was referring to the existence of 4 types of primary schools. We have the ordinery primary schools, the basic schools, and there are also other types of primary schools such as montessory, and Kindergarten types. The Government of India or rather Education Commissions thought of doing away with these differences when they recommended for Neighbourhood Schools. The neighbourhood schools or common schools as they are now called will provide education for children of the rich and poor alike. Children of the high and low will read together and be benifited by the experiences that will be gained by mingl-

ing together with children or different classes of the society. This being the foundationstone. we have got to see that the foundation-stone is firmly laid. There was was also some criticism about lack of supervision, lack of interest on the part of the officers employed to look after these schools.

Mr. Deputy Speaker – Order, order, how long will you take ?

Shri Joy Bhadra Hagjer—I will not take long.

Shri Gauri Sankar Bhattacharyya—We can sit for another half a hour.

(There were murmurs in some quarters).

Shri Dulal Chandra Barua—We enjoyed so many holidays that we can sit for some time more and finish this debate.

Shri Joy Bhadra Hagjer—I will take another 5 minutes.

Mr. Deputy Speaker – All right.

Shri Joy Bhadra Hagjer – I would have continued tomorrow also, but I can take you into confidence and say that I have got to go to Gauhati this evening. Something has developed there as Shri Sailen Medhi said this morning. I would therefore, like to conclude my speech now and leave for Gauhati.

Sir, before I conclude I have to refer to certain things. Shri Atul Goswami has referred to the alleged corruption practised by the D. P. I. What his basis is I do not know. I feel, however, that he should not have made these allegations unless he was sure that he would be able to substantiate them. I have enquired into the matter and have been told that the station wagon has been placed not at the disposal of the D. P. I. but at the disposal of the officers of the Directorate and whenever they go on tour in his vehicle they charge only the daily allowance admissible to them. As for the use of two rooms attached to the D. P. I. 's bungalow, that was done long before his time as the store-room for question papers relating to M. E. Examination. After the M. E. Examination had been done away with, these rooms were no longer required. The records have been shifted and the use of these rooms has been discontinued.

Shri Shamsul Huda referred to the defective principles on which grants are being distributed. Sir, the distribution of grants, including ad-hoc grants, is based on certain principles These principles are that a certain schools must be departmentally recognised. There are certain conditions on which schools are recognised. I need not go into all these conditions. But the important consideration in giving grants-in aid, as also the ad-hoc grants, is that first preference is given to girls' schools and schools situated in tribal and backward areas and with a view to removing the imbalance between districts and districts, sub-divions and subdivisions, blocks and blocks, areas and areas. Sir, there have been certain allegations, certain complaints and certain suggestons, which I shall not be able to refer to in course of my speech. I shall look into these complaints and grievances and examine the suggestions made.

Shri Bishnu Prasad Rabha—What about a National Theatre and a full-fledged Government Arts School ?

Shri Joy Bhadra Hagjer :—I have just been informed that a decision has been taken by the Chief Minister to provincialise the Gauhati Arts College.

Shri Dulal Chandra Barua – If I am permitted to intervene though I did not take part in the deliberations - I would like to draw the Hon'ble Minister's attention that some of the very important institutions have remained neglected for years together. Since one of the essential purposes of education is to create unity in diversity, the role of music cannot be under-estimated. But the music schools and colleges in Assam have been neglected. May I, therefore, urge upon the Hon'-ble Minister to take concrete measures for the development of music schools and colleges in Assam ?

Shri Joy Bhadra Hagjer—There are quite a number of music schools in the State and these institutions are helped by the Sangit Natak Academy. Some of these institutions get direct grant from the Government also. I do not say that this is all that Government should do. Government should certainly give encouragement to music, dance and drama. But at present the matter has been left primarily to the Sangit Natak Academy. If they come up with a proposal for establishment of a Music College I do not see any reason why we should not encourage them.

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, may I say for the information of the Hon'ble Minister that there is a

branch of the Sangit Natak Academy in our State and it is receiving money in the form of grants from the Sangit Natak Academy regularly. Last time when I had been to Delhi I had a long discussion with the officials of the Sangit Natak Academy there, including the Director of the Songs and Drama Division. May I inform the Minister that they used some insulting words about this branch here. Therefore, instead of leaving these matters in the hands of the Branch Secretary and other officials of the Sangit Natak Academy's branch here, does not Government consider it proper to development these institutions either directly or through the main Sangit Natak Academy ? Even utilisation certificates for grants received by this branch have not been furnished during the last 5 years.

Shri Joy Bhadra Hagjer—Sir, Govt. have no information about the incident Shri Barua has referred. He should have acted on the spot and he should have protested.

Shri Dulal Chandra Barua — Sir, I did not know the background, when I went to New Delhi. I have sent a note to the Sangit Natak Academy but no reply has yet been received. We have invited

them to come to Assam and they have agreed to come here within a very short time.

Shri Joy Bhadra Hagjer — Since the matter has been referred to, I will have to look into it. Regarding the Nationl Theatre referred to by Shri Rabha, I can say that a non-official sub-committee has been formed and Shri Rabha is one of the members. The Committee has not submitted any report as yet and Govt. is in the dark and could not proceed further.

Shri Kabir Roy Pradhani —এইটো rural, urban and other backward class হিচাবে পাব পাৰে নে নোৱাৰে ?

Shri Joy Badra Hagjer —২৭% বুলি কোন এগৰাকী সদস্যই কৈছিল, কিন্তু সেইটো এতিয়া ৩৭% হৈছে।

Shri Kabir Roy Pradhani —মই বিচাৰিছো urban and rural wise হিচাব।

Shri Joy Bhadra Hager :—May be that is the figure based on 1961 figures ... 27 percent literate .... 35 percent. Mr. Deputy Speaker, Sir, I have come to the end of my story. Before I resume my seat, I would request Shri Bhattacharjee and Shri Borah to withdraw the cut motion,

Shri Gaurisankar Bhattacharyya —Yes, if the House grants me.

(The cut motion was withdrawn with the leave of the House)

Mr. Deputy Speaker – The question is, that a sum of Rs. 16,92,99,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st. day of March, 1969 for administration of the head '28. – Education'.

(The motion was adopted)

DEMAND NO. 18

" 28 - EDUCATION. E. TECHNICAL EDUCATION "

Shri Joy Bhadra Hagjer—Mr. Deputy Speaker, Sir, On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 56,48,500 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1969 for the administration of the head " 28- Education – E Technical Education. "

Mr. Deputy Speaker — The question is that a sum of Rs. 56,48,500, be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st. day of March, 1969, for the administration of the

head " 28. — Education-E-Technical Education. " The grant is passed. Now, grant No. 42.

DEMAND NO. 42

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister) – Mr. Deputy Speaker, Sir, On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 76,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1969 for the administration of the head " 39 – Misc., Social and Developmental Organisations. (X-Preservation and Translation of Ancient Manuscripts).

Mr. Deputy Speaker – The question is that a sum of Rs. 76,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st. day of March, 1969 for the administration of the head " 39. - Miscellaneous, Social and Developmental Organisations. (X - Preservation and Translation of Ancient Manuscripts). The Grant is passed. Grant No. 85.

DEMAND NO. 85

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister)— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir,

to move that a sum of Rs. 11,25,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1969 for the administration of the head "Q-Loans and Advances etc. (VII-Educational loans)"

Mr. Deputy Speaker – The question is that a sum of Rs. 11,25,000, be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st. day of March, 1969 for the administration of the head "Q – Loans and Advances, etc., (VII-Educational Loans). The Grant is passed. Grant No. 59.

DEMAND NO. 59

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister) – Sir, I beg to move Grant No. 59.

Mr. Deputy Speaker – The question is that a sum of Rs. 10,70,100, be granted to the Minister-in charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1969 for the administration of the head " 71. – Miscellaneous (VI – Advanced Technical Training and Scholarships, etc)." The Grant is passed.

Re : CALLING ATTENTION NOTICE

Mr. Deputy Speaker—There is a Calling Attention Notice by Shri Promode Gogoi who is absent.

ANNOUNCEMENT BY THE CHAIR-SITTING ON FRIDAY THE 29th MARCH 1968

Mr Deputy Speaker—I have an announcement to make for the information of the hon. Members that as agreed to by all the parties of the House, the Assembly will sit on Friday, the 29th. March, 1968 from 9 A. M. to 11.30 A.M. as usual and also from 2.30 P.M. to 4 P.M. to dispose of some of the pending Demands for Grants.

ADJOURNMENT

The Assembly then adjourned till 9 A. M. on Friday, the 29th March, 1968.

Shillong
The 28th March, 1968

U. Tahbildar,
Secretary,
Legislative Assembly, Assam.